EDIȚIA DE VINERI
Vol. 12

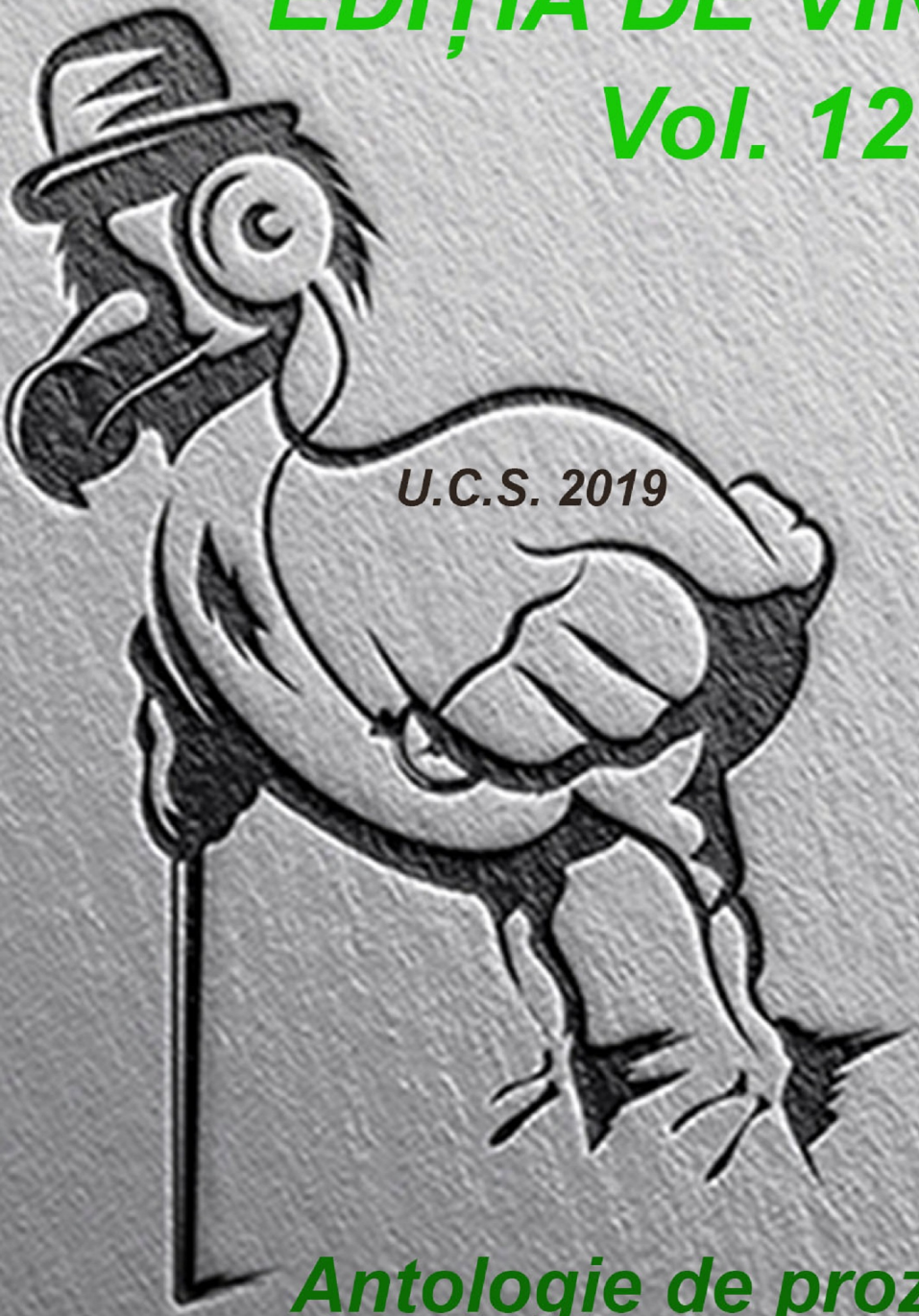

U.C.S. 2019

Antologie de proză modernă și contemporană

CUPRINS

Jorge Luis BORGES, Adolfo Bioy CASARES

Lunga căutare a lui Tai An..... 3

Michael CUNNINGHAM

Bestii..... 34

Statornicie, tinichea..... 49

Ian McEWAN

Visătorul (partea a doua)..... 68

Crema invizibilă 68

Bătăușul 79

Hoțul 92

Bebelușul 108

Adultul 124

Jorge Luis BORGES, Adolfo Bioy CASARES

Lunga căutare a lui Tai An

În memoria lui Ernest Bramah

I

„Asta-mi mai lipsea! Un japonez cu o bicicletă pe nas”, şi-a zis Parodi în gând, dar aproape cu glas tare.

Fără să lase din mână nici panamaua, nici umbrela, doctorul Shu T’ung, obişnuit cu acel *modus vivendi* caracteristic marilor ambasade, a pupat mâna deţinutului din celula 273.

— Veţi îngădui, oare, ca un corp străin să profite de această prestigioasă bancă a domniei voastre? l-a întrebat apoi într-o castiliană desăvârşită, dar cu o voce de piţigoi. Patrupedul e din lemn şi nu se va plânge. Odiosul meu nume e Shu T’ung şi sunt, chiar dacă toţi mă iau peste picior, ataşat cultural la Ambasada Chinei, o peşteră de mai mare râsul şi întru totul nesănătoasă. Am spart de-acum, cu istoria mea ca nuca-n perete, cele două urechi negrăit de fine ale doctorului Montenegro. Acest Phoenix al investigaţiei detective nu dă greş, la fel ca broasca-ţestoasă, dar e maiestuos şi mocăit ca un observator astronomic tăinuit de mai mare dragul în nisipurile deşertului sterp. Se zice – şi pe bună dreptate – că, pentru a nu rătăci un bob de orez, nu-i nici pe departe prea mult să ai la

fieştecare mână câte nouă degete; cu acordul tacit al frizerilor şi pălărierilor, eu dispun doar de o singură tărtăcuţă şi nu visez decât să-mi pun capac cu două, dar desăvârşit de înţelepte: una impunătoare, a doctorului Montenegro, şi una pe măsura marsuinului, a domniei voastre. Cu toate sălile de studiu şi bibliotecile care-i stăteau la dispoziţie, însuşi Împăratul Galben s-a văzut nevoit să accepte că, fără ocean, cu greu atinge un *besugo* etatea înaintată la care se poate bucura de veneraţia nepoţilor. Dar eu nu-s nici pe departe un bătrân *besugo*, căci abia de sunt un tânăr bărbat. Ce mai pot face oare acum, când, gata să mă-nghită, prăpastia se cască sub mine ca o stridie zemoasă? De altminteri, nici măcar nu-i vorba doar de păgubitoarea şi hazardata-mi persoană; preaminunata *Madame* Hsin1 ia noapte de noapte căruţe cu veronal, tocmai din pricina neobositului nesomn al stâlpilor legii, care o duc în pragul deznădejdii, băgându-i sula-n coaste. Zbirii nu par a ţine minte că, în împrejurări deloc senine, i-a fost ucis protectorul şi ea a rămas orfană şi fără adăpost, în fruntea salonului de elită „Dragonul ce-şi uită de sine", cu localuri proprii în Leandro Alem şi Tucumán. Ah, prea devotata şi nestatornica *Madame* Hsin! În timp ce cu ochiul drept plânge moartea amicului, cu stângul trebuie să râdă, ca să-i scoată din minţi pe

---

[1] În limba spaniolă, *h* este mut. În limba engleză, *sin* înseamnă „păcat".

marinari.

Dar, vai mie, să nu vă sparg timpanul. A nădăjdui ca elocinţa şi coerenţa să vă grăiască prin gura mea e ca şi cum aţi spera ca omida să strănute vorbele măsurat, ca dromaderul, sau cu fantezia unei colivii cu greieri, încropită din carton şi împestriţată cu duzina culorilor naturale. Eu nu sunt preaminunatul Meng Tzi care, pentru a vesti Colegiului Astrologie răsăritul lunii noi, a vorbit fără răgaz vreme de douăzeci şi nouă de ani, până când fiii i-au preluat ştafeta. Zadarnic am tăgădui-o: prezentul ne mână din urmă; nici eu nu-s Meng Zi, dar nici numărul ascultătorilor săi, mulţi şi cumpătaţi, nu-l depăşeşte aievea pe cel al harnicelor furnici care subminează lumea. Nu-s orator: poliloghia îmi va fi scurtă ca a piticului; n-am niciun instrument cu cinci coarde: pelteaua îmi va fi tulbure şi fadă.

Chiar dacă aţi încerca pe trupul meu cele mai rafinate instrumente de tortură din tezaurul acestui palat versatil, eu tot voi mai desfăşura o dată în faţa îmbelşugatei memorii a domniei voastre evantaiul amănuntelor şi tainelor care învăluie cultul Zeiţei numite a Teribilei Deşteptări. Mă gândesc, aşa cum sunteţi gata să-mi spuneţi chiar domnia voastră, la secta magică a taoismului, care îşi recrutează adepţii din tagma cerşetorilor şi dragomanilor şi pe care doar un sinolog de talia domniei voastre, un european care ţine la

îndemână porţelanurile hărăzite ceremoniei ceaiului, poate ajunge să o ştie că pe propriul său buzunar.

S-au scurs nouăsprezece ani de când o întâmplare odioasă a şubrezit temeliile lumii, iar unele ecouri ale ei au ajuns până în negrăit de uimitul nostru oraş. Limba mea, care pare mai curând făcută din cărămidă, a mai pomenit de furtul talismanului Zeiţei. În inima Yunnanului e un lac de taină; în miezul lui, o insulă; în buricul insulei, un sanctuar; în sanctuar străluceşte idolul Zeiţei; iar în diadema idolului, talismanul. Nu mă încumet să zugrăvesc juvaerul care îşi are sălaşul între cele patru ziduri. Am să vă atrag doar luarea-aminte că el e tăiat în jad şi e cu totul transparent, are forma concisă a nucii, iar harurile lui de căpetenie sunt înţelepciunea şi magia. Trăiesc pe lume anume spirite pervertite de misionari, care se prefac că nu dau crezare unor asemenea axiome, dar muritorul care ar pune mâna pe talisman şi l-ar păstra vreme de douăzeci de ani departe de murii templului ar putea împărăţi în taină peste lumea întreagă, în zadar vom face însă asemenea presupuneri: de la primii zori ai timpurilor până la ultimul lor amurg, juvaerul va rămâne neclintit în sanctuar, deşi în prezentul trecător un fur îl tăinuieşte de optsprezece leaturi.

Înainte-stătătorul preoţilor l-a însărcinat pe magul Tai An să dea de urma juvaerului. Se ştie că el a aşteptat o conjuncţie favorabilă a astrelor, a împlinit cele cuvenite şi apoi a pus

urechea la pământ. A auzit desluşit paşii tuturor bărbaţilor de pe lume şi neîntârziat i-a cunoscut şi pe ai furului. Paşii îndepărtaţi ai lotrului străbăteau un oraş de dincolo de zare: unul cu noroaie şi mansarde, dar fără perne de lemn şi turnuri de porţelan, pe care îl luau cu asalt deserturi cu păşuni şi cu ape întunecate. Oraşul se ascundea în Apus, peste potop de apusuri. Pentru a răzbi acolo, Tai An nu s-a ferit de primejdiile vaporului purtat pe ape de propriul său abur. A debarcat la Samerang, împreună cu o turmă de porci drogaţi; travestit în gabor, a făcut, vreme de douăzeci şi trei de zile, lampa mică în pântecele unei corăbii daneze, mâncând şi bând doar o salbă de roţi din brânză de Olanda; la Cape Town s-a alăturat preaonorabilei bresle a gunoierilor şi nu şi-a precupeţit ajutorul dat grevei din săptămâna Puturos-Duhnitoare; un an mai târziu, prostimea din Montevideo se bătea pe străzi şi la răspântii pe frugalele azime de mălai cu care făcea negoţ un tânăr încliftat în straie exotice; tânărul hrănitor era chiar Tai An. După o luptă cruntă împotriva indiferenţei de care dădeau dovadă carnivorii, magul s-a mutat la Buenos Aires, care i s-a părut mai apt să împărtăşească doctrina azimelor, drept care nu a întârziat să deschidă acolo o înfloritoare prăvălie de cărbuni. Dugheana neagră ca bezna l-a ancorat la masa lungă şi pustie a sărăciei; sătul de crăpelniţele foamei, Tai An şi-a zis: *pentru concubina nesătulă – îmbrăţişările caracatiţei; pentru*

gusturile alese – câine comestibil, iar pentru om – Împărăţia Cerurilor, şi s-a asociat fără şovăială cu Samuel Nemirovski, un ebenist cumpătat care, chiar în inima mahalalei Unşpe, întocmeşte toate armoarele şi paravanele pe care cei care îi admiră meşteşugul le primesc direct de la Beijing. Preacurata dugheană a prosperat; Tai An şi-a părăsit prăpădita magazie de cărbuni pentru un apartament mobilat, situat tocmai în strada Deán Funes 347; valul nezăgăzuit al armoarelor şi paravanelor nu l-a purtat prea departe de ţelul său de căpetenie: redobândirea juvaerului. Ştia că furul era fără doar şi poate la Buenos Aires, oraşul care, hăt în insula templului, i se arătase printre cercuri şi triunghiuri magice. Campionul alfabetului citeşte zi de zi jurnalele, pentru a-şi păstra harurile neştirbite; mai puţin exuberant şi fericit, Tai An se mulţumea cu rubrica de ştiri cu privire la căile maritime şi fluviale. Se temea ca nu care cumva furul să se facă nevăzut sau să treacă talismanul vreunui complice debarcat de pe o navă străină. Dar tenacele Tai An era tot mai aproape de fur, precum undele concentrice se strâng mereu mai aproape de piatra zvârlită în apă. A schimbat de nenumărate ori numele şi mahalaua. Asemenea celorlalte ştiinţe exacte, magia e doar un licurici care luminează în bezna nesfârşită drumul pe care-l străbatem cu zadarnice poticneli; luminile ei se puseseră pe locul unde stătea pitit furul, însă magul nu-i aflase nici casă, nici chipul.

Dar el îşi urmărea fără răgaz ţelul neostoit.

— Înveteratul client de la Salon Doré nu se dă bătut şi chiar stăruie, a exclamat pe nepusă masă Montenegro, care îi spionase stând cocârjat, cu ochiul pus la gaura cheii şi bastonul din os de balenă între dinţi, iar acum – costum de haine alb şi *canotier* moale – dăduse buzna înăuntru. *De la mesure avant toute chose*. Eu chiar că nu întrec măsura: nu am dat încă de sălaşul asasinului, dar mă lovesc în schimb de nehotărâtul ăsta venit să ceară sfaturi. Îmbărbătaţi-l, iubite don Parodi, daţi-i curaj: dezvăluiţi-i, cu autoritatea pe care sunt primul în a v-o recunoaşte, că eu însumi, numitul Gervasio Montenegro, care mă pretind detectiv, am salvat odată într-un expres preajinduitul juvaer al Prinţesei, căreia avea să treacă multă vreme până să îi acord mâna mea. Dar să punem lumina orbitoare a farurilor pe viitorul care ne înfulecă. *Messieurs, faites vos jeux*: pun pariu doi contra unu că prietenul nostru, diplomatul, nu s-a înfăţişat personal aici în celulă îmboldit doar de simpla plăcere, nespus de lăudabilă, de altfel, de a-şi prezenta omagiile. Intuiţia mea, de multă vreme proverbială, îmi şopteşte că actul de prezenţă al doctorului T'ung nu-i lipsit de o oarecare legătură cu insolita omucidere din strada Deán Funes. Ha, ha, ha! Punct ochit, punct lovit! Dar nici că mă culc pe lauri; pornesc şi a doua ofensivă, căreia încă de pe acum îi profeţesc izbânzi la fel de mari ca ale primei. Pun pariu că

doctorul şi-a asezonat istorioara cu tot tacâmul misterelor orientale, care sunt marca de foc a strălucitelor sale monosilabe şi chiar a tenului şi ţinutei proprii. Departe de mine chiar şi umbra vreunei intenţii de a aduce critici vorbirii biblice, din belşug înluminată cu predici şi parabole; dar îndrăznesc să bănuiesc că domnia voastră veţi prefera un *compte rendu* întocmit de mine, numai nervi, muşchi şi oase, puhavelor metafore ale clientului meu.

Doctorul Shu T'ung şi-a recăpătat glasul şi a continuat molcom:

— Copiosul coleg al domniei voastre glăsuieşte cu tot atâta elocinţă ca şi oratorul care se fuduleşte cu dublul său şir de dinţi din aur. Reînnod şirul îndrăcit al istorisirii, ca să vă fac cunoscută o uriaşă platitudine: aşijderea soarelui, care vede tot şi se ascunde în spatele propriei sale străluciri, Tai An îşi continua, loial şi tenace, căutarea implacabilă, cerceta deprinderile tuturor celor din anturajul său, care îl ignorau. Vai de slăbiciunile omului! Nici măcar broasca-ţestoasă, care adastă meditând sub cupola sa din baga, nu este fără cusur. Tot astfel, prudenţa magului a dat greş într-un punct. Într-o noapte din iarna anului 1927, pe sub arcadele Oborului din mahalaua Unşpe a zărit o ceată de vagabonzi şi cerşetori care-şi râdeau de-un nefericit ce zăcea pe caldarâm, mort de foame şi de frig. Mila lui Tai An s-a umflat, făcându-se de două ori mai

mare, când a aflat că nenorocitul era chinez. Un om bogat poate da cu împrumut o frunză de ceai fără ca din pricina asta să-l pască vreo primejdie; Tai An i-a dat găzduire străinului, al cărui zăngănitor nume e Fang She, chiar în atelierul ebenistului Nemirovski.

Despre Fang She nu vă pot da de ştire decât prea puţine lucruri rafinate şi savuroase; dacă jurnalele poliglote nu greşesc, el este originar din Yunnan şi a debarcat la noi în 1923, cu un an înainte de sosirea magului. Nu arareori m-a primit, cu naturala sa afectare, în strada Deán Funes. Am făcut împreună caligrafie, la umbra unei sălcii din *patio*, care îi amintea cu gingăşie – după cum mi-a istorisit – de codrii deşi care împodobesc malurile de pământ ale reavănului Ling-Kiang.

— În locul tău, eu aş lăsa baltă caligrafiile şi podoabele, i-a retezat-o detectivul. Vorbeşte-mi de oamenii din casă.

— Actorul bun nu intră în scenă înainte de a fi înălţat teatrul, i-a replicat Shu T'ung. Mai întâi, reducând totul la absurd, vă voi zugrăvi casa; apoi, voi încerca zadarnic să vă fac palidul şi grosolanul portret al celor care o locuiesc.

— Însoţească-te vorbele mele de încurajare, a spus cu înflăcărare Montenegro. Casa din strada Deán Funes e o interesantă *masure* născută odată cu veacul, unul din monumentele fără de număr ale arhitecturii noastre instinctive, în care dăinuie ingenua profuziune a meşterului

italian, abia temperată de severul canon latin al lui Le Corbusier. O voi evoca fără şovăială. Priviţi casa: pe faţada de azi, albastrul celest de ieri e zăpeziu şi aseptic; înăuntru, paşnicul patio al copilăriei, unde micuţa sclavă neagră ducea de colo-colo în goana mare cana din argint pentru mate, îndură fără să-i fie pe plac ofensiva progresului, care îl burduşeşte cu dragoni exotici şi smalţuri milenare, roade ale amăgitoarei perii mânuite de harnicul Nemirovski; în fund, cocioaba din scânduri, care este sălaşul lui Fang She, lângă aleanul verde al sălciei, care mângâie cu o mână frunzoasă dorurile destăratului. O straşnică sârmă ghimpată, înaltă de un metru şi jumătate, desparte proprietatea de maidanul vecin: pitorescul maidan, ca să folosesc un cuvânt creol fără egal, dăinuie invincibil în inima urbei, ca şi alţi fraţi ai săi; şi poate că motanul mahalalei se duce să caute acolo ierburile care i-ar putea domoli necazurile de *célibataire* morocănos al olanelor. La catul de jos sunt instalate un salon de vânzări şi un *atelier*[1]; la etaj – mă refer, *cela va sans dire*, la vremurile dinaintea incendiului – e căminul familiei, un *al home* inviolabil al

[1] Nici vorbă. Noi – contemporani ai mitralierei şi ai bicepsului – respingem această moliciune retorică. Imparabil ca o explozie, eu aş spune: „La parter instalez salonul de vânzări şi un atelier; la etaj, îi închid pe chinezi" (notă scrisă cu mâna lui de către Carlos Anglada).

mostrei de Extrem Orient aduse în Capitala Federală cu toate harurile şi primejdiile presupuse de un transplant.

— Elevii încearcă încălţările maestrului, a exclamat doctorul Shu T'ung. După triumful privighetorii, urechile acceptă şi primesc butucănosul cântec al raţei. Doctorul Montenegro a zugrăvit casa; limba mea nedibace şi greoaie va schiţa personajele. Fotoliul de onoare îl rezerv pentru *Madame* Hsin.

— M-aţi invitat la propriul meu joc, a observat repezit Montenegro. Mult stimate don Parodi, nu cădeţi, vă rog, într-o regretabilă greşeală. Nu vă faceţi visuri, confundând-o pe *Madame* Hsin cu unele *poules de luxe* pe care probabil că le-aţi acceptat şi adorat în marile hoteluri de pe Riviera şi care îşi împodobesc pompoasa frivolitate cu un pekinez-surogat şi un *quarante chevaux* fără cusur. Cazul prezentat de *Madame* Hsin e întru totul diferit. Ea este un tulburător amestec de mare doamnă de salon şi tigresă orientală. Din privirea sa bridată, însăşi eterna Venus ne face ispititor cu ochiul; gura îi e o floare purpurie fără pereche; mâinile îi sunt numai mătase şi fildeş; trupul, vădit de triumfătoarea sa *cambrure*, e cocheta *avant-garde* a pericolului galben şi triumfă de-acuma în pânzele lui Paquin şi în liniile echivoce ale lui Schiaparelli. Mii de scuze, dragă *confrère*: poetul a luat-o înaintea istoricului. Pentru a schiţa portretul acestei *Madame* Hsin, am recurs la pastel; pentru efigia lui Tai An, voi face apel la virila acvaforte. Nicio

prejudecată, oricât de adânc înrădăcinată ar fi, nu-mi va schimonosi imaginea. Mă voi mărgini la probele fotografice ale jurnalelor de la orice oră. Cât despre rest, copacul nu se vede din pricina pădurii: şoptim „un chinez" şi ne urmăm febril drumul, gândind să cucerim mirajul de aur, dar fără să bănuim, poate, tragediile banale sau groteşti, dar incontestabil omeneşti, ale exoticului personaj. Să păstrăm neretuşat portretul lui Fang She, de a cărui înfăţişare îmi aduc perfect aminte, ale cărui urechi au găzduit sfatul meu părintesc şi ale cărui mâini au strâns mănuşa mea de şevro. Comparaţi: în al patrulea medalion din galeria mea se iţeşte un personaj oriental. Nici nu l-am chemat, nici nu-l rog să zăbovească: e străinul, evreul care pândeşte din fundul înnegurat al poveştii mele, aşa cum pândeşte, şi va continua să o facă, dacă legislaţia prudentă nu-l trăsneşte, la fiece *carrefour* al Istoriei. În cazul nostru, numele Oaspetelui de piatră[1] e Samuel Nemirovski. Vă scutesc chiar şi de cel mai mic amănunt referitor la acest ebenist întru totul banal: frunte senină şi înaltă, ochi de o tristă demnitate, barbă neagră de profet şi statură interşanjabilă cu a mea.

---

[1] Aluzie la legendarul personaj al Comandorului, tatăl unei tinere batjocorite de Don Juan, a cărui statuie de piatră vine să cineze cu el în propria-i casă.

— Neîntrerupta frecventare a elefanţilor nu-i mai îngăduie ochiului perspicace să zărească nici chiar musca cea mai de râsul lumii, a opinat pe nepusă masă doctorul Shu T'ung. Observ, şi mă hlizesc de plăcere, că neizbutitul meu portret nu aduce niciun soi de prejudiciu galeriei domnului Montenegro. Dar, dacă vocea unui crustaceu numeşte ceva, eu însumi am pătat cu propria mea prezenţă edificiul din strada Deán Funes, deşi sălaşul meu nevăzut se ascunde de zei şi de oameni în colţul pe care îl fac străzile Rivadavia şi Jujuy. Una din istovitoarele mele distracţii e vânzarea la domiciliu de console, paravane, paturi şi armoare, pe care puiosul Nemirovski le făureşte fără răgaz; în mare mila sa, creatorul îmi îngăduie să păstrez şi să folosesc mobilele, până le vând. Chiar acum dorm într-un chiup de lut apocrif din vremea dinastiei Sung, pentru că muntele de crivaturi nupţiale m-a alungat din dormitor, iar un tron pliant îmi interzice accesul în sufragerie.

Am avut îndrăzneala să mă raliez onorabilului cerc din strada Deán Funes, căci *Madame* Hsin mă instiga pe ocolite să nu-mi plec urechea la legitimele imprecaţii ale celorlalţi şi să trec neîntârziat pragul de sub *puerta cancel.* Această indulgenţă de neînţeles nu s-a bucurat de sprijinul necondiţionat al lui Tai An, care era zi şi noapte preceptorul şi maestrul întru magie al acestei *Madame*. Ce mai, trecătorul meu paradis nu a atins vârsta broaştei, nici ţestoase, nici râioase. Credincioasă

intereselor magului, *Madame* Hsin s-a consacrat linguşirii lui Nemirovski, pentru ca fericirea acestuia să atingă perfecţiunea, iar numărul mobilelor procreate să-l întreacă pe cel al permutărilor unei persoane în jurul câtorva mese. În lupta cu greaţa şi fandacsia, ea a acceptat cu abnegaţie apropierea nemijlocită a chipului lui de occidental bărbos, deşi, ca să-şi aline martiriul, prefera să dea nas în nas cu el în beznă sau la cinematograful Loria.

Nobilul regim a legat pe vecie de fabrică miriapodul prosperităţii comerciale. Trădându-şi admirabila zgârcenie, Nemirovski arunca pe inele şi vulpi paraii care-i rotunjeau portofelul ca pe-un purceluş de lapte. Cu riscul ca vreun cenzor viperin să-l eticheteze de plicticos, el burduşea cu asemenea daruri repetate atât degetele, cât şi ceafa pe care *Madame* Hsin le avea în dotare.

Domnule Parodi, înainte de a continua, îngăduiţi-mi să fac o stupidă lămurire. Doar omul care are cap numai ca să nu-i plouă-n gât ar îndrăzni să presupună că atari exerciţii penibile şi, în general, nocturne l-au ţinut departe pe Tai An de vrednica sa pupilă. În faţa ilustrelor persoane care m-ar contrazice, accept că dama nu stătea în casa magului neclintită ca axioma. Când nu-l putea ţine sub observaţie, nici sluji cu propria sa fiinţă, din pricină că între ei se interpuneau câteva hectare de construcţii, doamna încredinţa această misiune

unei fiinţe cu mult inferioare ei, chiar celui care cu umilinţă se înfăţişează domniei voastre, salutându-vă cu gura până la urechi[1]. Îmi îndeplineam distinsa misiune cu legitimă slugărnicie: ca să nu-l importunez pe mag, mă străduiam să-mi fac prezenţa cât mai ştearsă; iar ca să nu-l plictisesc, îmi primeneam travestiurile. Odată, spânzurat în cuier, m-am dat, de altfel cu un prea mult noroc, drept parpalacul de lână în care mă ascunsesem; altă dată, dându-mă la repezeală drept o mobilă, mi-am făcut apariţia pe coridor, în patru labe şi cu un ghiveci de flori în cârcă. Din nefericire, macacul bătrân nu se caţără în pomul putred. Tai An, ebenist la urma urmelor, m-a recunoscut doar cu câteva clipe înainte de a-mi trage întâiul şut cu vârful piciorului şi m-a obligat să imit şi alte fiinţe fără suflet.

Dar Bolta Cerească e mai pizmaşă decât cel care tocmai a aflat că vecinii şi-au cumpărat unul o cârjă de santal, iar altul, un ochi de marmură. Nu-i veşnică nici măcar clipa în care dăm gata un bob de mei; de aceea, fericirea noastră şi-a văzut şi ea sfârşitul cu ochii. A şaptea zi a lui octombrie ne-a hărăzit un mistuitor pojar, care a pus în primejdie însăşi anatomia lui Fang She şi a pus capăt pentru vecie regretatelor noastre

[1] Într-adevăr, doctorul a surâs şi a salutat (n. a.)

taclale; focul nu a mistuit casa pe de-a-ntregul, dar a devorat o puzderie de lampioane micuţe din lemn. Nu răscoliţi pământul în căutarea apei, domnule Parodi, nu vă deshidrataţi onorabilul trup: pojarul a fost stins. Dar, vai, s-a stins şi instructiva căldură a şuetelor noastre. *Madame* Hsin şi Tai An s-au mutat în strada Cerrito, purtaţi pe roatele şi adăpostiţi de coşurile unor trăsuri; Nemirovski a folosit banii primiţi pentru asigurare pentru a înfiinţa Compania Focurilor de Artificii; Fang She, liniştit ca o nesfârşită salbă de ceainice întru totul asemenea, a rămas în coşmelia din scânduri de lângă salcia solitară.

Nu am încălcat cele treizeci şi nouă de legi ale adevărului admiţând că pojarul fusese stins, dar numai un costisitor recipient plin ochi cu apă de ploaie ar putea pretinde că i-a stins şi amintirea, încă de la ivirea zorilor, Nemirovski şi magul trudeau, ticluind un număr nelămurit şi poate chiar nesfârşit de lampioane din bambus fraged. Iar eu, cercetând imparţial pirpiriile măsuri ale casei şi şuvoiul neîntrerupt al mobilelor, am ajuns să cred că nesomnul meşterilor era zadarnic şi că nicicând, poate, nu avea să se mai aprindă vreun lampion. Vai de viaţa şi de zilişoarele mele, mi-am mărturisit greşeala chiar înainte de primul ziurel de ziuă: la unsprezece şi un sfert p.m., toate lampioanele ardeau şi, odată cu ele, depozitul de talaş şi nişte ostreţe din lemn neglijent acoperite cu vopsea verde. Nu-i curajos cel care calcă tigrul pe coadă, ci cel care, ajungând în

inima codrului, adastă clipa încă de la facerea lumii hotărâtă pentru saltul său mortal. Zis şi făcut: am stat cu perseverenţă cocoţat în salcia din fund, nădăjduind, precum salamandra, să mă pot arunca în foc la primul strigăt plin de delicateţe scos de *Madame* Hsin. Pe bună dreptate se zice că vede mai bine un peşte de pe acoperiş decât o familie de vulturi de pe fundul mării. Fără să pretind să îmi atribui titlul de peşte, am fost de faţă la multe scene care m-au îndurerat, dar le-am făcut faţă fără să mă prăbuşesc, căci m-a ţinut tare preaplăcutul ţel de a vi le povesti cu precizie şi domniei voastre. Am cunoscut setea şi foamea focului; am privit consternarea schimonosită a lui Nemirovski, care abia izbutea să-l sature cu ofrandele sale de rumeguş şi hârtie tipărită; am văzut cum ceremonioasa *Madame* Hsin ajunsese să fie umbra fiecărei mişcări a magului, tot aşa cum fericirea merge în urma focurilor de artificii; l-am văzut, în sfârşit, pe magul care, după ce i-a dat o mână de ajutor lui Nemirovski, a luat-o la goană spre coşmelia prăpădită din fundul curţii, ca să-l mântuie pe Fang She, a cărui fericire nu atinsese, în noaptea aceea, desăvârşirea din pricina unei crize de febra fânului. Operaţiunile de salvare sunt şi mai demne de admirat, dacă enumerăm minuţios cele douăzeci şi opt de circumstanţe care le pun în evidenţă, dintre care acum voi expune doar patru, din respect pentru meschina concizie:

a) Discreditata febră a fânului, care accelera pulsul lui Fang She, nu avea suficientă tărie pentru a-l ţine în pat şi a împiedica eleganta să fugă.

b) Insipida persoană care vă bâiguie acum această istorioară stătea cocoţată în salcie, gata să o ia la goană împreună cu Fang She, dacă o masă de foc demnă de toată atenţia i-ar fi sugerat-o.

c) Combustia totală a lui Fang She nu l-ar fi deranjat pe Tai An, care îi dădea găzduire şi hrană.

d) La fel cum, în trupul omului, dintele nu vede, ochiul nu zgârie, iar copita nu mestecă, în ceea ce convenţional numim trupul ţării nu este decent ca unul să uzurpe funcţia altuia. Împăratul nu face abuz de putere ca să mănture străzile; puşcăriaşul nu se ia la întrecere cu cineva iute de picior, alergând de colo-colo. Salvându-l pe Fan She, Tai An a luat locul pompierilor, asumându-şi riscul de a-i ofensa şi de a deveni ţinta şuvoaielor de apă din furtunurile lor pline.

Se zice pe drept cuvânt că după un proces pierdut trebuie achitată nota călăului; drept care, după incendiu, au izbucnit certurile. Magul şi ebenistul au început să se duşmănească. Proferând monosilabe nemuritoare, generalul Su Wu a ridicat în slăvi deliciul contemplării unei vânători de urşi, dar ştim cu toţii că mai întâi l-au nimerit drept în cârcă săgeţile arcaşilor care nu dădeau niciodată greş şi după aceea l-a ajuns din urmă

prada întărâtată şi l-a înfulecat cu fulgi cu tot. Această nefericită analogie rimează şi cu *Madame* Hsin, la fel de vătămată şi imparţială ca generalul. În zadar a încercat ea să-i reconcilieze pe cei doi amici: mergea fuguţa din iatacul mistuit de flăcări al lui Tai An la acum nemărginita cameră de lucru a lui Nemirovski, de parcă era divinitatea protectoare a ruinelor propriului său templu. *Cartea Schimbărilor* ne atrage atenţia că zadarnic folosim petarde şi măşti fără număr pentru a-i aduce bucurie mâniosului; ispititoarele argumente invocate de *Madame* Hsin nu ogoiau discordia nelămurită, ba chiar aş îndrăzni să zic că o înteţeau. Împrejurarea a trasat pe planul oraşului Buenos Aires o figură interesantă, care părea să fie preponderent triunghiulară. Tai An şi *Madame* Hsin au onorat cu prezenţa un apartament din strada Cerrito; Nemirovski, cu Compania Focurilor de Artificii pe care o fondase, a deschis zări noi şi luminoase în faţa casei cu numărul 95 din strada Catamarca; statornicul Fang She a rămas tot în cocioabă.

Dacă meşterul şi magul s-ar fi mărginit la atâta, eu nu m-aş bucura acum de nemeritata plăcere de a sta la taclale cu domniile voastre; din nefericire, Nemirovski nu a vrut să treacă Ziua Rasei fără să-şi viziteze vechiul tovarăş. Când au descins jandarmii, a fost nevoie de oficiile Asistenţei Publice. Echilibrul mental al beligeranţilor era atât de precar, încât Nemirovski (neţinând seama de sângele care îi picura monoton

din nas) intona versete instructive din *Tao Te King*, în vreme ce magul (pe care extracţia unui canin îl lăsase rece) înşira nesfârşiţi arşini de povestioare evreieşti.

Pe *Madame* Hsin a îndurerat-o diferendul într-atât, încât mi-a interzis făţiş să-i mai calc vreodată pragul casei. Povestea vorbei: cerşetorul izgonit din coteţul câinelui îşi face cuib în castelele memoriei; pentru a-mi alina singurătatea, am făcut un pelerinaj la ruinele din strada Deán Funes. Dincolo de salcie, soarele cobora pe cerul amurgului, la fel ca în silitoarea mea copilărie; Fang She m-a primit resemnat şi mi-a oferit o cană cu ceai chior, fisticuri, nuci şi oţet. Omniprezenta şi consistenta imagine a damei nu a putut ascunde privirilor mele un cufăr de haine enorm, care la prima vedere părea un străbun venerabil în stare de putrefacţie. Pentru că prezenţa cufărului îl dădea de gol, Fang She mi-a mărturisit că cei paisprezece ani petrecuţi în această republică paradisiacă abia de făceau cât un minut din tortura cea mai neîndurătoare şi că obţinuse de la consulul nostru un bilet de întoarcere, dreptunghiular, din carton, pe nava Yellow Fish, care ridica ancora săptămâna viitoare, îndreptându-se spre Shanghai. Chipeşul dragon al bucuriei lui avea un singur cusur: convingerea că-l va nemulţumi pe Tai An. Într-adevăr, dacă, pentru a preţălui un inestimabil mantou de lutru paspoalat cu morsă, expertul cel mai de vază ia în considerare numărul de

molii care mişună prin blană, solvabilitatea fiecărui om creşte şi ea odată cu numărul precis al cerşetorilor care trăiesc pe spinarea lui. Plecarea lui Fang She avea să submineze, fără îndoială, creditul inatacabil de care se bucura Tai An; ca să ocolească primejdia, el ar fi fost în stare să recurgă la zăvoare şi sentinele, la laţuri cu noduri şi droguri. Cu plăcută încetineală, Fang She m-a copleşit cu asemenea gânduri şi m-a implorat, luând de martori toţi strămoşii mei pe linie maternă, să nu-l sastisesc pe Tai An cu neînsemnata veste a plecării lui. Aşa cum cere *Cartea Etichetei*, eu am adăugat la toate astea şi îndoielnica mărturie a liniei paterne; nu fără a vărsa câteva lacrimi, ne-am îmbrăţişat sub salcie.

Câteva minute mai târziu, o maşină de piaţă m-a dus până în strada Cerrito. Fără a ceda diatribelor proferate de lacheu, o simplă unealtă pentru *Madame* Hsin şi Tai An, m-am refugiat într-o farmacie. În venala spiţerie, mi-au oblojit ochiul şi mi-au pus la dispoziţie un telefon cu convorbiri limitate. L-am pus în funcţiune; cum *Madame* Hsin nu mi-a răspuns, i-am împărtăşit direct lui Tai An vestea fugii pe care o proiecta protejatul său. Drept mulţumire, mi-a ajuns la urechi tăcerea lui elocventă, care a durat până când m-au alungat din farmacie.

Povestea vorbei: poştaşul cu picioare sprintene, care duce răvaşele în goana mare, e mai demn de laude deşănţate decât tovarăşul său care doarme lângă focul aţâţat cu aceleaşi răvaşe.

Tai An a fost prompt şi eficient: ca să taie din rădăcini răul oricărei tentative de evadare a protejatului său, a dat buzna în strada Deán Funes, de parcă aştrii l-ar fi înzestrat cu mai mult de-un picior şi o vâslă. În casă, aşteptau să-i dea bineţe două surprize: prima, că n-a dat de Fang She; a doua, că a dat de Nemirovski. El i-a istorisit că nişte neguţători din mahala văzuseră cum Fang She urcase într-o birjă trasă de cai un cufăr şi apoi propria-i persoană şi fugise spre nord în nu prea mare grabă. Cei doi l-au căutat în zadar. Apoi s-au despărţit: Tai An s-a dus la o lichidare de mobile în strada Maipú[1]; Nemirovski s-a întâlnit cu mine la Western Bar.

— *Halte la!* a proferat Montenegro. Beţia artei îşi spune cuvântul. Admiraţi tabloul, don Parodi: cei doi duclgii depun cu gravitate armele, căci neştiuta fibră omenească le e rănită de dureroasa pierdere comună. Insist asupra detaliului: deşi îi mână în acţiune aceleaşi intenţii, ei sunt substanţial diferiţi. Presimţiri de moarte fâlfâie, poate, sub fruntea lui Tai An; Nemirovski, surd la asemenea glasuri nepământeşti, se informează, îşi pune probleme, întreabă. Mărturisesc că pe mine mă atrage al treilea personaj: acel *jemenfoutiste* care

---

[1] Stradă din apropierea celei pe care se afla apartamentul lui Borges şi unde se află vila în care Bioy Casares a locuit întreaga viaţă împreună cu familia sa.

părăseşte cadrul istorisirii într-o trăsură deschisă e şi el o enigmă interesantă.

— Domnilor, a continuat molcom Shu T'ung, înmâloşata-mi istorioară a ajuns la memorabila noapte din 14 octombrie. Îmi îngădui să o consider memorabilă, pentru că burdihanul meu prost crescut şi învechit nu a ştiut să aprecieze porţiile duble de terci care erau însăşi decenţa şi singurele merinde de pe masa lui Nemirovski. Proiectasem cu inocenţă: a) să iau cina la Nemirovski acasă; b) să-mi arăt, la Cinematograful Unşpe, dezaprobarea faţă de trei filme muzicale care, după spusele lui Nemirovski, nu o satisfăcuseră pe *Madame* Hsin; c) să savurez un lichior de anason în cofetăria La Perla; d) să mă întorc acasă. Via şi, poate, dureroasa evocare a terciului m-a obligat să elimin punctele *b* şi *e* şi să răstorn ordinea firească a reputatului alfabet al domniilor voastre, trecând de la *a* la *d*. Rezultatul colateral a fost că n-am plecat de-acasă cât a fost noaptea de lungă, în ciuda insomniei.

— Asemenea purtări vă fac cinste, a observat Montenegro. Deşi mâncărurile indigeniste din copilăria noastră se dovedesc a fi, în felul lor, nepreţuite *trouvailles* din tezaurul creol, sunt din tot sufletul de acord cu doctorul: pe culmea unei *haute cuisine*, galul nu recunoaşte că ar avea rivali.

— Pe 15, doi caralii de la poliţia secretă m-au trezit în persoană, i-a dat înainte Shu T'ung, şi m-au invitat să le ţin de

şase până la solidul Sediu Central. Acolo am aflat ceea ce domniile voastre ştiţi de-acuma; îngrozit de neaşteptata mobilitate de care dăduse dovadă Fang She, afectuosul Nemirovski se năpustise în casa din strada Deán Funes, cu puţin înainte de venirea diafanei aurore. Bine zice *Cartea Etichetei*: dacă în miezul verii fierbinţi onorabila ta concubină cade la aşternut cu oameni de prostime şi fier rău, nu tu vei fi tatăl fiului tău; iar de sâcâi palatele prietenilor la ore necuvenite, un surâs tainic va înflori luminos pe chipul portarilor. Nemirovski a simţit pe propria sa piele palma pe care i-a dat-o adagiul; căci nu a dat de Fang She, dar a dat, în schimb, de hoitul magului, îngropat în graba mare sub salcia de care am mai pomenit.

— Perspectiva, mult stimate Parodi, a proclamat pe nepusă masă Montenegro, e călcâiul lui Ahile al marilor pictori orientali. Între doi vălătuci de fum albastru, vă voi îmbogăţi albumul lăuntric cu un abil *raccourci* al scenei. Pe umărul lui Tai An, augustul sărut al Morţii îşi pusese pecetea cu *rouge*: o rană de armă albă, care se lăţea pe vreo zece centimetri. Nici urmă de oţelul vinovat. Lopata funerară se străduia în zadar să astupe lacuna: era o simplă unealtă de grădină, cum nu se poate mai comună, zvârlită – pe foarte bună dreptate – la câţiva metri mai încolo. Pe coada folclorică a lopeţii, gaborii (incapabili de avânturi geniale şi adepţi obstinaţi ai

amănunţirii) au dat de nici n-am idee ce amprente digitale ale lui Nemirovski. Intuitiv, înţeleptul îşi râde de toată bucătăria asta ştiinţifică; el are misiunea să înalţe, cărămidă cu cărămidă, o construcţie trainică şi zveltă. Dar mă opresc aici: păstrez pentru viitor clipa anticipării şi dăltuirii în piatră a indiciilor pe care le-am cules.

— Cu neostoita nădejde că în viitorul domniei voastre se va crăpa odată şi-odată de ziuă, a intervenit Shu T'ung, reînnod aici firul umilei mele istorisiri. Când Tai An a dat buzna teafăr şi nevătămat în casa din strada Deán Funes, vecinii indolenţi, ce dormeau ca tomurile clasice care burduşesc o bibliotecă rectilinie, nici nu l-au zărit barem. Dar se presupune că trebuie să-şi fi făcut apariţia după unsprezece, căci la unsprezece fără un sfert fusese văzut furlandisindu-se la interminabila lichidare de stoc din strada Maipú.

— Chiar aşa, a coroborat Montenegro. Vă şuşotesc, *inter nos*, că şireţii *porteños* au clevetit, după cum le e firea, pe marginea apariţiei fulgerătoare a acestui personaj exotic. Mai mult, iată cum erau dispuse piesele pe eşichier: pe la unsprezece p.m., damei – am făcut aluzie la *Madame* Hsin – i s-au putut zări ochii bridaţi şi nasul delicios chiar în toiul larmei pestriţe de la „Dragonul ce-şi uită de sine". De la unsprezece la douăsprezece, a deservit la domiciliu un client care îşi păstrează anonimatul. *Le coeur a des raisons*... Cât despre

nestatornicul Fang She, poliţia susţine că, încă înainte de unsprezece, el era în celebrul salon „mare”, sau „al milionarilor”, din hanul Noul Imparţial, spelunca cea mai rău famată din mahalaua noastră, de care nici domnia voastră, nici eu, iubite *confrère*, n-avem nici cea mai mică idee. Pe 15 octombrie s-a îmbarcat pe vaporul Yellow Fish, îndreptându-se spre fascinantele taine ale Levantului. L-au săltat la Montevideo, şi acum, neştiut de nimeni, arde mangalul în strada Moreno, la dispoziţia autorităţilor. „Şi Tai An?”, se vor fi întrebând scepticii. Surd la frivola curiozitate poliţienească, ermetic închis în tradiţionalul sicriu viu colorat, fără răgaz legănat de ruliu în prealiniştita cală a lui Yellow Fish, el pluteşte neobosit, călătorind la nesfârşit, spre China milenară şi ceremonioasă.

II

Patru luni mai târziu, Fang She l-a vizitat pe Isidro Parodi. Era un bărbat înalt de stat şi puhav; avea chipul rotund, şters şi, poate, misterios. Purta o pălărie neagră de pai şi un parpalac alb.

— Foarte bine[1], a spus Parodi. Dacă nu găseşti niciun

[1] Duelul a început; cititorul simte de-acum acel *cliquetis* al floretelor rivale (notă marginală a lui Gervasio Montenegro).

inconvenient, îţi voi povesti ce ştiu şi ce nu ştiu despre afacerea din strada Deán Funes. Compatriotul tău, doctorul Shu T'ung, azi absent, ne-a înşirat o istorie lungă şi încâlcită, din care am presupus că, în 1922, un eretic a furat juvaerul care împodobea statuia cum nu se poate mai făcătoare de miracole pe care ştiţi să o veneraţi în ţara voastră. Popii, care se cruceau la auzul celor petrecute, au trimis un misionar ca să-l pedepsească pe eretic şi să aducă relicva înapoi. Doctorul a spus că misionarul era, după propria sa mărturisire, chiar Tai An. Dar eu mă mărginesc la fapte, cum ar zice înţeleptul Merlin. Misionarul Tai An schimba numele şi mahalalele, afla din jurnale toate navele care ancorau în capitală şi era umbra tuturor chinezilor care debarcau. Dar asemenea târcoale poate da atât cel care caută, cât şi cel care se ascunde. Tu ai sosit primul la Buenos Aires; apoi şi-a făcut apariţia Tai An. Oricine ar putea crede că tu erai hoţul, iar el – urmăritorul. Dar chiar doctorul a zis că Tai An a zăbovit un an în Uruguay, încercând să vândă clătite. Deci, după cum vezi, primul sosit în America a fost Tai An.

Uite ce-i, am să-ţi enumăr toate câte îmi sunt limpezi acum. Dacă dau greş, îmi vei spune „ai dat-o-n bară, frate" şi mă vei ajuta să îndrept greşeala. Dau ca sigur faptul că Tai An e hoţul, iar tu – misionarul: dacă nu, povestea n-are niciun chichirez.

Prietene Fang She, de multă vreme tot împrumuta Tai An

trupul tău. Şi chiar din pricina aceasta îşi schimba fără răgaz numele şi sălaşul. În cele din urmă, s-a afanisit. A făcut un plan prudent, deşi îndrăzneţ, apoi a avut tăria şi vitejia să-l pună în aplicare. A început cu o bravadă: a făcut în aşa fel ca tu să locuieşti la el acasă. Acolo mai stăteau dama chinezoaică, ibovnica lui, şi ebenistul rus. Dama încerca şi ea să dea de urma juvaerului. Când ieşea cu rusnacul, care era şi el în vorbă cu ea, îl punea de şase pe doctorul plin de talente, care, după împrejurare, ba-şi punea liniştit un ghiveci cu flori în cârcă, ba se dădea drept o mobilă. Tot aruncând cu patacele ba în biograf, ba în localuri, rusnacul se lefterise. Atunci s-a întors în istoria antică şi a dat foc dughenei de mobilă, ca să pună mâna pe asigurare; Tai An era înţeles cu el: l-a ajutat să facă lampioanele care au înteţit pârjolul; apoi doctorul, cramponat de salcie mai ceva ca salamandra, i-a surprins aţâţând focul cu jurnale vechi şi talaş. Dar stai să vezi ce făcea fiecare în timpul nenorocirii. Dama l-a urmărit pe Tai An ca o umbră şi a pândit clipa când el dădea să scoată juvaerul din tainiţă. Dar Tai An nu murea de grija asta. Lui i se năzărise să te salveze. Ajutorul lui poate fi interpretat în două chipuri. Cel mai simplu e să cred că tu eşti hoţul şi că el te-a salvat pentru ca taina să nu se ducă pe apa sâmbetei odată cu tine. Dar, după mine, Tai An a făcut-o doar – doar nu-i vei mai ţine umbră; ce mai, ca să-ţi cumpere conştiinţa, ca s-o zic pe-a dreaptă.

— Aşa e, a recunoscut cu simplitate Fang She. Dar eu nu m-am lăsat cumpărat.

— Prima presupunere nu mi-a convenit, a continuat Parodi. Chiar dacă tu ai fi fost hoţul, cine s-ar fi putut teme că taina avea să moară odată cu tine? Başca, dacă într-adevăr ar fi existat vreo primejdie, şi-ar fi făcut apariţia doctorul Shu T'ung, ca o telegramă, cu ghiveciul cu flori şi tot tacâmul.

A doua zi, au plecat cu toţii şi te-au lăsat mai singur ca un monoclu. Tai An s-a prefăcut că se încaieră cu Nemirovski. Eu îi atribui două intenţii: prima, să arate că nu era înţeles cu rusnacul şi că nu era de acord cu incendiul; a doua, să-şi ia dama şi s-o ducă departe de rusnac. Dar ăla a continuat să-i tragă clopotele damei, şi atunci cei doi s-au încăierat pe bune.

Te aflai în faţa unei chestiuni încurcate: talismanul putea fi pitit oriunde. La prima vedere, singurul loc care părea mai presus de orice bănuială era casa. Şi asta din trei pricini: acolo te instalase pe tine; acolo ţi-a îngăduit să locuieşti singur după incendiu; chiar Tai An îi dăduse foc. Dar bănuiesc că omul a luat-o razna: în locul tău, don Pancho, ciubărul de probe aduse pentru a dovedi ceva ce n-avea trebuinţă să fie dovedit pe mine m-ar fi băgat la îndoieli.

Fang She s-a ridicat şi a zis cu gravitate:

— Spusele domniei voastre sunt adevărul gol-goluţ, dar mai sunt şi lucruri pe care nu le puteţi şti. Iar eu vi le voi aduce la

cunoştinţă. După plecarea tuturor, eram convins că talismanul era ascuns în casă. Nu l-am căutat. I-am cerut consulului nostru să mă repatrieze şi i-am dat doctorului Shu T'ung vestea călătoriei mele. Cum era de aşteptat, el i-a împărtăşit-o fără întârziere lui Tai An. M-am dus, am lăsat cufărul pe Yellow Fish şi m-am întors acasă. Am intrat prin maidan şi m-am ascuns. După un timp, a sosit Nemirovski; vecinii vorbiseră despre plecarea mea. Apoi şi-a făcut apariţia Tai An. Cei doi s-au prefăcut că mă căutau. Tai An a zis că trebuia să se ducă la lichidarea unui stoc de mobile, pe strada Maipú. Fiecare a luat-o pe drumul lui. Dar Tai An minţise: s-a întors după câteva minute. A dat buzna în coşmelie şi a ieşit târând după el lopata cu care de atâtea ori îmi făcusem de lucru prin grădină[1]. Cocârjat, s-a pus să sape în jurul sălciei, la lumina lunii. A trecut o vreme, n-aş şti s-o măsor; în sfârşit, a scos din pământ ceva lucitor şi am zărit talismanul Zeiţei. Atunci am plonjat peste fur şi i-am făcut felul.

Ştiam că odată şi-odată aveau să mă salte. Dar trebuia să recuperez talismanul. L-am tăinuit în gura răposatului. Acum se află în drum spre patrie şi se va întoarce în sanctuarul Zeiţei, unde tovarăşii mei vor da de el când vor incinera hoitul.

---

[1] Nuanţă bucolică (notă originală a lui José Formento).

Apoi am căutat într-un jurnal pagina cu lichidări de stocuri de mobile. Erau două sau trei pe strada Maipú. M-am dus la una dintre ele. Iar la unsprezece fără cinci, eram deja la hanul Noul Imparţial.

Asta mi-e povestea. Acum mă puteţi da pe mâna autorităţilor.

— Dinspre partea mea, poţi aştepta stând jos, a spus Parodi. În zilele noastre, oamenii nu fac decât să pretindă ca guvernul să rezolve toate celea. Dacă eşti sărac, el trebuie să-ţi dea de lucru; dacă stai prost cu sănătatea, el trebuie să-ţi poarte de grijă într-un spital; dacă eşti dator cu o moarte, în loc s-o ispăşeşti de unul singur, îi ceri guvernului să-ţi dea o pedeapsă. Vei spune că nu sunt tocmai eu cel mai potrivit să vorbească astfel, de vreme ce trăiesc pe spinarea statului. Dar continuu să cred, domnul meu, că omul trebuie să se descurce singur.

— Şi eu la fel, domnule Parodi, a spus molcom Fang She. Mulţi oameni îşi dau acum viaţa în lumea asta întru apărarea acestui crez.

Pujato, 21 octombrie 1942

(*Traducere: Ileana SCIPIONE*)

Michael CUNNINGHAM

Bestii

Ai cunoscut bestia. E în faţa ta la coada de la băcănie, îşi cumpără ţigări şi snackuri şi flirtează cu vânzătoarea jamaicană, care nu e câtuşi de puţin amuzată. Stă cu picioarele întinse pe interval în metroul care se îndreaptă spre Brooklyn, cu antebraţele-i vânoase pline ochi de tatuaje. Îşi face veacul, permanent anturat – grosolan, îmbibat de cocaină, amuzant la modul jignitor –, la petrecerea de după program la care prietena ta a insistat să mergeţi şi tu te-ai dus pentru că nu eşti pregătită – nu încă – să fii genul de fată care refuză.

S-ar putea să te trezeşti că i te oferi.

Pentru că te-ai săturat de băieţii care vor să te cunoască înainte să se culce cu tine („să se culce cu tine”, chiar aşa se exprimă), care, când în sfârşit se întâmplă, te întreabă, cerându-şi parcă scuze, dacă au terminat prea repede, care te sună a doua zi ca să-ţi spună că s-au simţit foarte bine.

Sau pentru că începi să-ţi faci griji că un anume tren e pe cale să plece din staţie; că, deşi eşti gata să urci în alt tren, unul care se îndreaptă spre un viitor al căsniciei şi maternităţii, s-ar putea ca acesta să-şi ducă pasagerii într-un loc înverzit şi

armonios, de unde puţini se vor mai întoarce vreodată, iar puţinii care încearcă să se întoarcă descoperă că, deşi lor li s-a părut că au trecut doar câteva ore, aici, acasă, au trecut douăzeci de ani; că se simt groteşti şi disperaţi la petreceri la care ar fi putut să jure că tocmai ce au fost doriţi, pipăiţi, înghesuiţi cu o seară în urmă.

Sau pentru că tu crezi, chiar crezi sincer că poţi repara răul care i s-a făcut tipului atât de arătos, de slab şi agitat, insului cu ţigările şi snackurile, tânărului mohorât din metrou, individului volubil şi cinic care turuie întruna şi se uită la alţii de parcă ar spune „Eşti dobitoc sau eşti doar prost?", acestea fiind pentru el singurele categorii existente.

Erau trei surori, iar Frumoasa era cea mai mare. Când tatăl fetelor a plecat cu treburi la oraş şi le-a întrebat ce cadouri vor să le aducă, cele două surori mai mici au cerut găteli. Au cerut ciorapi de mătase, jupoane, dantele şi funde.

Frumoasa însă nu a cerut decât un singur trandafir, pe care ar fi putut foarte bine să-l taie din oricare din cele o jumătate de duzină de tufe aflate la nici douăzeci de metri de căsuţa familiei.

Ideea era următoarea: adu-mi din călătorie ceva ce aş putea să găsesc şi singură chiar aici. Dorinţa mea de a căpăta ceva e lipsită de orice urmă de lăcomie prin faptul că aş putea să mi-o satisfac şi singură, în câteva minute, cu o foarfecă de grădină.

Mă impresionează efortul, nu obiectul. Să cer ceva rar şi valoros ar însemna să transform devotamentul în obligaţie.

Oare mai spunea ea, implicit, şi altceva? De exemplu: „Chiar îţi închipui că o rochie sau nişte panglici pentru păr ar ajuta la ceva? Crezi că o să-i facă fie şi un pic mai buni pe cei vreo zece bărbaţi pasabili din sat sau că o să schimbe cu ceva speranţa modestă că măcar n-o să ajung să mă mărit cu Claude măcelarul sau cu Henri cel cu un braţ uscat? Crezi că un jupon ar compensa cumva lipsa de opţiuni?

Prefer să-mi aduci un trandafir şi-atât".

Tatăl nu a înţeles nimic din toate astea. A fost pur şi simplu surprins, dar şi dezamăgit, de cererea modestă a Frumoasei. Strânsese bani pentru călătoria asta. Găsise în sfârşit un potenţial cumpărător pentru aparatul său de muls revoluţionar. Era în sfârşit un bărbat care avea o întâlnire de afaceri. Îi plăcea ideea de a se întoarce din călătorie încărcat de bogăţii ca un maharajah.

— Asta e tot ce-ţi doreşti, Frumoaso?

— Asta e tot.

— Eşti sigură? N-o să fii dezamăgită când Chéri şi Madeline o să-şi probeze rochiile cele noi?

— Nu. O să fiu încântată de trandafirul meu.

Nu avea niciun rost să-i spună că Chéri şi Madeline sunt superficiale, că gătelile pe care o să le primească aveau să fie

purtate o dată, poate de două ori, la sărbătorile din sat, apoi împăturite şi aşezate într-un sertar, iar fetele le vor mai privi din când în când cu nostalgie când bărbaţii şi copiii le vor ţine legate de casă şi când mătăsurile şi crinolinele vor ajunge atât de ciuruite de molii, încât vor fi oricum imposibil de purtat.

Bun, deci atunci un singur trandafir pentru Frumoasă. Pentru ea, cea cu mintea mai ageră şi mai puţin sentimentală decât a surorilor ei. Pentru ea, care ştia că nu are niciun rost să obţină ceva ce nu are deja, pentru că nu întrevedea niciun viitor pe uliţele pline de bălegar ale satului, în rânjetele lascive ale tânărului coşar sau în tăcerea nerăbdătoare a fiului morarului.

Bine. Dacă un trandafir îşi doreşte, un trandafir o să primească.

Pe drumul de întoarcere de la oraş (întâlnirea cu cumpărătorul nu mersese bine) tatăl s-a oprit lângă un castel înconjurat de grădini luxuriante. În definitiv, trebuia să culeagă trandafirul de undeva din apropierea satului, altminteri s-ar fi întors acasă cu o tulpină şi câteva frunze ofilite.

Bombănind enervat de modestia perversă şi ostilă a fiicei lui (dar în acelaşi timp uşurat, pentru că ea, spre deosebire de surorile ei, nu-l făcuse să cheltuiască nişte bani pe care tocmai aflase că nu-i va primi), a rupt un trandafir dintr-o tufă mai

bogată decât toate. Unul din câteva mii.

A ales prost castelul. A ales prost şi tufa de trandafiri.

Bestia s-a repezit asupra tatălui. Avea mai mult de doi metri înălţime şi era un fel de încrucişare între lup şi leu, cu ochi strălucitori şi criminali şi cu braţe blănoase, mai groase decât mijlocul tatălui. Ceea ce îl făcea cumva şi mai ameninţător era faptul că purta o vestă şi cămaşă cu volane.

Bestia a declarat că furtul de trandafiri este o infracţiune supremă. A ridicat o labă ca un mănunchi de pumnale. Se pregătea să-i jupoaie tatălui faţa şi pe urmă să continue în jos.

— Vă rog, domnule, trandafirul era pentru fiica mea!

— Furtul e furt.

Imaginaţi-vă o voce care sună ca o maşină de tuns iarba ce rulează pe pietriş. Încercaţi să nu vă gândiţi la respiraţia bestiei.

— E cea mai frumoasă şi mai nevinovată fată din câte există. Eram dispus să-i cumpăr orice şi-ar fi dorit, dar ea nu a cerut decât un trandafir.

La auzul acestor cuvinte, bestia s-a oprit.

— Ar fi putut căpăta orice şi ea a cerut un trandafir?

— Nu e o fată ca toate celelalte. O iubesc ca pe propria-mi viaţă.

Bestia şi-a coborât laba, vârându-şi-o cu forţa în buzunarul hainei, ca şi cum ar fi vrut s-o împiedice să aibă vreo iniţiativă.

— Atunci du-te acasă. Ia-ţi rămas-bun de la fiica ta. Dă-i trandafirul. Apoi vino înapoi şi primeşte-ţi pedeapsa.

— Aşa voi face.

— Dacă până mâine la vremea asta nu te-ai întors, vin după tine şi, înainte să te ucid, o ucid pe fiica ta.

După ce a zis asta, bestia i-a întors spatele şi a pornit spre castel, păşind pe picioarele lui uriaşe şi zdravene, ca de bizon. Cu trandafirul ţinut strâns în mână, tatăl a sărit pe cal şi a luat-o din loc.

Când a ajuns acasă, tatăl i-a povestit fiicei lui toată păţania şi i-a spus că dis-de-dimineaţă merge să se lase jupuit de bestie.

Fiicele mai mici l-au asigurat că e vorba de un bluf. Bestia nu avea de unde să ştie unde locuiesc ei. Bestia era un psihopat clasic. Să arunci cu ameninţări e uşor. Poate că bestia avea de-acum altă halucinaţie. Chiar în clipa asta probabil că încerca să se dumirească cine rosteşte obscenităţi din dulapuri sau de ce mobila se tot mută singură.

— Deci, tati, acum ne arăţi ce ne-ai adus?

— O, da, desigur...

Şi a început să scoată pachetele din coburii şeii.

Numai Frumoasa ştia că bestia o să le dea de urmă şi o să-i omoare. Numai Frumoasa a înţeles ce-ar putea semnifica un singur trandafir, la ce fapte te-ar putea împinge un trandafir dacă trăieşti fără speranţă. Dacă eşti o bestie captivă într-un

castel sau o fată captivă într-un sat obscur şi amărât.

Aşa că, după miezul nopţii, când tatăl şi surorile ei dormeau, Frumoasa s-a furişat până în grajd, a încălecat pe calul tatălui ei şi i-a spus să o ducă la castelul bestiei. Calul, fiind şi el tot un animal, a fost mai mult decât dornic să se supună.

Părea un act de suprem sacrificiu de sine. Şi nu era întru totul neadevărat. Dar, în acelaşi timp, pentru Frumoasă, indiferent ce i-ar fi putut face bestia, tot era mai bine decât să petreacă încă o zi hrănind gâştele, încă o noapte brodând.

La fel de adevărat era şi că spera ca tatăl ei să vină după ea în zorii zilei, când se va trezi şi va vedea că nu e acolo. Era adevărat că mintea ei născocea imagini cu tatăl ei luptându-se cu bestia – acelaşi tată uriaş şi păros care fusese bestia copilăriei ei, acelaşi tată bun şi blând până la ostentaţie, deşi ea, nefiind orbită de naivitatea cu care fuseseră dăruite surorile ei, a înţeles ce efort i-a trebuit ca să se abţină de la anumite acte pe care le-ar fi putut comite foarte uşor, de vreme ce mama fetelor nu mai era cu ei, ci sub crucea din cimitir.

În timp ce calul o purta peste câmpurile întunecate şi prin mlaştinile pline de ciripit de păsări, Frumoasa făcea speculaţii despre lupta ce putea fi stârnită de ea. Îi făcea întru câtva plăcere (de ce s-o negăm?) să se întrebe cine va ieşi victorios: tatăl sau duşmanul.

De fapt la ivirea zorilor tatăl a fost distrus când a descoperit că fiica lui cea mare se dusese la bestie. Şi totuşi nu s-a putut abţine să-şi spună că dorinţa ei nu numai că provocase toată beleaua, dar mai şi era, în felul ei, o formă insidioasă de vanitate. Frumoasa şi-a dorit, nu-i aşa, să fie cea corectă şi fără pată. Suferea de aroganţa călugăriţelor.

Decizia de a-i permite fetei să-i ia locul avea să-l chinuie pe veci. Dar exact asta a făcut. În timp, va găsi diverse moduri de a-şi învinovăţi fiica. Se va afunda, cu o oarecare senzualitate, într-o imagine a sa de om cumplit şi fără suflet, o imagine cu care, odată cu trecerea timpului, se va dovedi că îi vine tot mai uşor să se împace.

Din clipa când a sosit la palatul bestiei, Frumoasa a fost tratată impecabil. Mesele se întindeau singure, focurile din cămine se aprindeau şi ardeau vesele când intra ea în încăpere. Braţe ca de copil îşi făceau apariţia din pereţii tencuiţi şi îi ofereau candelabre care să-i îndrume paşii pe coridoarele întunecoase.

Nu i-au trebuit nici două zile până să înţeleagă că tatăl ei nu o să organizeze nicio operaţiune de salvare, fiindcă era mulţumit că scăpase el însuşi, şi că o bătrâneţe tihnită, cu numai două dintre cele trei fiice (pe cele două putea conta că o să le pese de încheieturile lui dureroase, că o să-l întrebe dacă

mai vrea o pernă), i se părea suficientă.

Aşa că Frumoasa a rămas să trăiască singură cu bestia în castel.

El era mereu blând şi galant. Fata neprihănită nu a fost victima unor acte sexuale comise cu viclenie în patul enorm în care dormea singură. Nu s-a trezit înfiptă într-un mădular roşu şi oribil, lung de o jumătate de metru, nu a fost pipăită cu limba într-o manieră mai degrabă carnivoră decât carnală şi nici nu i-a fost dat să cunoască o dorinţă care să nu aibă absolut nimic de-a face cu propria ei desfătare.

Pentru Frumoasă a fost, desigur, o uşurare. Abia dacă recunoştea în sinea ei că pe undeva în ea, tenebroasă şi nemărturisită, exista şi o anumită dezamăgire.

Zilele şi nopţile au căpătat o ritmicitate stranie, dar palpabilă. Ziua bestia se prefăcea că are treburi prin cele mai îndepărtate cotloane ale castelului. Noaptea, după ce-i ţinea companie Frumoasei la cină, bântuia pe coridoare, mormăind, până venea vremea să se îndrepte spre pădure, ca să sfâşie gâtul vreunui mistreţ sau vreunei căprioare şi să le devoreze.

Frumoasa ştia asta doar pentru că într-o noapte de nesomn s-a uitat întâmplător pe fereastra iatacului ei. Bestia credea că nimeni nu ştie despre animalele pe care le ucide. Nu era conştient de capacitatea Frumoasei de a accepta faptul că era şi el, ca toată lumea, un suflet chinuit, dar şi că, la fel ca toată

lumea, trebuia şi el să mănânce.

El era şi, în acelaşi timp, nu era aşa cum se aşteptase ea. Desigur, Frumoasa ştiuse de la bun început că e o făptură sălbatică, periculoasă şi urât mirositoare. Dar nu prevăzuse şi această practică animalică şi, totodată, cavalerească a sa.

Chiar dacă, fapt surprinzător, Frumoasa a fost dezamăgită de comportamentul feciorelnic al bestiei, de felul cum încerca să-şi ascundă obiceiurile mai puţin acceptabile, în timp a început să simtă pentru el o uşoară, dar persistentă afecţiune. Nu pentru mirosul de grădină zoologică – un amestec de excremente şi furie – pe care nicio apă de colonie nu-l putea acoperi, nici pentru imaginea ghearelor lui mai lungi decât cuiele, cu care se chinuia să ridice un pocal cu vin. A ajuns să simtă o oarecare tandreţe faţă de hotărârea lui de a se purta cu bunătate şi blândeţe, de a fi generos şi sincer, ca şi cum ar fi fost măritată de ani şi ani de zile cu un bărbat pe care dorinţele carnale l-au părăsit demult, laolaltă cu stima de sine din tinereţe, dar care se teme, mai mult decât orice, să nu piardă afecţiunea soţiei, obligată de-acum să trăiască alături de versiunea lui mai blajină. Sentimentele pe care a ajuns să le aibă fata erau inspirate de blândeţea de care el se silea să dea dovadă, de recunoştinţa care se vedea în ochii lui inumani ori de câte ori o privea, de totala lipsă de speranţă, asumată cu curaj, care îi definea viaţa.

Într-un final, după ce au trecut luni întregi, cu succesiunea lor de zile şi nopţi identice – Frumoasa cu gândurile aiurea, ocupată cu broderii inutile, şi cinele la care nu aveau nimic să-şi spună –, bestia i-a spus să se întoarcă acasă. S-a lăsat greoi în genunchi dinaintea ei, ca un elan ciuruit de săgeţile vânătorilor, şi i-a spus că a greşit că a ţinut-o lângă el, că se lăsase pradă unor fantezii legate de puterea dragostei, dar, zău aşa, ce fusese în mintea lui? Oare crezuse cu adevărat că o fată drăguţă, care ajunsese la el împotriva voinţei ei, ar putea iubi vreodată un monstru? Din câte se pare, se lăsase păcălit de poveştile pe care le auzise, cu fete care iubeau fiinţe diforme şi oribile. Nu-i trecuse prin minte să se întrebe dacă nu cumva în asemenea cazuri ceva era în neregulă chiar cu fetele.

Pe Frumoasă n-a lăsat-o sufletul să-i spună că, dacă ar fi fost mai puţin manierat, dacă ar fi oferit senzaţia unei ameninţări mai serioase, poate că ar fi mers. S-a întrebat în sinea ei de ce atâţia bărbaţi par să creadă că inima unei femei se câştigă cu blândeţe.

Dar între ea şi bestie nu exista deloc obişnuinţa sincerităţii şi deja era prea târziu să mai înceapă acum. I-a acceptat oferta şi a plecat. Îi părea rău că-l părăseşte, dar nu era în stare să-şi asume un asemenea viitor de feciorie şi plictiseală, lipsit de orice provocare, sechestrată într-un castel – oricât de comod ar fi, indiferent de tendinţa lui de a aprinde focuri şi de a

întinde mese de la sine – în care singura tovărăşie care i se oferea era cea a unui monstru obsedat de contemplarea propriilor păcate. A plecat pentru că viaţa în castelul bestiei era mai confortabilă, dar, în esenţă, nu era substanţial diferită de viaţa pe care o dusese acasă.

Însă când a ajuns în sat, a descoperit cu surprindere că nu simţea deloc că s-ar fi întors acasă. A fost fericită, relativ fericită să-şi revadă tatăl şi surorile, dar tatăl ei rămânea totuşi omul care nu venise după ea la castelul bestiei şi nu se luptase pentru ea. Surorile ei se măritaseră cu bărbaţii cu care erau sortite să se mărite – un zidar şi un fierar, bărbaţi vajnici şi banali, care-şi făceau munca fără pasiune şi fără cârteli, cărora le plăcea să li se servească cina la şase şi care seara târziu se întorceau împleticindu-se de la cârciumă şi se puneau pe făcut cât mai mulţi copii. Sora mijlocie avea deja doi copii. Cea mai mică îl alăpta pe primul, iar al doilea era pe drum.

Cel mai surprinzător era însă faptul că în timpul cât fusese plecată, Frumoasa dobândise o anume reputaţie.

Cu toate că nu s-a auzit nimic din povestea despre timpul petrecut de ea împreună cu bestia, nimeni nu credea versiunea tatălui, cum că plecase dintr-odată la mănăstire. Sătenii au căzut de acord că îşi făcuse de cap într-un loc străin şi îndepărtat şi că, odată ce ducele sau contele cu pricina s-a plictisit de ea ori ea s-a obişnuit prea tare cu statutul de cea

mai dorită fată din lupanar, s-a amăgit că se poate întoarce acasă ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Acum, că Frumoasa era din nou acasă, până şi cei mai buni dintre bărbaţii încă neînsuraţi (brutarul cu accese imprevizibile de furie, crescătorul de iepuri saşiu şi cu ticuri), până şi aceste specimene jalnice arătau reţinere faţă de o fată al cărei trecut avea evident nevoie să fie muşamalizat.

În cele din urmă, într-o seară târzie (orice explicaţie ar fi fost stânjenitoare), Frumoasa s-a strecurat afară din casă, a încălecat pe cal şi s-a întors la castelul bestiei. Măcar acolo era dorită. Măcar era iubită. Măcar bestia nu vedea niciun motiv pentru ca ea să se simtă ruşinată.

Când a ajuns însă, castelul era gol şi întunecat. Porţile lui masive s-au deschis fără greutate, dar candelabrele de pe pereţi nu s-au aprins singure când a străbătut coridoarele. Heruvimii din stucaturi nu erau decât lemn sculptat şi fără viaţă.

A găsit bestia în grădină, care de-acum era neîngrijită şi năpădită de bălării, iar din gardurile vii creşteau crengi ca nişte gânduri speriate, iraţionale. Fântâna arteziană secase şi era brăzdată de crăpături subţiri.

Acolo, pe pietrele pavajului din faţa artezienei secate, zăcea bestia.

Frumoasa a îngenuncheat lângă el. Cu toate că era prea

pierit ca să mai poată vorbi, în ochii lui galbeni se mai zărea încă un licăr.

Nu fără efort, i-a ridicat o labă cu mâinile ei micuţe. I-a spus în şoaptă, de parcă îi împărtăşea un secret, că şi-a dat seama că îl iubeşte abia când a stat despărţită de el. Nu minţea – nu tocmai. Chiar îl iubea cumva. Îi era milă de el, îi era milă de ea şi deplângea soarta amândurora: două suflete care păreau să se fi pierdut atât de uşor, ca dintr-o întâmplare.

Iar dacă el ar putea fi vindecat, dacă ar putea fi smuls din ghearele morţii...

Ei îi plăcea ideea că le-ar întoarce astfel spatele tuturor neisprăviţilor de bărbaţi din sat care ar catadicsi să o accepte, îi plăcea ideea că i-ar refuza pe brutar şi pe crescătorul de iepuri şi pe bătrânul văduv cu ochii bolnavi de albeaţă, a cărui casă, cândva respectabilă, era căzută într-o rână şi îşi împrăştia ţiglele pe trotuar.

Ar fi mireasa unei bestii. Ar trăi în castelul lui. Puţin i-ar păsa ei de clevetelile ţaţelor şi bârfitoarelor.

A şoptit încet în urechea păroasă a bestiei, mai mare decât o mănuşă de baseball, că dacă reuşeşte să revină la viaţă, dacă reuşeşte să se pună pe picioare, îl ia de bărbat.

Rezultatul a fost instantaneu.

Bestia s-a săltat în picioare plin de înfocare, ca un leu. În spatele lui, fântâna arteziană a început să împroaşte iarăşi apă.

Frumoasa a făcut un pas în spate. Bestia o privea cu adoraţie. O privea cu o recunoştinţă care era deopotrivă încântătoare şi, cumva, cumplită la vedere.

Într-o clipă, pielea bestiei s-a despicat precum coconul unei crisalide. Ghearele şi colţii au căzut. Duhoarea de sălbăticiune s-a evaporat.

Şi iată-l. E ameţitor de frumos. E viguros, cu faţa pătrăţoasă, şi e plin de muşchi.

Prinţul stă în mijlocul încâlcelii de păr şi gheare care au acoperit pietrele pavajului. Se uită uimit la trupul lui, care şi-a recăpătat vechea înfăţişare. Îşi flexează mâinile de om, îşi verifică elasticitatea atletică a picioarelor, care de-acum nu mai sunt nişte pulpe copitate.

Vraja a fost ruptă. Oare Frumoasa a bănuit asta de la bun început? O să se bucure la gândul că a intuit-o, că a fost capabilă să desfacă lucrătura vrăjii, dar nu va fi niciodată sigură.

Aşteaptă înfrigurată, extaziată, ca prinţul proaspăt readus la viaţă să se apropie şi să o ia în braţe. Dar mai întâi el trebuie să-şi verifice chipul în oglinda apei care clipoceşte deja în fântâna reînviată.

A funcţionat. I-a ieşit. A sedus o femeie încântătoare şi a făcut-o să-şi lege soarta de un suflet care fusese ascuns – de ochii tuturor, mai puţin de ai ei – sub un chip desfigurat.

Pieptul diafan al Frumoasei tresaltă de nerăbdare.

Prinţul întoarce încet spatele propriei reflexii şi îi aruncă un zâmbet lasciv, bestial, un zâmbet rapace, mistuitor. Cu toate că faţa lui e de o frumuseţe fără cusur, ceva nu e tocmai în regulă. Ochii îi rămân animalici. Gura pare în continuare capabilă să sfâşie beregata unei căprioare. Aproape că ar putea trece drept fratele mai tânăr şi mai frumos (mult mai frumos) al bestiei, ca şi cum din părinţii lui s-ar fi născut un copil diform şi apoi unul superb, perfect proporţionat.

Dintr-odată Frumoasa începe să-şi pună întrebări. Nu cumva vraja aruncată cu atâta vreme în urmă asupra lui era o măsură de protecţie? Oare prinţul fusese închis în trupul acela de monstru din motive uşor de descifrat?

Fata se trage îndărăt. Rânjind victorios, cu un mormăit de triumf, el înaintează spre ea.

Statornicie, tinichea

E seara lui norocoasă. După doi ani în care i-a arătat o prietenie rece şi distantă, fata s-a înduplecat. În sfârşit i-au ieşit cireşele în toate cele trei căsuţe ale tonomatului. La cheful pe care îl dă frăţia din care face parte (după calendar e primăvară, dar vântul ce bate dinspre lac e tăios şi iarba e încă sfrijită şi ofilită) ea s-a îmbătat ceva mai tare decât

intenţionase, pentru că tocmai o părăsise un băiat pe care crezuse că ar putea să-l iubească, un băiat care, atunci când a părăsit-o, a luat cu el şi primele ei idei despre un viitor vizibil şi viabil.

La petrecere prietena ei cea mai bună îi şopteşte „Du-te sus cu tipul ăla, dă-i şi lui o şansă, doar aţi aniversat al doilea an de când tânjeşte după tine. Şi, apropo", îi şopteşte prietena, „e suficient de mişto şi suficient de tâmpit pentru o chestie de-o seară, ceea ce, sincer vorbind, dragă, e exact ce-ţi trebuie acum, face parte din programul tău de recuperare, e vacanţa ta post-iubitul-măgar, dă o tură cu amărâtul ăsta, o să te simţi mai bine, ai nevoie de puţină, cum să-i zic... *ne*intensitate".

El e atras de fetele distante, de fetele care nu sunt disponibile, de fetele care nu pică în plasă, mai ales că el arată de parcă l-ar fi sculptat Michelangelo, e una dintre fiinţele acelea excepţionale care îşi etalează frumuseţea de parcă ar fi o stare omenească oarecare, nu o aberaţie. Pentru el fetele distante şi nedisponibile sunt o raritate.

La etaj, în camera lui, îi descheie bluza, o atinge prin părţile intime, iar ei i se pare plăcut, dar nimic mai mult. A avut dreptate, asta încă de când li s-au intersectat privirile la cursul de introducere în ştiinţele umaniste, tipii ăştia mişto, super-siguri pe ei, nu sunt niciodată cu adevărat pricepuţi, n-au avut niciodată nevoie să fie, au învăţat lucruri în braţele unor fete

care erau prea recunoscătoare, prea îndrăgostite, şi care n-au reuşit să-i înveţe cum trebuie. Pipăielile astea grosolane, săruturile astea nepricepute erau îndeajuns de bune pentru toate fetele alea căzute în limbă după el, al căror ţel principal era să-l facă să mai vină şi data viitoare. Probabil că a făcut sex cu o sută de fete, mai mult de o sută, şi s-ar zice că niciuna dintre ele n-a făcut altceva decât să îl lase în voia lui şi să-l asigure că a ştiut dintotdeauna ce îşi doresc fetele, ce le trebuie lor.

Ea nu e răbdătoare. Nu e interesată.

Aşa că se retrage din braţele lui şi se dezbracă rapid, cu nepăsarea mecanică a coechipierelor din vestiarul sălii de sport.

Ah. Mda. Uau. Asta e o figură nouă pentru el: atitudinea asta degajată, de genul „hai s-o facem odată".

Ceea ce înseamnă că nu a avut timp să-i spună şi ei, să-i strecoare mărturisirea jenată care a funcţionat fără greş de când a venit la colegiu.

Descumpănit, nedumerit, se dezbracă şi el. Nu-i dă prin minte ce altceva ar putea face.

Şi iat-o, aşa, pe neanunţate.

El nu reuşeşte să spună decât:

— E o proteză.

O scoate şi o aruncă neglijent, insensibil, pe podea.

Piciorul lui drept se termină imediat sub genunchi.

Accident de maşină, îi spune. Când aveam şapteşpe ani. În vara când am terminat liceul.

Gamba aruncată zace pe podea. Şi ea pare un accident: o gambă de plastic de culoarea pielii, care se termină cu o gleznă din care iese o labă fără degete.

Stă în faţa ei. Reuşeşte fără probleme să-şi ţină echilibrul într-un picior.

Îi spune – povestea asta o spune mereu fiecărei fete – că maşina cealaltă era furată şi la volan era un băiat de cincisprezece ani care era urmărit de poliţie. Pentru el e important că nu a fost în niciun fel vina lui, că un tânăr infractor, un fel de demon, l-a lăsat fără picior.

Ei îi trebuie câtva timp ca să conştientizeze realitatea jumătăţii de picior absente. Trupul lui, de la umerii laţi, de fermier, până la pătrăţelele perfecte de pe abdomen, e fără cusur, exact aşa cum şi-l imaginase.

Băiatul e totuşi vătămat. A blufat tot timpul, de la accidentul care a dat peste el imediat ce a terminat liceul, premiat şi impecabil. S-ar zice că un diavol a spus poanta înainte ca bancul să fie scris, iar bancul, fiind încă la început (nu avem timp de câini vorbitori, rabini sau pariuri demente), nu se poate termina decât cu o poantă suprarealistă şi macabră.

„Aşa, deci un tip foarte mişto intră într-un bar şi... barul sare în aer şi mor toţi”.

Bravadele lui, care ei nu i-au plăcut niciodată, încrederea golănească care ei îi tăia cheful, toate se dovedesc a fi un truc, un mod de-a face faţă situaţiei. Lăsa impresia de încredere caricaturală pentru că era nevoit s-o facă.

Ştie ce înseamnă să fii vătămat aşa cum o ştiu femeile. Ştie, la fel ca femeile, cum să meargă mai departe ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Uneori ţesătura care ne desparte se rupe puţin, doar cât să lase să se vadă dragostea. Uneori ruptura e surprinzător de mică.

Ea se mărită nu doar cu un bărbat, ci cu o contradicţie. Se îndrăgosteşte de golul dintre fizicul lui şi vătămătura lui.

El se însoară cu prima fată care nu s-a purtat de parcă piciorul lui amputat n-ar fi mare lucru, cu prima fată care nu simte nevoia să scape de durerea şi furia lui său, mai rău, să încerce să îl convingă că nu are de ce să simtă durere şi furie.

Surprizele apar la timpul cuvenit.

După ce s-au căsătorit, pe măsură ce trec anii, el descoperă cu surprindere cât de des oroarea ei de sentimentalism o face rece şi crudă. E surprins de insistenţa ei de a numi asta „onestitate”. Cum să se certe cu cineva care are pretenţia ca orice greşeală sau lipsă de-a ei să fie considerată o virtute, o

calitate admirabilă pe care el refuză să o înţeleagă?

Ea e surprinsă de repeziciunea cu care frumuseţea lui degajată şi incandescentă lasă locul farmecului banal şi zâmbitor de vânzător de maşini, de faptul că el chiar a devenit vânzător de maşini, de multiplele moduri în care trupul lui, acum mai greoi şi mai aspru, îl transformă dintr-un sacrificiu adus unui zeu gelos într-un optimist obişnuit, căruia îi lipseşte un picior şi-atâta tot.

El descoperă cu surprindere cât de singur se poate simţi în prezenţa ei, iar ea, de cât de tare se străduieşte să rămână interesată. Interesul ei tot mai scăzut amplifică singurătatea lui. Singurătatea îl face să fie şi mai curtenitor, şi mai disperat de fermecător, iar ei asta îi reduce şi mai tare interesul. Nu e un semn bun când ea se trezeşte că-i spune „Pentru numele lui Dumnezeu, vrei să nu te mai porţi de parcă încerci să-mi vinzi o *maşină*?" Nu e un semn bun când el are o aventură cu o fată prostuţă care îi ascultă fermecată fiecare părere, care râde (poate un pic prea zgomotos) la toate glumele lui.

Şi totuşi rămân căsătoriţi. Rămân căsătoriţi pentru că ea şi-a luat concediu de maternitate când s-a născut Trevor şi nu s-a mai întors la firma de avocatură, cu toate că asta intenţiona – nu se aşteptase ca fascinaţia pentru bebeluşul ei să o ţină la infinit. Rămân căsătoriţi pentru că renovarea bucătăriei nu se mai termină, pentru că acum o au şi pe Beth, nu numai pe

Trevor, pentru că, la urma urmei, căsnicia nu e chiar aşa de rea, pentru că ruperea căsniciei pare atât de dificilă, de înspăimântătoare şi de tristă. S-ar putea despărţi când o să termine bucătăria, când mai cresc copiii, când relaţia lor de cuplu o să iasă în sfârşit din zona iritării şi a ciondănelilor şi o să ajungă în pustiul îngheţat al insuportabilului.

Speră că vor învăţa să fie fericiţi împreună. Dar uneori speră şi că vor ajunge în momentul în care nefericirea le va deveni atât de profundă, încât n-o să mai aibă de ales.

Deci ce zici, iubito, ţi-a plăcut povestea?

A fost în regulă.

Am păstrat povestea asta. Am aşteptat să creşti mai mare.

Mai mare?

Mă rog, la opt ani nu eşti chiar mare, eşti doar mai mare decât... ştii tu, la şase ani. De ce nu ţi-a plăcut?

Nu-mi place deloc când îmi pui întrebarea asta. Am spus că a fost în regulă.

Bine, să reformulăm puţin. Ce nu ţi-a plăcut la ea?

Pot să plec acum?

Într-o clipă. Vrei să-mi răspunzi mai întâi la întrebare?

Nu i-ai citit-o lui Trevor. Trevor e afară, joacă kickball.

Pe asta tocmai ţie am vrut să ţi-o citesc. Ce nu ţi-a plăcut la ea?

Bine. De ce avea soldăţelul un singur picior?

Fabricantul de jucării a rămas fără plumb.

Pare cam stupid. Felul cum s-a îndrăgostit soldăţelul de balerină pentru că a crezut că şi ea are un singur picior.

Nu-i vedea decât unul dintre picioare. Pe celălalt ea îl ţinea ridicat la spate.

Dar el nu şi-ar fi dat seama de asta? Nu mai văzuse niciodată o balerină?

Poate că nu. Sau poate că era o dorinţă de-a lui. Dacă ai avea un singur picior, nu ţi-ar plăcea să cunoşti şi alţi oameni asemenea ţie?

Nu are noimă.

Ce anume?

Soldăţelul cade de la fereastră, nişte băieţi răi îl pun într-o bărcuţă făcută din ziar şi el pluteşte prin rigolă.

Mie mi se pare că are noimă.

Dar apoi îl înghite un peşte, peştele e cumpărat de bucătăreasa aceleiaşi familii şi, când ea îi taie burta, soldăţelul e înăuntru.

De ce nu ţi-a plăcut?

Ăăă... pentru că e o prostie?

Era vorba de destin. Ştii ce înseamnă „destin”?

Da.

Era imposibil să-i ţii departe unul de altul pe soldăţel şi balerină. Asta înseamnă destin.

Ştiu ce înseamnă. Dar tot e o prostie.

Am putea alege alt cuvânt...

Apoi băiatul a aruncat soldăţelul în foc. Fără niciun motiv. După ce

soldăţelul s-a întors în burta peştelui. Băiatul l-a aruncat în foc.

Băiatul a fost vrăjit de un demon.

Nu există aşa ceva.

De acord. Bine, să zicem că nu-i plăcea că soldăţelul e altfel.

Tu mereu spui „altfel” când e ceva în neregulă cu cineva.

Nu mă dau în vânt după expresia „e ceva în neregulă cu cineva”.

Şi încă ceva. Ştii care e cea mai mare prostie? Că balerina ajunge şi ea pe foc.

Am putea să vorbim despre ce înseamnă de fapt „destin”?

Balerina avea ambele picioare. Balerina era sus pe raft. Balerina nu era „altfel”.

Dar iubea pe cineva care era.

Ce mare scofală să fii altfel? Vorbeşti de parcă ar fi un soi de premiu.

Căsnicia lor ia o întorsătură decisivă la cea de-a douăzecea aniversare, când arde barca.

Se întâmplă în prima vacanţă în care merg împreună de la naşterea copiilor încoace. Trevor e în primul an la Haverford, Beth tocmai a intrat la liceu – practic, de-acum au crescut amândoi. Şi, după spusele agentului imobiliar, cu o bucătărie atât de meticulos renovată, ar putea lua o avere pe casă.

Li s-au cam epuizat motivele. Merg într-un fel de vacanţă în care să-şi salveze căsnicia, ceea ce în general înseamnă că e deja distrusă.

Barca cu pânze închiriată, cu zece pasageri şi trei membri ai echipajului, explodează şi arde în largul coastei Dalmaţiei. Ulterior o să afle amândoi de matelotul beat, de bricheta Zippo, de scurgerile din rezervorul de propan.

În clipa asta fac plajă pe punte. Ea a observat un nor care seamănă cu profilul lui Roosevelt şi i-l arată şi lui, gândindu-se că aşa fac cuplurile fericite, sperând că mimarea fericirii va deveni astfel fericire autentică. Ajută, pare să ajute faptul că petrec două săptămâni laolaltă cu unsprezece necunoscuţi, că au auzit-o pe Eva Balderston spunându-i surorii ei Carrie aseară, când plecau de la cină, „Ce cuplu drăguţ!", că există oameni care cred.

El încearcă să distingă profilul lui Roosevelt în nor. Ea se străduieşte să nu-i pese că el nu reuşeşte să-l vadă, când e atât de evident că e *chiar acolo*. Se chinuie să nu se gândească la toate lucrurile de pe lume care lui îi scapă. El se luptă cu propria panică incipientă la gândul că o s-o dezamăgească din nou. Se pregăteşte să spună „A, da, e incredibil", când de fapt nu vede decât nişte nori obişnuiţi...

În clipa următoare ea e în apă. Ştie că a bubuit ceva, ştie că a simţit ceva fierbinte şi a văzut o lumină orbitoare, dar lucrurile astea ajung la ea numai în chip de amintiri. Pătrunde imediat într-o nouă imposibilitate şi, pentru o clipă, pare că a înotat dintotdeauna în apa mării, un câmp cu sclipiri verzi-albăstrui,

înşelător de liniştit, pe care, la nici treizeci de metri depărtare, silueta neagră a bărcii pluteşte suspendată în flăcări, ca un schelet pe un ecran portocaliu unde se citesc radiografii.

Peste o clipă realitatea începe să intre iar în scenă.

A avut loc o explozie. Ea pare să fi fost aruncată în apă şi a scăpat. Durerea din braţul stâng vine de la o tăietură lungă şi precisă ca muchia unui plic de hârtie groasă. Gândul la combinaţia dintre sânge şi rechini îi răsare şi el în minte, însă doar ca un fapt oarecare, ca o informaţie reţinută demult, ca un lucru absolut deloc ameninţător. E ca şi cum şi-ar aminti o poveste auzită cândva, despre o grozăvie care i s-a întâmplat unei femei asemenea ei.

Pare să fie înconjurată de obiecte care plutesc amestecate: o bucată de catarg cu o bilă în capăt, o şapcă de baseball, o cutie goală de Cola dietetică.

Pare să nu vadă pe nimeni altcineva.

În timp ce barca începe să se scufunde cu un şuierat, îi trece prin cap că el nu e cine ştie ce înotător. A respins argumentul fizioterapeutului cum că înotul e cel mai bun exerciţiu pentru cineva cu un membru amputat.

O surprinde să descopere că e enervată pe el. Enervarea îi trece şi se uită din nou în jur, ca şi cum tocmai s-ar fi trezit într-un loc necunoscut, unde nu vede pe nimeni altcineva.

Starea de detaşare împietrită o însoţeşte în timp ce bate apa,

neştiind sigur ce altceva să facă. Starea aceea e tot acolo şi când bărbatul cu păr negru, care nu vorbeşte engleză, îi pune un ham cu care o trage din apă. Nu o părăseşte până în clipa când se trezeşte legată de o targă, într-un elicopter, cu un guler ortopedic care nu-i permite să vadă decât două butelii de aer pentru scufundări atârnate în chingi şi o cutie albă de metal, inscripţionată cu o cruce roşie.

Crucea roşie înseamnă cumva (pare limpede, chiar dacă de neînţeles) că soţul ei e mort. O surprinde (seninătatea derutată pe care i-o dă starea de şoc încă nu s-a disipat complet) urletul ascuţit, inuman, pe care îl aude. Habar n-avea că e în stare să scoată un asemenea sunet.

El nu o să fie în stare să explice – pentru că nu o să-şi aducă aminte – cum a ajuns întins pe o plajă cu nisip alb, pe care se sparg valurile, la aproape o zi după ce barca a luat foc. Ambulanţierii care îl duc la spitalul modest din zonă o să zică doar „Miracol", ceea ce, cu accentul lor, sună „Miu-ra-căul".

O aduc imediat la el. Când intră în salonul de spital, el o priveşte cu un calm cast şi monahal, după care hohoteşte tare şi fără jenă, ca un copil de trei ani.

Ea se urcă lângă el în patul îngust şi îl ia în braţe. Înţeleg amândoi. Au tras cu ochiul într-un viitor în care celălalt dispăruse. Au simţit gustul despărţirii. Iar acum s-au întors în prezent, unde a avut loc o înviere din morţi. Din clipa asta sunt

căsătoriţi pe vecie.

Îţi aminteşti povestea pe care mi-ai citit-o?

Care poveste? Hei, doar nu iei cu tine hanoracul cu Britney Spears, nu?

Îmi place hanoracul cu Britney. Ştii tu, povestea aia.

Ţi-am citit sute de poveşti. N-ai mai purtat hanoracul ăsta de la cinşpe ani.

Povestea cu soldăţelul cu un singur picior.

Ah. Da. De ce pomeneşti de asta acum?

Poate pentru că plec de-acasă.

Nu pleci de-acasă. Pleci la facultate, la două state mai încolo. La şase ore de mers cu maşina. Asta va fi mereu casa ta.

N-o să port hanoracul cu Britney. Cât de fraieră mă crezi?

Ce-i cu soldăţelul cu un singur picior?

Ştiam ce încercai să faci. M-am gândit să-ţi spun că ştiam ce încercai să faci. Acum, că tot plec de-acasă.

Şi ce anume crezi că încercam să fac, scumpete?

Cum ce? Îmi spuneai povestea ta şi a tatii.

Dacă n-ai de gând să porţi hanoracul, de ce-l mai iei?

Din motive sentimentale. O amintire din vremurile mele bune.

Vremurile tale bune nici măcar n-au venit încă.

Lumea tot spune chestia asta. Ce încercai să-mi demonstrezi cu povestea aia?

Nu cred că încercam să-ţi demonstrez nimic. Era o poveste şi atâta tot.

Doar că era singura poveste din lume despre un ins fără un picior pe care iubita lui balerină îl urmează în foc.

Chiar crezi că încercam să demonstrez ceva despre mine şi tatăl tău?

Îmi amintesc că m-ai întrebat dacă ştiu ce înseamnă cuvântul „destin".

Presupun că mă întrebam... Dacă erai îngrijorată. În legătură cu tata şi cu mine.

Evident că eram, ce dracu'.

Nu mă omor după cuvântul ăsta.

Spune-mi că n-aţi observat niciodată că şi eu, şi Trevor ştiam cât sunteţi de nefericiţi. Dar se pare că acum vă e mai bine.

Lasă hanoracul aici, bine?

Sunt întru totul capabilă să am grijă de el, singură, în camera mea de cămin. Acest hanorac nu are nevoie să locuiască în Casa Absolutei Siguranţe.

Serios? Nici nu mai ştiu sigur despre ce vorbim noi aici.

Vorbim despre o balerină de hârtie care avea două picioare cât se poate de bune şi totuşi a ajuns în foc.

E o prostie să iei cu tine ceva ce oricum n-o să porţi. În camerele de cămin e extrem de puţin loc în dulapuri.

Bine, hai să ţinem hanoracul aici. Hai să ţinem totul aici.

Te rog să nu fii melodramatică.

Trevor a plecat. Mâine plec şi eu.

Şi tot repeţi asta pentru că...

Povestea aia era exclusiv despre balerina de hârtie. Ea nu avea destin. Numai soldăţelul cu un picior avea.

Vrei să mai citim o dată povestea?

Cred că mai degrabă mănânc sticlă pisată.

Bine atunci.

O să las hanoracul aici. O să fie mai în siguranţă aici.

Bine. E drăguţ să aud că am şi eu dreptate într-o privinţă. Oricât de măruntă. Măcar din când în când.

Au deja peste şaizeci de ani.

El vinde în continuare maşini. Ea s-a întors la avocatură, ştiind foarte bine că e prea bătrână şi, în acelaşi timp, prea lipsită de experienţă ca să mai depăşească statutul de asociat. Firma o duce destul de bine şi e loc şi pentru o figură maternă relativ competentă şi dură, dar plină de compasiune. Rolul ei nu e doar să meargă în instanţă, ci şi să fie picantă şi ireverenţioasă pentru bărbaţii ale căror mame erau cochete, manierate şi bine dispuse până la limita nebuniei.

Pe ea o deranjează mai mult decât şi-ar fi imaginat că e văzută de ceilalţi ca o doamnă în vârstă arţăgoasă şi adorabilă.

El e îngrijorat în legătură cu vânzările. Nimeni nu mai vrea

maşini americane.

În seara asta sunt amândoi acasă, cam ca întotdeauna.

El a rămas singura persoană pentru care ea e încă vizibilă, care ştie că nu a fost mereu bătrână. Beth şi Trevor o iubesc, dar e atât de evident că îşi doresc să fie, să fi fost mereu cum ar trebui să fie o bunică: de încredere, inofensivă şi nemărginit de răbdătoare.

S-ar părea că următoarea surpriză care îi aşteaptă este declinul veritabil. După care vine faptul că sunt muritori, mai întâi unul, apoi celălalt.

Psihologul ei o încurajează să nu gândească aşa. Şi ea face tot posibilul.

Iată-i, aşadar, în camera lor de zi. Au făcut focul în şemineu. Filmul la care s-au uitat la televizorul lor cu ecran mare tocmai s-a terminat. Proteza lui (e din titan, frumoasă în felul ei, departe de anexa grotescă, de culoarea unui plasture, pe care o avea în timpul colegiului) zace lângă şemineu. Stau unul lângă altul, amical, pe canapea cât timp rulează genericul de final.

Ea spune:

— Poate că sunt de modă veche, dar tot îmi plac filmele cu final fericit.

Cu ochii la genericul filmului, el se întreabă: Oare noi am ajuns la finalul nostru fericit?

Pare destul de fericit, aşa modest şi casnic cum e. Şi au mai

avut deja şi alte finaluri fericite.

A fost seara aceea de acum treizeci de ani din camera lui, în casa frăţiei, când el şi-a scos hainele, dezvăluind cum fusese vătămat, şi când ea nu s-a purtat, ca atâtea altele înaintea ei, de parcă nu era mare lucru. Mai e şi faptul că n-au făcut dragoste decât în seara următoare, iar în seara următoare, când au făcut-o, el era deja pe jumătate îndrăgostit de ea, pentru că ea era în stare să-l privească şi să înţeleagă ce pierduse.

Acela a fost un final fericit.

A mai fost şi momentul intrării ei în salonul acela de spital, când el a înţeles dintr-odată, uluit, că nu-şi dorea să vadă pe nimeni altcineva aşa de tare cum îşi dorea s-o vadă pe ea. Că numai ea putea să îl ia de-acolo şi să-l ducă acasă.

A mai fost şi seara mărturisirii lui Trevor, la petrecerea de logodnă a lui Beth, când s-au trezit doar ei doi, cu trabucurile şi coniacul în mână, seara în care şi-a dat seama că Trevor se hotărâse să-i spună mai întâi tatălui lui (de obicei sora sau mama află cele dintâi, nu?), ocazia pe care i-a dat-o Trevor să-şi îmbrăţişeze fiul care tremura speriat, să-l asigure că asta nu schimbă nimic, să simtă la pieptul lui fruntea îngrijorată şi plină de recunoştinţă a fiului său.

Acela a fost un alt final fericit.

Mai erau câteva zeci. Excursia cu cortul când, la ivirea zorilor peste Half Dôme, şi-a dat seama că Beth, atunci în

vârstă de patru ani, înţelegea pentru prima dată teribila limpezime a frumuseţii. O răpăială iscată din senin, care i-a udat pe toţi până la piele, de au început să danseze în ploaie, pleoscăind prin bălţoace.

Mai e şi mesajul ăsta de la Beth, trimis acum mai puţin de o oră, cu un *selfie* cu ea şi soţul ei, Dan, în bucătăria lor, într-o seară absolut obişnuită (probabil că bebeluşul dormea deja), amândoi cu capetele lipite, zâmbind către camera foto a iphone-ului lui Beth, şi cu un mesaj care nu spunea decât „Pupici".

Nimeni nu-i ceruse lui Beth să trimită mesajul acela – nu într-o seară oarecare, care nu avea nimic special. Nu o făcuse pentru că se aştepta cineva la asta. Pur şi simplu a vrut să se arate, împreună cu soţul, mamei şi tatălui ei, ca să ştie unde e şi cu cine e. S-ar părea că asta e important pentru al doilea lor născut, cel mai ţepos şi mai pus pe harţă. S-ar părea că, la cei douăzeci şi patru de ani ai ei, are o căsnicie fericită (te rog, Beth, rămâi fericită, chiar dacă n-o să rămâi măritată). S-ar părea că vrea să se ştie unde se află şi să le-o spună părinţilor ei. S-ar părea că ştie (e normal să ştie) că o aşteaptă şi alte seri, că nu ai cum să-ţi dai seama cum vor fi ele, dar că probabil nu e o idee rea să difuzeze un fragment din seara asta, când e tânără şi încântată de viaţa ei, când ea şi Dan (nebărbierit, cu ochelari, îndrăgostit până peste cap – poate periculos de îndrăgostit – de

soţia lui) au culcat copilul şi îşi pregătesc cina în apartamentul lor prea mic din New Haven.

Finaluri fericite. Aşa de multe, că le-a pierdut numărul.

Şi iată-i împreună pe canapea, cu focul arzând în şemineu. Soţia lui spune „E timpul să mergem la culcare" şi el acceptă că, într-adevăr, e timpul, dar peste câteva minute, după ce se stinge focul.

Ea se ridică să răscolească jarul. În timp ce scormoneşte cu vătraiul, ar putea jura că vede... *ceva* în flăcările pe ducă, ceva mic şi însufleţit, o sferă minusculă de ceva pe care nu-l poate numi altfel decât viaţă. O clipă mai târziu se lămureşte: nu e decât foc.

Nu-l întreabă dacă a văzut şi el. Dar deja au ajuns să comunice telepatic îndeajuns de bine încât el să ştie să spună „Da" fără să aibă cea mai vagă idee despre ce e vorba.

(*Traducere: Ariadna Ponta*)

Ian McEWAN

Visătorul

(urmare din vol.11 al Ediției)

Crema invizibilă

În bucătăria cea mare şi dezordonată se găsea un sertar. Bineînţeles, se găseau multe sertare, dar când spunea careva „Sfoara e în sertarul din bucătărie”, toată lumea înţelegea. Era foarte probabil ca sfoara nici să nu fie în sertar. Se presupunea că e, alături de o grămadă de alte lucruri folositoare care nu erau niciodată acolo: şurubelniţe, foarfece, bandă adezivă, piuneze, creioane. Dacă aveai nevoie de vreunul din aceste obiecte, mai întâi căutai în sertar, apoi căutai peste tot. Era greu de definit ce se găsea în sertar: lucruri care n-aveau un loc firesc al lor, lucruri inutile, dar care nu meritau să fie aruncate, lucruri care într-o bună zi ar fi putut fi reparate. Aşadar: baterii care mai aveau ceva viaţă-n ele, şuruburi fără piuliţe, mânerul de la un ceainic de valoare, un lacăt fără cheie sau o încuietoare al cărei cifru secret era un secret pentru toată lumea, biluţe anoste, monede străine, o lanternă fără bec, o mănuşă desperecheată dintr-o pereche tricotată cu dragoste de bunica înainte să moară, un dop de buiotă, o fosilă crăpată.

Printr-un soi de inversiune magică, acest sertar destinat uneltelor utile era plin cu tot ce era spectaculos de inutil. Ce poţi face cu o singură piesă de puzzle? Dar, pe de altă parte, cine avea curaj s-o arunce?

Din când în când sertarul era golit. Viola Fortune deşerta toată adunătura zdrăngănitoare la gunoi şi aducea din nou sfoară, bandă adezivă, foarfece... Apoi, treptat, aceste obiecte de valoare plecau în semn de protest pe măsură ce vechiturile începeau să se strecoare înapoi.

Câteodată, când era plictisit, Peter deschidea sertarul, în speranţa că lucrurile din el îi vor sugera vreo idee sau vreun joc. N-o făceau niciodată. Nimic nu se potrivea, nimic nu se lega. Dacă un milion de maimuţe ar fi scuturat sertarul timp de un milion de ani, conţinutul lui poate că s-ar fi aranjat în aşa fel încât să formeze un radio. Dar era absolut sigur că radioul n-ar funcţiona niciodată şi nici n-ar fi aruncat. Şi mai erau şi alte dăţi, când nimic nu mergea cum trebuie, cum ar fi această după-amiază fierbinte şi plictisitoare de sâmbătă. Peter voia să construiască ceva, să inventeze ceva, dar nu găsea niciun fel de mărunţişuri folositoare, iar ceilalţi membri ai familiei n-aveau chef să-l ajute. Nu voiau decât să lenevească pe iarbă, prefăcându-se că dorm. Peter era sătul de ei. Sertarul părea să simbolizeze tot ce era în neregulă cu familia lui. Ce haos! Nu-i de mirare că nu putea gândi limpede. Nu-i de mirare că veşnic

visa cu ochii deschişi. Dacă ar locui singur, ar şti unde să-şi găsească şurubelniţele şi sfoara. Dacă ar fi singur, ar şti şi unde îi sunt gândurile. Cum să poată face marile invenţii care aveau să schimbe lumea, când sora şi părinţii lui clădeau asemenea munţi de dezordine?

În această după-amiază de sâmbătă Peter scotoci mai adânc, spre fundul sertarului. Căuta un cârlig, dar fără să-şi facă mari speranţe. Puse mâna pe un arc mic şi unsuros, care căzuse din foarfecele de grădină. Îi dădu drumul. În spatele lui se găsea un pachet de seminţe – prea vechi ca să mai fie plantate, nu destul de vechi ca să fie aruncate. Ce familie! se gândi Peter în timp ce-şi împinse degetele până-n fundul sertarului. De ce nu suntem şi noi ca alţi oameni, cu baterii în toate cele, cu jucării care funcţionează, puzzle-uri şi jocuri de cărţi complete şi toate lucrurile la locul lor, în dulapul potrivit? Mâna îi cuprinse ceva rotund şi rece. Scoase o cutiuţă bleumarin cu capac negru. Pe o etichetă albă scria „Cremă invizibilă". Se uită îndelung la aceste cuvinte, încercând să le priceapă înţelesul. Înăuntru se găsea o cremă albă şi groasă, cu suprafaţa netedă. Nu fusese folosită niciodată. Îşi înfipse vârful arătătorului în ea. Substanţa era rece – nu recele dur, intens, al gheţii, ci o răcoare cremoasă, mătăsoasă, desăvârşită. Îşi trase degetul înapoi şi ţipă surprins. Vârful arătătorului îi dispăruse. Nu se mai vedea nici urmă de el. Înşurubă capacul la loc şi urcă

repede la etaj, în camera lui. Puse cutia pe un raft şi dădu hainele şi jucăriile la o parte, ca să se poată aşeza pe jos, cu spatele sprijinit de pat. Trebuia să se gândească.

Mai întâi îşi studie arătătorul. Era aproape la fel de scurt ca şi degetul mare. Pipăi spaţiul unde ar fi trebuit să fie bucata de deget dispărută. Nu se simţea nimic. Vârful degetului nu îi era pur şi simplu invizibil. Se evaporase cu totul.

După ce se gândi în linişte o jumătate de oră, Peter se duse la fereastră, care dădea înspre grădina din spate. Gazonul era echivalentul în aer liber al sertarului din bucătărie. Iată-i pe părinţii săi întinşi pe burtă pe pături, pe jumătate adormiţi, absorbind căldura soarelui. Între ei zăcea Kate, care probabil că îşi imagina că dă bine să stai la soare. În jurul acestui trio se înşirau resturile după-amiezii lor irosite de sâmbătă: ceşti de ceai, ceainicul, ziare, sandviciuri pe jumătate mâncate, coji de portocală, iaurturi golite. Se uită plin de amărăciune la familia lui. Nu puteai face nimic cu oamenii ăştia, dar nici nu-i puteai arunca. Sau, mai ştii, poate... Trase adânc aer în piept, îşi puse cutiuţa albastră în buzunar şi coborî.

Peter îngenunche lângă mama lui. Aceasta murmură somnoroasă ceva.

— Trebuie să ai grijă să nu te ardă soarele, mami, spuse Peter amabil. Vrei să te dau cu cremă pe spate?

Viola Fortune mormăi ceva care aducea cu un da. Peter

scoase cutiuţa. Îi era greu să deşurubeze capacul fără degetul arătător. Îşi trase pe mână mănuşa desperecheată pe care o culesese când trecuse prin bucătărie. Spatele alb al mamei lui strălucea în lumina soarelui. Totul era pregătit.

În mintea lui, Peter nu se îndoia niciun pic că îşi iubeşte mama din tot sufletul şi că, la rândul ei, şi ea îl iubeşte. Îl învăţase cum să facă singur caramele şi cum să scrie şi să citească. Sărise odată cu paraşuta dintr-un avion şi stătea cu el acasă ca să-l îngrijească atunci când era bolnav. Era singura mamă din câte ştia el care putea sta în cap fără să se sprijine. Dar Peter se hotărâse deja, iar ea trebuia să dispară. Scoase nişte cremă rece cu vârful degetului înmănuşat. Mănuşa nu dispăru. Magia nu părea să funcţioneze decât pe ţesut viu. Lăsă crema să cadă chiar pe mijlocul spatelui mamei sale.

— Ah, oftă ea fără prea mult entuziasm. E foarte rece.

Peter începu să întindă crema uniform, iar mama sa începu imediat să dispară. A existat un moment neplăcut, când capul şi picioarele îi erau încă pe iarbă, fără nimic care să le unească. Peter se grăbi să-i întindă alifia şi peste cap şi glezne.

Dispăruse. Gazonul unde stătuse întinsă era turtit, dar chiar în timp ce Peter privea, firele de iarbă se ridicau deja.

Peter se duse cu cutiuţa albastră lângă tatăl lui.

— Te arde soarele, tati, spuse Peter. Vrei să te dau cu cremă?

— Nu, spuse tatăl lui fără să deschidă ochii.

Dar Peter scosese deja o cantitate mare de cremă şi o întindea pe umerii tatălui său. Să fie clar: cu excepţia mamei lui, Peter nu iubea pe nimeni aşa de mult cum îşi iubea tatăl. Şi era limpede ca lumina zilei că, la rândul lui, şi tatăl său îl iubea. Thomas Fortune mai avea încă în garaj motocicleta de 500 centimetri cubi (alt obiect care nu putea fi aruncat) şi-l scotea pe Peter la plimbare cu ea. Îl învăţase cum să fluiere, cum să-şi lege şireturile într-un fel aparte şi cum să arunce pe cineva peste umăr. Dar Peter se hotărâse deja, iar tatăl său trebuia să dispară. De data asta a întins crema de la picioare spre cap în mai puţin de un minut şi pe iarbă n-au mai rămas decât ochelarii de citit ai lui Thomas Fortune.

Nu mai rămânea decât Kate. Aceasta stătea satisfăcută pe burtă, între cei doi părinţi invizibili. Peter se uită în cutiuţă. Mai rămăsese chiar cât trebuia pentru o persoană mai mică. I-ar fi luat ceva mai mult timp să recunoască faptul că-şi iubea sora. O soră era pur şi simplu *acolo*, fie că voiai sau nu. Dar îi plăcea să se joace cu ea când era bine dispusă, avea genul de faţă care te făcea să stai de vorbă cu ea şi probabil că era adevărat că, indiferent ce-ar fi fost, o iubea, aşa cum îl iubea şi ea pe el. Totuşi Peter se hotărâse deja, iar Kate trebuia să dispară.

Ştia că ar fi fost o greşeală s-o întrebe pe Kate dacă voia s-o dea cu cremă pe spate. Ar fi bănuit imediat că-i ceva necurat la

mijloc. Pe copii era mai greu să-i prosteşti decât pe adulţi. Îşi trecu degetul pe fundul cutiei şi tocmai era pe punctul de a pune pe Kate un strop de cremă, când ea deschise ochii şi îi văzu mâna înmănuşată.

— Ce faci? ţipă Kate.

Sări în sus, îl lovi pe Peter peste braţ şi astfel crema ce fusese destinată spatelui ajunse să-i aterizeze pe cap. Acum era în picioare, scărpinându-se în creştet.

— Mami, tati, a pus ceva unsuros pe mine! se tângui ea.

— Of, nu! spuse Peter.

Capul şi mâinile lui Kate dispăreau. Iar acum alerga în jurul grădinii ca o găină fără cap, dând din braţele scurtate. Ar fi ţipat ca din gură de şarpe dacă ar mai fi avut cu ce. Ce groaznic! se gândi Peter şi o porni după ea.

— Kate! Ascultă-mă! Opreşte-te!

Dar Kate nu mai avea urechi. Continua să alerge în cercuri din ce în ce mai mari, până ce se izbi de zidul grădinii şi ricoşă înapoi în braţele lui Peter. Ce familie! se gândi el în timp ce întindea ultimele rămăşiţe de cremă invizibilă peste Kate. Şi ce uşurare când în cele din urmă dispăru şi ea şi în grădină se lăsă liniştea.

Mai întâi voia să fie ordine. Adună gunoiul de pe gazon şi îl aruncă la tomberon – inclusiv ceainicul, cănile şi toate celelalte, făcând astfel economie la spălat. De-acum înainte

casa va fi gospodărită eficient. Se duse la el în cameră cu un sac mare de plastic şi îl umplu cu tot felul de lucruri ce nu păreau a fi la locul lor. A considerat gunoi tot ce-i fusese lăsat în cale: hainele de pe jos, jucăriile de pe pat, perechile de pantofi în plus. A patrulat prin casă, strângând lucrurile împrăştiate, ce creau impresia de dezordine. Cu dormitoarele surorii şi părinţilor săi a rezolvat problema închizând pur şi simplu uşile. Camera de zi a despuiat-o de toate pernele, ornamentele, fotografiile înrămate şi cărţile. În bucătărie a golit rafturile de farfurii, cărţi de bucate şi borcane cu murături dezgustătoare. La sfârşitul după-amiezii, când îşi termină treaba, la tomberon erau aliniaţi unsprezece saci de gunoi.

Şi-a făcut cina: un sandvici cu zahăr. După aceea a aruncat farfuria şi cuţitul la gunoi. Apoi s-a plimbat prin casă, admirând camerele goale. Acum putea în sfârşit să gândească limpede, acum putea în sfârşit să înceapă să-şi inventeze invenţiile – asta de îndată ce va găsi un creion şi o foaie curată de hârtie. Problema era că obiectele de genul creioanelor, care zăcuseră împrăştiate, erau, probabil, într-unul din cei unsprezece saci de lângă tomberon. Nu contează. Înainte să înceapă munca serioasă, se va relaxa câteva minute în faţa televizorului. În familia Fortune televizorul nu era interzis, dar nici încurajat. Raţia zilnică era de o oră. Doamna şi domnul Fortune erau convinşi că mai mult de-atât ar fi dăunat

creierului. N-aveau nicio dovadă ştiinţifică pentru această teorie. Era ora şase după-amiaza când Peter s-a aşezat în fotoliu, cu un litru de limonadă, un kilogram de caramele şi un pandişpan lângă el. În seara aceea s-a uitat la porţia de programe TV pe o săptămână. Era trecut de unu noaptea când s-a ridicat în picioare, împleticindu-se, şi a pornit-o împiedicat pe holul întunecat.

— Mami! strigă el. Nu mă simt bine.

S-a postat lângă veceu, aşteptându-se la ce-i mai rău. Nu s-a întâmplat. S-a întâmplat însă ceva şi mai neplăcut. De sus se auzi un sunet greu de descris. Era un soi de mers scârţâit, plescăit, ca de şlapi, ca şi când o creatură cleioasă traversa pe vârfuri o baltă gigantică de gelatină verde. Lui Peter îi trecu greaţa şi îl apucă în schimb groaza. Stătea în faţa scărilor. Aprinse lumina şi se uită în sus.

— Tati, zise el răguşit. Tati?

Niciun răspuns.

N-avea rost să încerce să doarmă la parter. Nu avea pături, iar pernele le aruncase el pe toate. Începu să urce scările. Fiecare treaptă scârţâia şi îl dădea de gol. Inima îi bubuia în urechi. I s-a părut că aude din nou zgomotul, dar nu era sigur. Se opri şi îşi ţinu respiraţia. Nu se auzea decât tăcerea şuierătoare şi bătăile inimii lui. Mai urcă tiptil trei trepte. Măcar de-ar fi Kate la ea în cameră, vorbind cu păpuşile. Era la

patru paşi de palier. Dacă fusese vreun monstru care-şi târâia picioarele încoace şi încolo prin balta de gelatină, acum se oprise şi-l aştepta. Până la camera lui mai erau şase paşi. Numără până la trei şi ţâşni. Trânti uşa în urma lui, o încuie şi se sprijini de ea, aşteptând.

Era în siguranţă. Camera arăta goală şi ameninţătoare. Se sui în pat, îmbrăcat şi încălţat, gata să iasă pe geam dacă monstrul i-ar fi spart uşa. În noaptea aceea Peter n-a dormit, a alergat. Şi-a alergat prin vise, pe coridoare cu ecou, prin deşerturi de pietre şi scorpioni, prin labirinturi de gheaţă, de-a lungul unui tunel roz, înclinat şi spongios, cu pereţi din care picura apă. În acel moment şi-a dat seama că nu era urmărit de monstru. Îi fugea pe gât în jos.

Se trezi speriat şi se ridică. Afară era lumină. Putea fi dimineaţa târziu sau după-amiaza devreme. Ziua avea deja un iz de istoveală. Îşi descuie uşa şi-şi îţi capul pe după ea. Linişte. Pustiu. Trase draperiile din camera lui. Lumina soarelui se revărsă înăuntru şi Peter începu să se simtă mai curajos. De afară se auzeau cântec de păsări, zgomotul traficului, huruitul unei maşini de tuns iarba. Când se va întuneca, se va reîntoarce şi monstrul. Era nevoie de o capcană, se gândi el. Dacă voia să gândească limpede şi să-şi inventeze invenţia, atunci trebuia să rezolve problema monstrului odată pentru totdeauna. Avea nevoie de... ia să vedem... douăzeci de piuneze, o lanternă, o

greutate la capătul unei sfori legate de-un băţ...

Aceste gânduri l-au trimis jos, în bucătărie. Trase sertarul. Tocmai dădea la o parte un pachet de suporturi de lumânări pentru tort, care se topiseră pe jumătate la ultima folosire, când îşi observă arătătorul. Era iarăşi întreg! Crescuse la loc. Efectul cremei dispăruse. Abia ce începea să se gândească la ce-ar putea însemna asta, când simţi o mână pe umăr. Monstrul? Nu, Kate, întreagă, într-o bucată.

Peter începu să trăncănească fără noimă:

— Doamne, bine că eşti aici. Am nevoie de ajutorul tău. Fac o capcană. Vezi tu, chestia aia e...

Kate îl trăgea de mână.

— Te-am strigat întruna din grădină. Şi tu tot ai stat aici, uitându-te la sertar. Hai să vezi ce facem. Tati a găsit un motor de la o maşină veche de tuns iarba. O să facem un *aeroglisor*!

— Un aeroglisor!

Peter se lăsă condus afară. Cănile, cojile de portocală, ziarele şi părinţii – toate erau dezinvizibilizate.

— Hai, vino, îl strigă mama sa. Vino să ne ajuţi.

Thomas Fortune avea în mână o cheie franceză.

— Cu ajutorul tău, s-ar putea să reuşim, spuse el.

În timp ce alerga spre părinţii lui, Peter se întrebă ce zi era azi. Tot sâmbătă? Se hotărî să nu întrebe.

Bătăuşul

La şcoala lui Peter exista un bătăuş şi numele lui era Barry Tamerlane. Nu arăta ca un bătăuş. Nu era zdrenţăros, n-avea o faţă slută, nu rânjea înspăimântător, încheieturile degetelor nu îi erau acoperite de zgaibe şi n-avea la el arme periculoase. Nu era foarte mare. Nu era nici genul acela de individ mic, slăbuţ şi osos care se dovedeşte a fi un luptător de temut. Acasă n-o încasa, cum e cazul cu mulţi bătăuşi, şi nici răsfăţat nu era. Părinţii îi erau de treabă, dar stricţi şi oarecum naivi. Vocea nu-i era nici puternică, nici răguşită, ochii nu îi erau mici şi duri şi nici măcar nu era foarte prost. De fapt era destul de rotofei şi moale, chiar dacă nu tocmai grăsuliu, purta ochelari, avea o faţă rozalie şi puhavă şi un aparat ortodontic argintiu pe dinţi. Deseori afişa o expresie tristă şi neajutorată, care pe unii adulţi îi impresiona şi lui îi prindea bine când trebuia să iasă dintr-un bucluc.

Deci ce-l făcea pe Barry Tamerlane un bătăuş de succes? Această întrebare îi stârnise multe gânduri visătoare lui Peter. Concluzia la care a ajuns a fost că existau două explicaţii pentru succesul lui Barry. Prima era că părea în stare să treacă extrem de repede de la a vrea la a avea ceva. Dacă erai pe terenul de joacă cu o jucărie care-i plăcea lui Barry Tamerlane, pur şi simplu ţi-o smulgea din mâini. Dacă avea nevoie de un

creion în clasă, se întorcea pur şi simplu şi-l „împrumuta” pe-al tău. Dacă era undeva vreo coadă, el se ducea direct în faţă. Dacă era furios pe tine, ţi-o spunea şi apoi te lovea foarte tare. A doua explicaţie pentru succesul lui Tamerlane era că tuturor le era frică de el. Nimeni nu ştia exact de ce. Numele însuşi – Barry Tamerlane – era de ajuns ca să te facă să simţi o mână de gheaţă scormonindu-ţi prin măruntaie. Ţi-era teamă de el fiindcă şi celorlalţi le era. Era înspăimântător deoarece avea reputaţia că e înspăimântător. Când îl vedeai că vine, te dădeai la o parte din calea lui, iar când îţi cerea dulciurile sau jucăriile, i le dădeai. Aşa făcea toată lumea, prin urmare părea rezonabil să faci la fel.

La şcoală Barry Tamerlane era un băiat cu autoritate. Nimeni nu-l putea împiedica să obţină ce voia. Nici chiar el nu se putea împiedica. Era o forţă oarbă. Uneori lui Peter îi părea un fel de robot programat să facă exact ce trebuia să facă. Ciudat era că nu-i păsa că n-are prieteni sau că toată lumea îl ura şi-l evita.

Bineînţeles că Peter se ţinea departe de bătăuş, dar era şi foarte interesat de el. Barry Tamerlane era un mister. Când a împlinit unsprezece ani, Barry a invitat o duzină de băieţi de la şcoală la ziua lui. Peter a încercat să se fofileze, dar părinţii lui nici n-au vrut să audă. Lor, personal, le plăceau domnul şi doamna Tamerlane, aşa că, după regulile logicii adulte, şi lui Peter trebuia să-i placă de Barry.

Sărbătoritul îşi întâmpină zâmbitor musafirii la uşă.

— Salut, Peter! Mulţumesc. Hei, mami, tati, uite ce mi-a adus prietenul meu Peter!

În după-amiaza aceea Barry a fost drăguţ cu toţi invitaţii. A luat parte la jocuri şi nu s-a aşteptat să câştige de fiecare dată doar pentru că era ziua lui. A râs împreună cu părinţii săi, a umplut paharele şi a ajutat la strânsul şi spălatul vaselor. La un moment dat Peter a aruncat pe furiş o privire în camera lui Barry. Erau cărţi peste tot, un trenuleţ pe jos, un ursuleţ de pluş vechi pe pat, sprijinit de o pernă, un set de chimie, un joc video – un dormitor exact ca al lui.

La finalul după-amiezii Barry i-a dat lui Peter un ghiont prietenos în braţ şi i-a spus:

— Ne vedem mâine, Peter.

Aşadar, Barry Tamerlane duce o viaţă dublă, se gândi Peter în drum spre casă. În fiecare dimineaţă, undeva pe traseul de acasă până la şcoală, băiatul se transformă în monstru, iar la sfârşitul zilei monstrul redevine băiat. Aceste gânduri l-au făcut pe Peter să se piardă în tot felul de reverii despre poţiuni şi descântece care schimbă oamenii, iar apoi, în săptămânile care au urmat petrecerii de ziua lui Barry, nu s-a mai gândit la asta. E un adevărat mister cum ne obişnuim să trăim cu misterele, iar în univers existau enigme mult mai mari decât Barry Tamerlane.

O astfel de enigmă îl preocupase foarte mult pe Peter în ultimul timp. Se îndrepta într-o zi spre bibliotecă şi tocmai mergea pe coridorul din faţa clasei sale, când două fete din clasele mai mari trecură pe lângă el.

Una dintre ele îi spuse prietenei ei:

— Dar de unde ştii că acum nu visezi? Poate numai visezi că vorbeşti cu mine.

— Ei bine, spuse prietena, aş putea pur şi simplu să mă ciupesc şi m-aş trezi.

— Ia mai gândeşte-te, spuse prima fată. Să presupunem că ai visat doar că te-ai ciupit şi ai visat că te-a durut. Totul ar putea fi doar un vis şi tu habar n-ai avea...

Au dat colţul şi duse au fost. Peter se opri să se gândească. Era o idee pe care şi-o formase şi el pe jumătate în minte, dar n-o exprimase niciodată atât de clar. Se uită în jurul lui. Cartea de la bibliotecă pe care o avea în mână, coridorul luminos şi lat, luminile din tavan, sălile de clasă la stânga şi la dreapta, elevii care ieşeau din ele – toate astea s-ar putea să nu fie de fapt acolo. S-ar putea să nu fie decât gânduri din mintea lui. Chiar lângă el, pe perete, se găsea un extinctor. Întinse mâna şi-l atinse. Metalul roşu era rece la pipăit. Era solid, real. Cum să nu fie acolo? Pe de altă parte aşa se întâmpla şi în vise: totul părea să fie adevărat. Numai când te trezeai, îţi dădeai seama c-ai visat. Cum putea fi sigur că nu visa extinctorul, nu visa roşul,

nu visa senzaţia pe care i-o dădea?

Zilele treceau şi Peter se gândi tot mai mult la problema asta. Într-o după-amiază, pe când stătea în grădină, îşi dădu seama că dacă el visa lumea, atunci tot ce se găsea în ea şi tot ce se întâmpla în ea era din cauza lui. Sus de tot, deasupra capului său, un avion îşi începea coborârea. Soarele se reflecta în săgeţi argintii pe aripile lui. Pasagerii care-şi îndreptau acum spătarele scaunelor şi lăsau deoparte revistele n-aveau cum să ştie că erau visaţi de un băiat de la sol. Însemna asta şi că atunci când se prăbuşea un avion, era vina lui? Ce gând teribil! Însă dacă aşa stăteau lucrurile, oricum nu existau accidente aviatice adevărate. Erau doar vise. Chiar şi aşa, se uită îndelung la avion şi îşi dori din toate puterile să ajungă cu bine la aeroport. Ceea ce se şi întâmplă.

Peste vreo două zile mama lui Peter a venit seara la el în cameră ca să-l sărute înainte de culcare. Chiar când buzele ei îi atingeau obrazul, lui Peter îi mai trecu un gând prin minte. Dacă el visa, ce-o să se întâmple cu mama lui când se va trezi? Va fi altă mamă, mai mult sau mai puţin identică, numai că reală? Sau o persoană complet diferită? Sau nimeni? Viola a fost destul de surprinsă când Peter a cuprins-o cu braţele pe după gât şi nu i-a mai dat drumul.

Cum zilele treceau şi Peter întorcea problema pe toate feţele în mintea lui, începu să creadă că, probabil, era adevărat că

viaţa nu-i decât vis. Şi felul în care copiii se revărsau dimineaţa în şcoală ca un fluviu uman, şi felul în care vocea profesoarei plutea în jurul clasei, şi felul în care i se mişca fusta atunci când se îndrepta spre tablă, toate erau ca într-un vis. Şi, tot ca într-un vis, se trezi brusc cu profesoara stând lângă el şi zicându-i:

— Peter, Peter! Eşti atent? Iar visezi cu ochii deschişi?

A încercat să-i spună adevărul.

— Cred, spuse el, rostind cuvintele foarte grijuliu, că *visam* despre visatul cu ochii deschişi.

Întreaga clasă a început să râdă. Norocul lui Peter era că doamna Burnett avea o slăbiciune pentru el. I-a ciufulit freza şi i-a spus „Fii atent", apoi s-a întors în faţa clasei.

Aşa s-a întâmplat că odată, în timpul recreaţiei, Peter stătea de unul singur la marginea terenului de joacă. Oricine ar fi urmărit scena ar fi văzut un băiat în picioare, lângă un zid, cu un măr în mână, uitându-se în gol şi nefăcând nimic. De fapt Peter gândea intens. Fusese pe punctul de a-şi mânca mărul, când a avut o altă idee genială. O veritabilă descoperire. Dacă viaţa e un vis, atunci moartea trebuie să fie momentul când te trezeşti. Era atât de simplu, încât trebuia să fie adevărat. Când mureai, visul se termina şi te trezeai. Asta voiau oamenii să spună când vorbeau despre mersul în rai. Era ca o trezire. Peter zâmbi. Tocmai dădea să se răsplătească cu o muşcătură din

măr, când îşi ridică privirea şi se trezi uitându-se la faţa rotundă şi rozalie a lui Barry Tamerlane, bătăuşul şcolii.

Acesta zâmbea, dar nu părea fericit. Zâmbea pentru că voia ceva. Traversase terenul de joacă în linie dreaptă până la Peter, trecând direct prin partidele de fotbal, şotron şi coardă.

Întinse mâna şi spuse simplu:

— Vreau mărul ăla.

Apoi zâmbi din nou. Aparatul dentar scăpără argintiu în lumina soarelui.

Să fie clar: Peter nu era un laş. Odată coborâse şchiopătând, cu o gleznă scrântită, dar fără să crâcnească, un munte în Ţara Galilor. Iar altă dată se repezise îmbrăcat în marea agitată ca să scoată din valuri câinele unei doamne. Dar n-avea inimă să se bată. Se dădea în lături. Era destul de puternic pentru vârsta lui, dar ştia că n-ar putea învinge într-o bătaie, pentru că nu era în stare să lovească pe cineva tare de tot. Când pe terenul de joacă izbucnea câte-o încăierare şi toţi copiii se strângeau acolo, lui Peter i se făcea rău la stomac şi i se înmuiau picioarele.

— Haide, spuse Barry Tamerlane pe o voce rezonabilă. Dă-l încoace, că altfel îţi sparg faţa.

Peter simţi cum îi amorţeşte trupul de la picioare în sus. Mărul era galben cu pete roşii alungite. Coaja îi era uşor zbârcită, fiindcă îl adusese la şcoală cu o săptămână în urmă şi

de-atunci stătuse în bancă, umplând-o cu o aromă dulce, lemnoasă. Merita o faţă spartă? Categoric, nu. Pe de altă parte putea să se despartă de el numai fiindcă i-o cerea un bătăuş?

Se uită la Barry Tamerlane. Acesta se mai apropiase puţin. Faţa lui rozalie şi rotundă era îmbujorată. Ochelarii îi măreau ochii. O băşică de salivă îi atârna între rama aparatului dentar şi un dinte din faţă. Nu era nici mai mare şi, în mod sigur, nici mai puternic decât Peter.

Simţind că în jurul colţului de teren unde se găsea Tamerlane se isca o dramă, câţiva copii începeau deja să se adune într-un cerc neuniform.

— Haida, Pete. Dă-i peste gură! zise cineva inutil.

Barry Tamerlane se întoarse şi îl străfulgeră cu privirea, iar băiatul se furişă în spatele mulţimii.

— Hai, Barry! Hai, Bas! spuneau alte voci.

Lui Barry Tamerlane nu-i plăcea să fie refuzat. Se pregătea de bătaie. Îşi retrăsese mâna, şi-o făcuse pumn şi se întorsese în lateral. Genunchii îi erau uşor îndoiţi şi se legăna dintr-o parte într-alta. Părea să ştie ce face.

Cercului i se alăturară şi alţi elevi. Peter auzi cum vestea se răspândeşte pe terenul de joacă: „Bătaie! Bătaie!”. Copiii năvăleau din toate direcţiile.

Lui Peter îi bubuia inima în urechi. Ultima dată când se găsise într-o asemenea situaţie fusese un motan cu un as uman

în mâneca păroasă. Dar acum lucrurile nu mai erau atât de simple. Încercând să câştige timp, mută mărul dintr-o mână într-alta şi spuse:

— Chiar vrei mărul ăsta?

— M-ai auzit doar, spuse Tamerlane cu o voce egală. Mărul ăla-i al meu.

Peter se uită la băiatul care se pregătea să-l pocnească şi-şi aminti petrecerea din urmă cu trei săptămâni, când Barry fusese atât de cald şi de prietenos. Acum îşi schimonosea faţa, ca să pară cât se poate de răutăcios. Oare ce-l făcea să creadă că la şcoală putea face orice sau că putea lua orice voia?

Peter îndrăzni să-şi întoarcă o clipă privirea dinspre Barry şi văzu cum cercul de feţe agitate şi temătoare se apropie. Ochii le erau larg deschişi, gurile atârnau căscate. Teribilul Tamerlane era pe punctul de a face pe cineva una cu pământul şi nimeni nu i s-ar fi putut împotrivi. Ce-l făcea pe Barry cel durduliu şi roz atât de puternic? Imediat şi din senin, Peter găsi răspunsul. Evident, se gândi el. *Noi*. Noi l-am visat în rolul de bătăuş al şcolii. Nu e mai puternic decât niciunul dintre noi. Noi i-am visat puterea şi influenţa. Noi l-am transformat în ceea ce este. Când merge acasă, nimeni nu-l crede bătăuş, iar Barry redevine el însuşi.

Barry vorbi din nou:

— Asta-i ultima ta şansă. Dă-mi mărul sau îţi trag un şut

până-n mijlocul săptămânii viitoare.

Drept răspuns, Peter ridică mărul la gură şi luă o muşcătură imensă.

— Ştii ceva? spuse el încet în timp ce mesteca. Nu te cred. De fapt o să-ţi zic ceva aşa, pe gratis. Nici nu cred că exişti.

Din mulţime se auziră un icnet şi câteva chicote. Peter părea foarte sigur pe el. Poate că era adevărat.

Până şi Barry se încruntă şi încetă să se mai legene.

— Ce-ai zis?

Lui Peter îi dispăruse teama cu totul. Stătea chiar în faţa lui Barry, zâmbind ca şi când i-ar fi fost milă de el că nu există. Acum, după multe săptămâni în care se întrebase dacă viaţa e cu adevărat doar un vis, Peter hotărâse că bătăuşul Tamerlane era cu siguranţă doar un vis, iar dacă îl va pocni cu toată puterea pe Peter în figură, nu-l va durea mai mult decât dacă l-ar lovi o umbră.

Barry îşi revenise şi se pregătea de atac.

Peter mai muşcă o dată din măr. Îşi apropie faţa de a lui Barry şi se uită la el ca şi când n-ar fi fost decât o poză amuzantă pe un perete.

— Nu eşti decât un jeleu dolofan şi roz... cu dinţi de metal.

Mulţimea izbucni într-un hohot de râs care se răspândi şi continuă. Se auzeau hlizeli şi chicote şi chiote. Copiii se prindeau unii de alţii sau se plesneau peste genunchi. Se

prefăceau, bineînţeles. Voiau să-şi arate unii altora că nu le mai e teamă. Prin mulţime se azvârleau fragmente din insultă. „Jeleu roz... dinţi de metal... un jeleu cu dinţi!" Peter ştia că spusese ceva nemilos. Dar ce conta? Oricum Barry nu era real. Obrajii îi erau de un roz aprins, mai lucios decât orice jeleu. Îi displăcea profund ce se întâmpla.

Peter continuă înainte ca Barry să-şi poată concentra furia:

— Am fost la tine acasă. Ţii minte? De ziua ta. Nu eşti decât un băieţel drăguţ, ca oricare altul. Te-am văzut cum ai ajutat-o pe mami să spele vasele...

— Ooo! îngână mulţimea pe o notă lungă şi coborătoare de afecţiune prefăcută.

— Nu-i adevărat, scuipă Barry.

Ochii îi scăpărau.

— Şi m-am uitat la tine în cameră şi ţi-am văzut ursuleţul culcuşit la tine în pat.

— AAAHH! strigă mulţimea.

Sunetul se prăbuşi de la o tonalitate şi mai înaltă, plonjând în batjocură:

— Oooh! Puiuţul şi micuţul de Basy... ursulică mutulică... aaah.

Bineînţeles că nu exista acolo niciun copil care să nu iubească încă vreun animal de pluş terfelit şi care să nu se culce cu el seara. Dar era minunat să ştii că şi bătăuşul avea aşa

ceva.

Probabil că Barry Tamerlane se gândea în continuare să-l pocnească pe Peter peste faţă. În timp ce strigătele şi batjocura se înteţeau, ridică braţul şi îşi strânse molatic pumnul. Şi apoi se întâmplă ceva groaznic, izbucni în plâns. Faptul nu mai putea fi ascuns. Lacrimile îi curgeau în şiroaie rapide pe ambele părţi ale nasului şi Barry nu-şi mai putea controla respiraţia. Întreg trupul îi zvâcnea în timp ce se chinuia să ia guri mici de aer. Dar mulţimea n-avea milă.

— Puiuţu Basum vrea la mămica...

— Îl vrea pe ursulică mutulică...

— Ooo! Uitaţi-vă la el...

Iar bietul Barry plângea de-acum aşa de tare, că nici n-avea puterea să plece de acolo. Pur şi simplu stătea în mijlocul cercului de copii şi plângea cu muci, cu faţa ascunsă în palme. Toţi şi toate îi erau împotrivă. Nimeni nu mai credea în el. Băşica de vis se spărsese şi bătăuşul dispăruse odată cu ea.

Încetul cu încetul, râsul şi tachinările se potoliră şi mulţimea se lăsă cuprinsă de o tăcere jenată. Copiii începură să se împrăştie înapoi la jocurile lor. O profesoară traversă în grabă terenul de joacă, cuprinse cu braţele umerii băiatului singuratic şi îl duse de-acolo, spunând:

— Bietul copil. S-a luat cineva de tine?

Tot restul acelei dimineţi Barry a fost foarte potolit în clasă.

A stat aplecat peste teme, n-a ridicat capul şi nici n-a privit pe nimeni în ochi. Părea că încearcă să se facă mai mic sau să dispară cu totul.

Peter, pe de altă parte, se simţea plin de sine. Se întoarse de pe terenul de joacă şi îşi luă locul în bancă, chiar în spatele lui Barry, prefăcându-se că nu observă ocheadele şi zâmbetele recunoscătoare din jurul lui. Îl făcuse praf pe bătăuş fără să mişte un deget şi aproape toată şcoala fusese de faţă. Era un erou, un cuceritor, un superman. Nu exista nimic ce n-ar fi putut dobândi cu strălucitoarea şi şireata lui inteligenţă.

Dar pe măsură ce dimineaţa trecea, începu să se simtă altfel. Începu să fie bântuit de vorbele sale. Chiar le spusese? Deveni conştient de silueta şifonată a lui Barry Tamerlane din faţa lui. Peter se aplecă în faţă şi-l lovi uşor peste spinare cu o linie. Dar Barry dădu din cap şi nu se întoarse. Peter se ruşină, amintindu-şi şi alte lucruri pe care le spusese. Încercă să-şi aducă aminte cât de nesuferit fusese Barry. Se strădui să se concentreze pe victorie, dar ea nu-l mai încânta. Îşi bătuse joc de Barry pentru că era gras şi purta aparat dentar, pentru că avea un ursuleţ şi îşi ajutase mama. Voise să se apere şi să-i dea lui Barry o lecţie, dar sfârşise prin a-l transforma în obiectul batjocurii şi dispreţului întregii şcoli. Cuvintele sale răniseră mai mult decât un pumn tras direct în nas. Îl zdrobise pe Barry. Cine era acum „bătăuşul”?

Când s-a dus să ia prânzul, Peter a lăsat un bileţel pe banca lui Barry. Pe el scria: „Vrei să jucăm fotbal? P.S.: Şi eu am un ursuleţ de pluş şi trebuie să ajut la spălatul vaselor. Peter”.

Lui Barry îi fusese groază să dea ochii cu lumea în următoarea recreaţie, aşa că acceptă bucuros. Cei doi băieţi au organizat o partidă şi au făcut în aşa fel încât să fie în aceeaşi echipă. S-au ajutat unul pe altul să marcheze, iar la final s-au îndepărtat braţ la braţ. Nu mai avea sens să râdă cineva de Barry. El şi Peter au devenit prieteni – nu neapărat foarte apropiaţi, totuşi prieteni. Barry şi-a prins biletul de la Peter cu o piuneză deasupra biroului din camera lui, iar bătăuşul, ca orice vis urât, a fost repede uitat.

Hoţul

Toţi vecinii vorbeau despre hoţ. Cu luni în urmă spărsese o casă de la capătul străzii. S-a strecurat înăuntru pe o fereastră din dos, în miezul unei după-amiezi senine, când nu era nimeni acasă. A şters-o cu furculiţele şi cuţitele şi cu un tablou. Acum înainta pe stradă: o casă de pe o parte, apoi una de pe cealaltă parte.

Ce tupeu! spunea lumea întruna. Pân-aici i-a fost! Aseară a jefuit numărul opt, săptămâna viitoare vine la rând numărul nouă.

Dar nu, el aştepta trei sau patru săptămâni, apoi sărea la numărul unsprezece. După aceea venea chiar a doua zi şi jefuia numărul doisprezece. Fura televizoare, aparate video, computere, statui, bijuterii. Ştia să descuie zăvoare, să se cațere pe burlane, să dezactiveze alarme antifurt, să deschidă încuietori de geamuri, să se împrietenească cu câinii furioşi şi să plece cu prada în toiul zilei, fără să fie văzut. Era un magician, un maestru al furtului. Era invizibil, mut şi imponderabil. Nu lăsa urme prin straturile din grădini şi nici amprente pe clanţele de la uşi.

Poliţia era descumpănită. Doi agenţi în civil au fost trimişi să supravegheze strada într-un vehicul fără însemne. Toată lumea ştia cine sunt. Au stat în maşină, rezolvând cuvinte încrucişate şi mâncând sandviciuri, până ce au fost chemaţi la treburi mai importante. După o jumătate de oră tâlharul a acţionat din nou şi a sustras o cutie cu săpunuri parfumate şi scumpe şi un baston cu mâner de argint din casa doamnei Goodgame, o bătrână bogată, cu dinţi galbeni, ieşiţi în afară, care locuia singură. Bastonul îi aparţinuse străbunicului ei, un misionar renumit pentru duritatea lui. Îl folosise ca să-i tărbăcească pe copiii africani când nu-şi învăţau lecţiile din Biblie.

— Avea o imensă valoare sentimentală! s-a tânguit doamna Goodgame când a venit să-i dea vestea mamei lui Peter. A

călătorit de trei ori în jurul lumii în secolul al nouăsprezecelea. Şi săpunul meu, scumpul meu săpun...

— Mă bucur c-a luat afurisitul ăla de baston, i-a spus Peter lui Kate după ce doamna Goodgame a plecat. Sper ca hoţul să-l rupă de genunchi.

Kate a dat din cap cu înverşunare.

— Păcat că nu i-a luat dinţii!

Adevărul e că doamna Goodgame, în ciuda numelui[1] care-o făcea să pară de treabă, nu era simpatizată de copiii de pe stradă. Făcea parte din specia aceea rară de adulţi nefericiţi care sunt profund iritaţi de faptul că există copii. Când se jucau afară, striga la ei şi îi certa că „vă adunaţi în faţa casei mele". Era convinsă că gunoiul pe care-l sufla vântul în bucăţica ei de curte era pus acolo de copiii obraznici. Dacă vreo minge sau vreo jucărie ateriza în grădina ei, se repezea afară şi le confisca. Era veşnic prost dispusă şi faptul că şi copiii o sâcâiau înrăutăţea şi mai tare lucrurile. S-o enervezi pe doamna Goodgame devenise un soi de sport. Părinţii lui Peter spuneau că e un pic nebună şi demnă de milă. Ei încercau întotdeauna să fie drăguţi cu ea. Dar copiilor le venea mai greu să simtă milă pentru un adult cu colţi îngălbeniţi, care-i fugărea pe stradă.

---

[1] În limba engleză *Goodgame* înseamnă „joc bun".

Aşa că Peter n-a fost foarte deranjat că săpunul şi bastonul doamnei Goodgame fuseseră şparlite. Începea să simtă un oarecare respect pentru tâlhar. Se hotărî să-l poreclească Sam Săpunici. Era tare îndrăzneţ dacă dădea iama printr-o stradă întreagă, casă după casă, în ordine crescătoare! Parcă voia să fie prins.

Lunile au trecut. Au mai fost sparte alte câteva case. Numerele cincisprezece, nouăsprezece, douăzeci şi doi şi douăzeci şi şapte. Nu exista nici urmă de îndoială: Săpunici se îndrepta spre Peter, spre numărul treizeci şi opt.

Peter petrecuse mult timp făcând calcule cu creionul pe hârtie. Din câte-şi dădea el seama, nu exista niciun sistem după care tâlharul îşi alegea numerele caselor. Dar dacă o va ţine tot aşa, în mai puţin de două săptămâni va ajunge şi la ei. Poate casa lor va rămâne pe dinafară. Peter ştia că dacă avea să se întâmple aşa ceva, el va fi foarte dezamăgit. Fără să spună cuiva, hotărî că el va fi cel care-l va prinde pe Sam Săpunici.

În weekendul de dinaintea preconizatei vizite a lui Săpunici, Thomas şi Viola Fortune s-au pregătit. Thomas Fortune a blocat ferestrele, dând găuri în rame şi fixându-le în şuruburi de pervaz. A pus zăvoare mai solide la uşile din faţă şi din spate şi un lacăt la poarta dinspre marginea casei. A încercat să instaleze o alarmă făcută de el, dar s-a lovit cu un ciocan peste degetul mare în timp ce prindea cablul electric de perete, ceea

ce l-a enervat cumplit. Mai rău, alarma n-a funcţionat. Nu mai avea suficient timp să instaleze una în toată regula şi, oricum, ea nu l-ar fi oprit pe Sam Săpunici.

Viola Fortune şi-a adus înăuntru uneltele preferate de grădinărit. S-a dus din cameră în cameră şi a strâns tablouri, ornamente, lămpi şi cărţi valoroase, pe care le-a încuiat într-un dulap de la etaj. Peter şi Kate şi-au ascuns jucăriile favorite sub paturi. Era ca şi cum pe stradă urma să dea năvală un uragan, un vârtej, un taifun care va lua pe sus tot ce aveau. De fapt nu era decât un biet tâlhar – doar că unul destul de iscusit în meseria lui. Dar era oare mai iscusit decât Peter?

Peter începu să-şi facă planul de acţiune. Prima lui problemă a fost următoarea: dacă voia să prindă hoţul, trebuia să fie acasă, iar asta însemna să scape cumva de şcoală. Se putea preface bolnav, dar trebuia să fie foarte atent. Trebuia să-şi dozeze perfect efortul. Dacă făcea exces de zel, unul din părinţi avea să-şi ia liber de la serviciu, ca să aibă grijă de el. Sam Săpunici va vedea că e cineva acasă şi va trece mai departe. Pe de altă parte, dacă nu părea destul de bolnav, Peter urma să fie trimis la şcoală cu un bilet care să-l scuze de la ora de sport. Dacă o nimerea cum trebuie, i se va da voie să rămână singur acasă, iar doamna Farrar, bătrânica cea drăguţă din vecini, va fi rugată să vină cam din oră în oră şi să-l vadă ce face.

După-amiaza, când se întorcea de la şcoală, se încuia la el în

dormitor şi se antrena să pară moleşit. Cum voia să arate palid, îşi pudră faţa cu făină. În oglindă arăta ca un mort întors printre cei vii. Mestecă boabe de piper, ca să-şi ridice temperatura. Era prea mult. Gura şi gâtul parcă-i luau foc şi temperatura îi creştea zdravăn. În condiţiile astea l-ar fi dus la spital. Se întrebă dacă o gleznă scrântită n-ar fi o idee mai bună. Şchiopătă încoace şi încolo prin spaţiul mic al camerei lui. Semăna tot mai mult cu un băiat care se transformă în crab.

Trei zile mai târziu, pe când încă îşi mai perfecţiona boala de care urma să sufere, mama lui veni cu veşti noi. Domnul şi doamna Baden-Baden de la numărul 34 fuseseră jefuiţi. Cu doar două luni în urmă cheltuiseră mii de lire pe un sistem de alarmă de ultimă generaţie, cu lumini de avertizare roşii şi albastre, mecanisme de detecţie sonică a intruşilor şi o sirenă asurzitoare. Sam Săpunici parcă s-a topit prin pereţii casei şi a furat o rachetă de tenis veche de patru sute de ani dintr-o casetă de sticlă şi un scăunel de pian mâncat de care, pe care se presupunea că stătuse Mozart la vârsta de cinci ani.

— Ce şocant, nu? spuse Viola Fortune.

— Revoltător, încuviinţă Peter.

Dar după ce mama lui plecă, îşi ridică victorios pumnul în aer. Sam Săpunici era pe drum! Peter n-avea niciun motiv să creadă că acum venea la rând propria lui casă, numărul 38.

Ajunsese la această concluzie pentru că aşa voia să se întâmple lucrurile şi asta i se păruse suficient. Habar n-avea nici când va fi următoarea spargere. Dar riscase o presupunere şi hotărâse că Sam Săpunici va veni în vizită peste patru sau cinci zile.

Acum, în timp ce se pregătea să fie bolnav, Peter se mai întreba şi cum va reuşi să prindă hoţul. Visa cu ochii deschişi: trape, o plasă ce cădea din tavan, un lingou de aur acoperit cu un super-lipici, un cablu electric legat de clanţele de la uşi, imitaţii de arme, săgeţi otrăvite, lasouri, scripeţi şi frânghii, ciocane, arcuri, becuri cu halogen şi câini sălbatici, perdele de fum, raze laser, corzi de pian şi o furcă de grădină. Dar Peter nu era naiv. Ştia foarte bine că toate aceste idei ar putea funcţiona, dar mai ştia şi că, la cei unsprezece ani ai lui, era aproape imposibil să le pună în aplicare.

În dimineaţa aceea de sâmbătă stătea în pat şi se gândea. Se trezi că se uită fix la gaura de şoarece din plinta de lângă pat. Înăuntru nu mai exista acum nici picior de şoarece şi gaura părea că se continuă la infinit pe după perete şi dedesubtul podelelor. Apoi se uită în sus, la raftul pe care-şi ţinea lucrurile cele mai de preţ, şi văzu dintr-odată soluţia. Indiferent ce ar fi făcut, trebuia să fie ceva simplu. Pe de o parte avea gaura de şoarece, iar pe de alta, cadoul primit anul trecut de ziua lui, care părea că se uită la el şi-i spune: „Foloseşte-mă! Foloseşte-mă!”

Se aşeză la birou, luă o foaie de hârtie şi, cu o mână tremurătoare, compuse o scurtă scrisoare, probabil cea mai importantă scrisoare pe care o scrisese vreodată. O puse într-un plic pe care îl sigilă, scrise ceva pe el, apoi îl duse jos, în biroul unde se ţineau toate facturile. Îl vârî puţin sub alte plicuri, dar în aşa fel încât, la o adică, să poată fi găsit uşor. Pe plic scria cu litere mari: „A se deschide în eventualitatea morţii mele subite".

Viola Fortune se mândrea cu felul profund în care-şi înţelegea copiii. Le ştia toanele, slăbiciunile, temerile şi tot restul mai bine decât şi le ştiau ei înşişi. De exemplu, ştia când Peter sau Kate sunt obosiţi cu mult înainte ca ei să se simtă de fapt obosiţi. Ştia când sunt foarte prost dispuşi chiar dacă ei îşi imaginau că sunt veseli. În seara aceea de duminică observă tăcută că Peter nu s-a grăbit să vină la masă când a fost chemat, că a mâncat tot din farfurie, dar cu un efort pe care a reuşit să-l ascundă de toată lumea, cu excepţia ei, iar atunci când i s-a mai oferit o porţie, buza de sus i s-a cutremurat de o greaţă abia mascată. Iar meniul era friptură cu cartofi prăjiţi tăiaţi ondulat şi înecaţi în jumătate de litru de ketchup.

— Peter, dragule! spuse ea în cele din urmă. Nu ţi-e bine.

— Mă simt minunat, răspunse el, apoi oftă şi îşi trecu mâna peste faţă.

— Cred că ţi-ar prinde bine să te culci mai devreme, zise

Viola.

— Nu cred, răspunse Peter, dar mama lui băgă de seamă că n-o spusese cu tăria obişnuită.

Când a fost trimis la culcare după cină, n-a protestat decât de formă. Peste douăzeci de minute, când mama a aruncat o privire la el în cameră, Peter dormea deja. Nu mă poate duce el pe mine de nas, se gândi ea în timp ce se îndepărta pe vârfuri. Chiar nu se simte bine.

Peter a stat treaz în pat până la miezul nopţii şi a făcut planuri. A doua zi dimineaţa mama lui a observat singură cât de palid şi moleşit arăta. I-a luat temperatura. Nimic serios, dar era clar că nu putea merge la şcoală, oricât insista el. Se simţea suficient de bine ca să citească şi să se uite la televizor, aşa că s-au făcut aranjamentele necesare cu doamna Farrar. Peter a fost instalat pe canapeaua din camera de zi.

— Nu-i rău să se vadă că-i cineva acasă, zise tatăl său când veni să-şi ia rămas-bun. Dă drumul la televizor şi potriveşte sonorul cât poţi de tare. Cel puţin o să-l ţii pe hoţ la distanţă.

Toată lumea plecă. Peter închise televizorul şi se întinse sub pături, ascultând scârţâiturile şi murmurele casei care se cufunda în tăcere. Nu se aştepta încă la spargere – nu la nouă şi jumătate dimineaţa. Era convins că hoţii nu se dau jos din pat devreme. Probabil că Sam Săpunici dormea până la prânz, după care îşi mânca tihnit micul dejun, apoi îşi plănuia următoarea

lovitură în timp ce bea cafele tari şi citea ziarele, căutând ştiri despre prieteni de-ai săi prinşi de poliţie.

Aşa cum se aşteptase, dimineaţa a fost liniştită. Doamna Farrar veni şi-i aduse nişte biscuiţi de casă. Peter se uită la televizor, citi, îşi verifică echipamentul şi dădu o tură prin casă, stingând o lumină sau două şi trăgând draperiile din camera de zi, ca să nu poată fi văzut de afară. Din stradă casa părea goală. Începu să-şi piardă răbdarea. Mâncă prânzul care-i fusese lăsat, deşi nu-i era foame. Se plictisise şi de televizor, şi de cărţi, şi cel mai tare se plictisise de aşteptat. Dădu târcoale prin încăperi. Se duse pe furiş la geam şi se uită afară. Strada era tăcută, neinteresantă, fără niciun hoţ. Poate că totul nu era decât o greşeală stupidă. Poate că i-ar fi fost mai bine la şcoală, cu prietenii săi.

Peter se duse sus, în camera lui, având grijă să-şi ia cu el echipamentul anti-hoţ. Dacă scotea capul pe geam, vedea clar strada în ambele direcţii. Nu se vedea nimic, nu era nimeni, nu trecea nici măcar vreo maşină. Se întinse pe pat şi gemu. Prinderea tâlharilor ar fi trebuit să fie palpitantă, dar asta era cea mai plictisitoare şi mai seacă zi pe care o trăise vreodată. Prefăcătoria cu boala şi faptul că nu făcuse nimic toată dimineaţa îl obosiseră.

Închise ochii şi îl cuprinse moleşeala. Nu era propriu-zis un somn, ci mai degrabă o moţăială uşoară. Era conştient că stă

întins în pat şi, prin fereastra deschisă, auzea zgomotele de afară. Mai întâi paşi, venind de departe şi apropiindu-se tot mai mult. Apoi un zgomot ascuţit şi sec, de râcâială şi târâit, de metal tras peste piatră, care la rândul său se înteţi, apoi încetă. Peter era destul de treaz ca să-şi dea seama că ar fi trebuit să încerce să deschidă ochii. Trebuia să coboare din pat şi să închidă geamul. Dar se simţea bine unde era: trupul îi era greoi şi moale, ca un balon umplut cu apă. Îi venea greu să-şi mişte pleoapele. Acum de afară, chiar de sub fereastră, se auzi un alt zgomot, un lipăi încet şi ritmic, ca de paşi, dar mai rar, ca şi cum cineva urca o scară. Şi zgomotul unei respiraţii de om iritat, care devenea din ce în ce mai puternic.

Peter îşi veni în fire şi deschise ochii. Privirea îi cuprindea geamul larg deschis. Zări capătul unei scări de aluminiu sprijinită de pervaz, apoi o mână, o mână bătrână şi zbârcită, urmată de alta, ce pipăiau dincolo de rama ferestrei. Peter se cufundă înapoi în perne. Era prea îngrozit ca să-şi mai amintească de planurile sale atent ticluite. Nu era în stare decât să privească. În cadrul ferestrei apărură un cap şi nişte umeri. Chipul era ascuns de o eşarfă în carouri şi o şapcă neagră, bine îndesată pe creştet. Silueta rămase o clipă nemişcată şi se uită în dormitor, fără să-l vadă pe Peter. Apoi începu să se strecoare pe geam, cu icnete iritate şi bolborosind „Tâmpenia dracului!”, până ce ajunse în cameră şi o studie, tot

fără să-l remarce pe Peter, care era atât de încremenit, încât probabil că se confunda cu modelul de pe cuvertură.

Hoţul băgă mâna într-un buzunar, scoase o pereche de mănuşi negre, apoi şi le trase repede. Îşi dădu jos eşarfa şi îşi împinse şapca pe spate, astfel încât faţa îi deveni vizibilă. Dar nu era bărbat! Peter nu se putu abţine. Scoase un strigăt de uimire. Hoaţa se uită direct la el, deloc surprinsă.

— Doamna Goodgame! şopti Peter.

Ea îi servi obişnuitul ei zâmbetul galben şi îşi arcui sprâncenele.

— Da. Te-am văzut acolo când urcam. Mă întrebam când mă vei recunoaşte.

— Dar aţi fost jefuită săptămâna trecută...

Ea îi aruncă o privire ce arăta că-l compătimea pentru prostia lui.

— Aţi înscenat spargerea ca să nu vă bănuiască nimeni...?

Ea dădu veselă din cap. Părea mult mai veselă în postura de hoţ.

— Acum ai de gând să mă laşi să-mi fac treaba şi după aceea să-ţi ţii gura? Sau va trebui să te omor?

Chiar în timp ce punea această întrebare importantă, înaintă în încăpere, uitându-se în jur.

— Nu prea e mare lucru pe-aici, zău aşa. Dar o să iau asta.

Smulse de pe raft o machetă cu Turnul Eiffel, pe care Peter o

cumpărase de la Paris când fusese odată acolo în excursie cu şcoala. O vârî în buzunar.

În acel moment Peter îşi aminti de planul lui. Apucă aparatul foto de pe noptieră.

— Doamnă Goodgame, zise el blând.

Femeia studia jucăriile lui Peter, dar se întoarse şi atunci bliţul i se declanşă în faţă. Apoi din nou: bliţ... bliţ. Imediat după a treia fotografie, Peter începu să deruleze filmul.

— Hei, băieţaş, dă-mi aparatul ăla. În secunda asta!

La ultimele trei cuvinte vocea i se transformă într-un ţipăt. Întinse o mână ce-i tremura de furie.

Peter scoase filmul. Apoi, în timp ce îi întindea aparatul, se aplecă peste marginea patului şi aruncă rola în gaura de şoarece.

— Băieţaş, ce faci tu acolo? Aparatul ăsta-i gol.

— Exact, spuse Peter. Pozele cu dumneavoastră sunt acolo jos. N-o să ajungeţi niciodată la ele.

Doamna Goodgame se lăsă pe vine, cu încheieturile de la genunchi trosnindu-i, şi se uită. Apoi se ridică în picioare, cu gâfâieli scurte şi iritate.

— Of, Doamne, spuse ea pe un ton absent. Ai dreptate. Se pare că până la urmă va trebui să te omor.

În timp ce spuse aceste cuvinte, scoase un pistol şi îl aţinti către capul lui Peter.

Acesta se trase în spate şi se lipi de perete.

— Nu v-aş sfătui, spuse el. Dar dacă insistaţi, mai întâi trebuie să aflaţi ceva. N-ar fi corect din partea mea să nu vă spun.

Doamna Goodgame îi zâmbi galben, fără umor.

— Hai, spune repede.

Peter vorbi iute:

— Undeva în această casă există un plic pe care scrie „A se deschide în eventualitatea morţii mele subite". În interiorul lui se află un bilet în care se spune că în această gaură de şoarece se găsesc fotografii ale hoţului, care e şi asasin. Le vor trebui o rangă şi-un baros, dar sunt sigur că asta nu-i va deranja.

Doamna Goodgame avu nevoie de cel puţin un minut ca să digere aceste informaţii şi în tot acest timp ţinu arma aţintită spre capul lui Peter. În cele din urmă coborî braţul, dar nu lăsă pistolul din mână.

— Foarte ingenios, se răsti ea. Dar de fapt n-ai gândit deloc bine lucrurile. Dacă te împuşc, fotografiile vor fi descoperite şi eu voi fi prinsă. Dar dacă nu te împuşc, vei da' tu fotografiile poliţiei şi tot voi fi prinsă. Aşa că de ce să nu te împuşc? Măcar aşa, de distracţie. Şi drept pedeapsă pentru că mi-ai complicat atât de mult viaţa.

Trase piedica cu un ţăcănit puternic şi ridică din nou arma spre Peter. Acesta încercă să se dea jos din pat ţinând mâinile

deasupra capului. Nu era uşor. Şi chiar nu voia să fie împuşcat. Peste numai câteva săptămâni era ziua lui de naştere şi spera să primească o bicicletă nouă.

— Dar, doamnă Goodgame... se bâlbâi el. M-am gândit la toate astea. Dacă promiteţi să terminaţi cu hoţiile şi să daţi înapoi toate lucrurile pe care le-aţi furat, voi încerca să scot fotografiile din gaură şi să vi le dau. Pe cuvânt.

Ea îşi îngustă ochii în timp ce se gândea.

— Hmm... Îţi dai seama că nu va fi deloc uşor să înapoiez toate lucrurile.

— Aţi putea să ieşiţi noaptea şi să le lăsaţi pur şi simplu în faţa caselor oamenilor.

Doamna Goodgame puse pistolul deoparte. Peter lăsă braţele jos.

— Ştii, spuse ea cu o voce linguşitoare, speram să ajung până la celălalt capăt al străzii. N-aş putea totuşi...?

— Îmi pare rău, spuse Peter. Trebuie să încetaţi acum. Asta e oferta mea. Dacă nu vă convine, haideţi, împuşcaţi-mă.

Ea se întoarse, păru să ezite şi, preţ de un moment foarte neliniştitor, Peter chiar crezu că o va face. Dar ea îşi luă eşarfa, şi-o înfăşură în jurul gurii şi îşi înfundă şapca pe cap. Se duse la fereastră şi începu să coboare.

— Ştii, lunile astea m-am distrat pe cinste. Acum trebuie să m-apuc iar să strig la copii.

— Da, spuse Peter amabil. Pentru asta nu puteţi fi arestată.

Ea îi aruncă un ultim zâmbet galben şi apoi dusă a fost. Peter auzi scârţâitul treptelor şi hârşâitul scării desprinse de pe perete. Se aşeză pe marginea patului, îşi prinse capul în mâini şi oftă. Fusese cât pe-aci s-o încurce.

Era în aceeaşi poziţie când auzi paşi repezindu-se pe scări în sus. Uşa se trânti de perete şi tatăl lui Peter se năpusti înăuntru. Se ghemui lângă Peter şi-l luă de mână.

— Doamne, bine că n-ai păţit nimic! spuse Thomas Fortune, cu sufletul la gură.

— Da, spuse Peter. A fost foarte, foarte...

— Ai fost aici, sus, şi-ai dormit, zise tatăl său. Ce bine! N-ai auzit nimic. A luat televizorul şi pătura şi tot săpunul din baie. A tăiat o gaură într-un geam din peretele de pe margine şi a scos şuruburile...

În timp ce tatăl lui continua să vorbească, Peter se uita fix la gaura de şoarece. În zilele care au urmat a petrecut ore întregi pe burtă, scotocind prin gaura aia cu o sârmă de la un umeraş, pe care o îndreptase. Ori de câte ori trecea pe stradă pe lângă doamna Goodgame, aceasta se prefăcea că nu-l cunoaşte. Nu şi-a ţinut niciodată promisiunea: nu a înapoiat lucrurile furate şi jafurile au continuat până la capătul celălalt al străzii. Dacă Peter reuşea să găsească pozele acelea, doamna Goodgame ajungea la închisoare, aşa că el a continuat să zgândăre şi să

răscolească cu sârma lui. Dar n-a găsit niciodată filmul şi nici nu şi-a mai văzut vreodată macheta cu Turnul Eiffel.

Bebeluşul

Într-o după-amiază de primăvară, când bucătăria era plină de soare, lui Peter şi Kate li se spuse că mătuşa Laura şi bebeluşul ei, Kenneth, urmau să vină să locuiască la ei o vreme. Nu li s-a dat nicio explicaţie, dar din expresiile grave de pe feţele părinţilor era clar că lucrurile nu stăteau prea bine cu mătuşa lor.

— Laura şi bebeluşul vor sta la tine în cameră, Kate, spuse mama lor. Va trebui să te muţi cu Peter.

Kate dădu curajoasă din cap.

— Eşti de acord, Peter? îl întrebă tata.

Peter înălţă din umeri. Nu prea părea să aibă de ales.

Şi aşa au rămas stabilite lucrurile. Adevărul e că Peter abia aştepta să vină Laura. Era cea mai mică dintre numeroşii fraţi şi surori pe care-i avea mama lui şi îi plăcea mult de ea. Era amatoare de pericole şi distracţie. Odată, la un bâlci, o urmărise cum sare din vârful unei macarale de şaizeci de metri, legată cu o frânghie elastică. S-a prăbuşit prin văzduh şi chiar când să se facă fărâme în iarbă, a ţâşnit iar în sus, cu un

urlet lung de groază şi încântare.

Kate s-a mutat la Peter în cameră, luându-şi cu ea cel mai nou joc: un set de magie, cu o baghetă şi o carte de vrăji. Şi-a adus şi un mic detaşament de treizeci de păpuşi. În aceeaşi zi în casă a apărut un munte de echipament pentru copii mici: un pătuţ, un scăunel de masă, un ţarc de joacă, un cărucior în care se stă culcat, un cărucior în care se stă în fund, un cărucior pliant, un leagăn de interior şi cinci genţi mari de hăinuţe şi jucării. Lui Peter nu-i venea să creadă. Nu se poate ca un singur omuleţ să aibă nevoie de atâtea lucruri! Kate, pe de altă parte, era înnebunită de încântare. Nici în ajunul Crăciunului nu o luase vreodată razna atât de mult.

Copiilor li s-a dat voie să se ducă la culcare mai târziu, ca să-i întâmpine pe musafiri. Bebeluşul adormit a fost dus pe canapea şi instalat acolo. Kate a îngenuncheat lângă el de parcă ar fi fost la biserică, uitându-se la faţa copilului şi oftând din când în când. Laura s-a aşezat în cealaltă parte a încăperii şi şi-a aprins o ţigară cu mâini tremurătoare. Peter şi-a dat seama imediat că n-avea chef nici de distracţie, nici de pericole – asta, bineînţeles, dacă nu puneai la socoteală fumatul. La întrebările şi remarcile blânde ale mamei lor, dădea răspunsuri scurte şi întorcea brusc capul în unghiuri drepte, ca să sufle fumul într-un colţ unde nu stătea nimeni.

În următoarele câteva zile pe Laura n-au prea văzut-o, în

schimb de Kenneth au avut parte din plin. Peter se minuna cum de o persoană atât de mică putea să ocupe atât de mult spaţiu. În hol erau cele două cărucioare, în camera de zi erau înghesuite ţarcul, leagănul, căruciorul pliant şi o grămadă de jucării, iar în bucătărie scăunelul de masă bloca drumul spre dulapul în care erau ţinuţi biscuiţii.

Iar Kenneth era el însuşi peste tot. Era genul de copil care se târăşte atât de bine, încât n-are nimic de câştigat dacă încearcă să meargă pe picioarele lui. Se trăgea de-a buşilea pe covor cu o viteză alarmantă, ca un tanc de armată.

Era genul de bebeluş umflat, cu un maxilar mare şi pătrat, care susţinea o faţă dolofană şi umedă, de un roz furios, cu ochi luminoşi şi hotărâţi şi nări care se înfoiau ca la un luptător de *sumo* atunci când nu căpăta imediat ce voia.

Kenneth înhăţa tot. Dacă vedea pe-aproape vreun obiect pe care-l putea ridica, pumnul lui umed şi cald îl înşfăca şi îl transfera în gură. Era un obicei îngrozitor. A încercat să mănânce pilotul ce urma să stea în carlinga aeromodelului pe care-l construia Peter. Kenneth a muşcat şi aripile. I-a mâncat tema lui Peter. I-a ronţăit creioanele, rigla şi cărţile. S-a târât în dormitor şi a încercat să devoreze aparatul foto pe care Peter îl primise de ziua lui.

— E nebun! ţipă Peter în timp ce-şi ştergea aparatul, iar mama lui îl lua pe Kenneth de-acolo. Dacă ne-ar putea prinde

în gură, ne-ar înfuleca pe toţi.

— Nu-i decât o fază, spuse cu înţelepciune Kate. Toţi am trecut prin asta.

Acest ton calm, atotştiutor, pe care-l adoptase sora lui de la sosirea lui Kenneth îl enerva şi el pe Peter. Kate îl copiase de la mama lor. Nimeni n-ar fi putut nega că acest copil era groaznic. La masă era cel mai rău. Kenneth avea un talent aparte să transforme mâncarea în chiseliţă. O zdrobea şi-o frământa până ce picura ca un clei şi şi-o întindea peste tot: pe braţe, pe faţă, pe haine şi pe scăunel. Lui Peter i se întorcea stomacul pe dos doar uitându-se la el. Trebuia să mănânce cu ochii închişi. Iar conversaţia devenise imposibilă, deoarece Kenneth urla din toate puterile la fiecare linguriţă.

Bebeluşul invadase casa. Nu exista niciun colţ în care să nu ajungă urletele, mirosurile, râsul lui dement de hienă şi mânuţele acelea apucătoare. Golea dulapuri şi etajere, rupea ziare, răsturna lămpi şi sticle pline cu lapte. Nimănui nu părea să-i pese. Din contră, toată lumea – mama lui Peter, mătuşa, sora şi tatăl lui –, toţi gângureau de încântare la fiecare nouă atrocitate.

Totul a răbufnit într-o după-amiază târzie, după şcoală. Era în toiul verii, dar ploua şi era frig. Kate stătea întinsă pe pat şi citea. Peter stătea în genunchi pe jos. La şcoală toată lumea dăduse în febra biluţelor, iar el era un jucător pasionat. Cu o zi

înainte câştigase de la un alt băiat cea mai frumoasă biluţă pe care o văzuse vreodată, o Nestemată Verde. Era mai mică decât majoritatea şi părea să strălucească în propria-i lumină. Peter se juca acum cu ea, rostogolind-o pe covor către biluţa portocalie pe care o folosea întotdeauna la exersatul ţintei. Abia ce dădu drumul din mâini Nestematei Verzi, că de după uşă se şi ivi capul grăsun şi chel al lui Kenneth. Biluţa se prelinse chiar înspre el, iar bebeluşul se repezi avântat la ea.

— Kenneth, nu! strigă Peter.

Dar era prea târziu. Bebeluşul culese biluţa şi o băgă în gură. Peter se repezi de-a buşilea către Kenneth, cu intenţia de a-i deschide fălcile. Apoi se opri. Era groaznic de clar ce se întâmplase. Bebeluşul stătea perfect nemişcat. Preţ de o secundă ochii îi ieşiră din orbite şi faţa îi fu străbătută de o expresie de iritare nedumerită. Apoi clipi, clipi iar, se uită la Peter şi zâmbi.

— Nu, şopti Peter. A înghiţit-o.

— Ce-a înghiţit? întrebă Kate, ridicându-şi privirea din cartea de vrăji.

— Nestemata Verde. Bila pe care-am câştigat-o ieri.

Kate adoptă tonul acela calm şi atoateştiutor:

— Aha, am înţeles. Nu-ţi face griji. E foarte mică şi netedă. N-o să-i facă niciun rău.

Peter se uită urât la Kenneth, care stătea mulţumit şi îşi

studia mâna.

— De el nu-mi pasă. Dar cu biluţa mea cum rămâne?

— Nu va păţi nimic, spuse Kate. O să iasă pe partea cealaltă.

Peter se cutremură.

— Mulţumesc din suflet.

Kate îşi închise cartea de vrăji. Se aplecă şi-l gâdilă pe Kenneth. Acesta râse şi se târî spre patul ei. Fata îl ridică şi-l aşeză pe saltea, lângă ea.

— Ştii ce cred eu? întrebă Kate.

Peter nu zise nimic. Ştia că i se va spune oricum.

— Cred că eşti gelos pe Kenneth.

Cât de enervantă putea fi sora lui!

— Ce tâmpenie! zise Peter. Ăsta-i cel mai tâmpit lucru pe care l-am auzit vreodată. Cum să fiu gelos pe chestia aia?

Îi aruncă încă o privire urâtă bebeluşului, care îl privi şi el lung şi plin de curiozitate, cu capul uriaş clătinându-i-se.

— Nu e o chestie, spuse Kate. E o fiinţă umană. Oricum, e simplu. Acum el are parte de toată atenţia, nu tu.

Peter o privi bănuitor.

— N-ai inventat tu treaba asta. Cine-a spus-o?

Sora lui dădu din umeri.

— Oricum, e adevărat. Nu mai eşti băieţelul casei. Din cauza asta eşti atât de nesuferit cu el.

— Eu, nesuferit? El e cel care mi-a înghiţit bila. E nebun. E o

pacoste. E un monstru!

Faţa lui Kate se înroşi de furie. Se ridică şi-l puse pe Kenneth pe podea.

— E o scumpete. Iar tu eşti îngrozitor. E timpul să-ţi dea cineva o lecţie.

Îşi apucă furioasă cartea de vrăji şi ieşi iute din cameră. Bebeluşul o porni de-a buşilea după ea.

Peste jumătate de oră Peter se duse la parter. Kate era tolănită într-un fotoliu din camera de zi, cu cartea deschisă în poală. Kenneth stătea pe jos, deocamdată liniştit, şi rodea paginile unei reviste vechi.

Peter se aşeză pe un scaun din celălalt capăt al încăperii. Avea chef să continue cearta. Voia să afle de unde luase Kate ideile alea ridicole. Dar nu ştia sigur cum să înceapă. Sora lui se încrunta la carte şi se juca cu bagheta ce-o însoţea. În cele din urmă Kenneth îl observă pe Peter şi se târî spre el. Folosindu-se de piciorul lui Peter drept sprijin, se ridică până ce reuşi să stea, clătinându-se, între genunchii băiatului mai mare.

Peter se uită la sora lui peste capul bebeluşului. Ea nu ridică privirea. Era încă supărată pe el. Ce bine că setul de magie nu era decât o jucărie! Se uită iar la Kenneth. Bebeluşul îl privea fix în ochi şi se încrunta, ca şi când ar fi căutat ceva în minte: o amintire, un indiciu pierdut despre o altă viaţă.

— Gaaa, zise Kenneth încet.

— Gaaa, repetă Kate din cealaltă parte a încăperii.

Îşi îndreptă bagheta către Peter.

— Gaaa-gaaa, zise Kenneth din nou.

— Gaaa-gaaa, îl imită Kate şi trasă un cerc în aer.

Camera începu să se lumineze, să se răstoarne şi să crească până ce ajunse de mărimea unei săli imense dintr-un palat.

Peter era în picioare şi se clătina, încercând să-şi găsească echilibrul. Se apucă de un stâlp. Dar stâlpul era viu şi cald. Era un picior, un picior uriaş. Îşi ridică încet capul greu şi instabil şi încercă să-şi îndrepte privirea nesigură spre posesorul piciorului. Zări o faţă, dar o pierdu rapid din ochi. Îşi dădu capul imens pe spate şi o văzu din nou: o variantă gigant a lui însuşi în uniformă de şcoală, uitându-se în jos, la el, cu un dezgust nedisimulat. Amorţit, Peter coborî privirea spre propriile haine: o salopetă ridicolă cu ursuleţi, pătată în faţă cu suc de portocale şi ciocolată. Groaznic, groaznic! făcuse schimb de trupuri cu Kenneth.

De uimire, Peter dădu drumul piciorului şi căzu înapoi în fund pe podea.

— Hopa! auzi el o voce melodioasă adresându-i-se.

Era groaznic, era nedrept, era înspăimântător. Era pe punctul de a izbucni în plâns, dar nu-şi amintea foarte clar ce-l supărase. Mintea îi rătăcea, pe jumătate aiurea, pe jumătate de la un lucru la altul.

— Ajutor! strigă el. Faceţi careva ceva!

Dar din gură nu-i ieşi decât o serie de „şşşşş”-uri stângace. Limba refuza să meargă unde-i spunea el şi se pare că n-avea decât un dinte.

Lacrimile îi curgeau şiroaie pe obraji şi tocmai trăgea adânc aer în piept, ca să-şi umple plămânii şi să-şi urle suferinţa, când ceva puternic îl cuprinse de subsuori şi el ţâşni cincisprezece metri în sus. Gura îi atârna deschisă şi, de uimire, îi curgeau balele. Se uita la faţa mătuşii Laura, care era la fel de abruptă şi de colosală ca o stâncă. Laura arăta ca unul din preşedinţii aceia americani ciopliţi în munte.

Vocea ei, bogată şi melodioasă ca o orchestră simfonică, îi bubui în jurul capului.

— Ora cinci. Gustare, baie şi la culcare!

— Pune-mă jos, mătuşă Laura. Sunt eu. Peter.

Dar de auzit se auzi doar „Aaa, aguu-amama”.

— Exact, spuse ea pe un ton încurajator. Gustare, baie şi la culcare. L-ai auzit? zise ea către cineva din depărtare. Încearcă să vorbească.

Peter începu să se zbată şi să dea din picioare.

— Pune-mă jos!

Dar de-acum zbura prin cameră cu o viteză înfricoşătoare. În mod sigur o să dea cu el de uşă şi o să-l facă praf.

— Iaaai! ţipă el.

Îşi schimbară direcţia exact la timp, iar el a fost dus repede prin bucătărie şi pus în scăunelul de masă.

Soarele după-amiezii, care se revărsa printre copacii din grădină, arunca pe perete nişte forme unduitoare atât de frumoase, încât Peter uită de orice altceva.

Arătă cu degetul şi strigă:

— Ark!

Mătuşa Laura fredona încet ceva în timp ce-i lega o baveţică în jurul gâtului. Mă rog, măcar nu mai era în pericol să se prăvălească pe jos. O va putea informa că a căzut victimă unei nemiloase şmecherii magice. Aşa că îi spuse „Ing ing iiin" cu vocea lui cea mai rezonabilă şi i-ar mai fi spus multe altele dacă gura nu i-ar fi fost umplută brusc de o linguriţă cu ou fiert. Gustul şi mirosul, culoarea, consistenţa şi zgomotul plescăitor îi copleşiră simţurile şi îi împrăştiară gândurile. Outatea îi explodă în gură ca o arteziană de senzaţii în alb şi galben, care ţâşni în sus, străbătându-i creierul. Tot corpul i se clătină când încercă să arate spre bolul pe care-l ţinea Laura în mână. Mai *vreau*.

— Aark, strigă el cu gura plină, împroşcându-se pe braţ. Aark, aark, aark!

— Da, îi spuse mătuşa pe un ton liniştitor. Îţi place oul.

Până ce n-a terminat oul, Peter nu s-a putut gândi la nimic altceva. Când a fost gata şi înainte să-şi aducă aminte despre ce

trebuia să vorbească, o căniţă cu suc de portocale îi distrase atenţia cu gustul ei înţepător, zgomotos şi dătător de mâncărimi. Apoi începu să-i sosească în gură piureul de banane. Mâncarea asta era atât de bună, încât era *mândru* s-o poarte în păr şi pe mâini, pe faţă şi pe piept.

Într-un final se prăvăli pe marginea scăunelului. Era atât de plin, că abia dacă putea clipi. Dar ştia că trebuie să vorbească. De data asta o luă încet, apăsându-şi unicul dinte cu vârful limbii.

— Mătuşă Laura, zise el răbdător. Eu de fapt nu sunt copilul tău. Sunt Peter şi Kate a fost cea care...

— Da, încuviinţă Laura. Aşa e, aguu-aguu. Uită-te la tine. Eşti numai ou şi banană din cap până-n picioare. La baie!

Peter era acum în braţele mătuşii Laura şi zbura în sus pe scări. Pe palier trecură rapid pe lângă Kate.

— Uaaa! îi strigă el. Uaaa-uaaa!

— Uuu! îi răspunse ea, ridicând bagheta magică.

Peste câteva minute stătea într-o baie de mărimea unei mini-piscine, cu valuri mici de apă caldă clipocindu-i în jurul pieptului. Ştia că ar trebui să vorbească cu mătuşa lui, dar pe moment era mult mai interesant să plesnească suprafaţa apei cu palmele deschise. Cât de complicată şi unică era fiecare împroşcare: când îşi luau zborul, picăturile se împrăştiau şi apoi se regrupau în diferite forme şi unde. Era atât de minunat,

atât de amuzant!

— Uau, uită-te la asta! se trezi el ţipând. În, ink aark!

Era atât de încântat, încât braţele şi picioarele îi ţâşniră înainte, iar el căzu pe spate. Mătuşa Laura îl prinse delicat cu palma făcută căuş la ceafa lui.

Trezit la realitate, Peter îşi aminti că trebuia să-i spună cine este. „Auaba...", începu el să zică, dar zbură brusc din apă, ca o rachetă lansată de un submarin, şi ateriză pe un prosop alb, mare cât grădina din spatele casei.

Laura îl uscă, îl pudră, îi puse un scutec, îi încheie pijamaua, îl duse în dormitor şi-l aşeză în pătuţul lui Kenneth. Îi cântă un cântecel interesant, ritmat, despre o oaie neagră care păstra anumiţi saci de lână pentru cei pe care-i cunoştea.

— Încă o dată! strigă el. Unga!

Aşa că ea îi cântă din nou. Apoi îl sărută, ridică grilajul pătuţului şi ieşi tiptil din cameră.

Peter s-ar fi panicat, dar cântecul îl făcuse foarte fericit şi somnoros. Lumina înserării timpurii se juca pe draperiile care foşneau misterios. Păsările îşi ciripeau trilurile incredibile. Peter ascultă cu atenţie. Ce se va alege de el? Dacă Laura va pleca acasă şi-l va lua cu ea? Încercă să se ridice şi să gândească, dar era prea obosit ca să-şi ridice capul uriaş de pe saltea.

Auzi uşa deschizându-se şi paşi traversând încăperea.

Printre gratii apăru faţa lui Kate. Rânjea răutăcios.

— Kate, şuieră el. Scoate-mă de-aici! Du-te şi adu bagheta magică.

Ea clătină din cap.

— Aşa-ţi trebuie.

— Am teme de făcut! se rugă Peter.

— Ţi le face Kenneth.

— N-o să le facă bine. Kate, te rog! Îţi dau toate biluţele mele. Orice vrei.

Ea zâmbi.

— Eşti mult mai simpatic aşa.

Îşi vârî mâinile printre gratii şi îl gâdilă pe burtă. El încercă să nu râdă, dar n-avea nicio şansă.

— Noapte bună, rotofeiule, şopti ea şi dusă a fost.

A doua zi dimineaţă, ameţit de un somn care parcă durase şase luni, Peter a fost dus jos, în bucătărie. Se uită la familia lui de pe scăunelul de masă, cu ochii înceţoşaţi.

Ei îi făcură cu mâna şi-l salutară vesel.

— ’neaţa, Kenneth.

— Uark, croncăni el. Uark ork. Nu sunt Kenneth. Sunt Peter.

Toată lumea păru mulţumită cu acest răspuns. În acel moment Peter observă băiatul de la capătul celălalt al mesei. Era Kenneth în trupul lui Peter şi în uniforma lui de şcoală. Îi arunca lui Peter o privire atât de plină de ură şi dezgust, încât

făcea valuri întunecate prin aer.

Băiatul se uită în altă parte. Îşi împinse farfuria, se ridică şi ieşi din încăpere. Peter simţi izbitura rece a respingerii. Începu imediat să plângă.

— Ooo, da ce s-a-ntâmplat? începură să spună unii şi alţii din încăpere.

— Nu-i place de mine, încercă să le explice Peter printre urlete, şi mă face să mă simt groaznic. Aaa, uaba-lama uaaa!

Lacrimile i-au fost şterse, Kenneth şi Kate au plecat la şcoală, părinţii săi s-au grăbit la serviciu, iar peste o jumătate de oră, proaspăt schimbat într-o pijama curată, Peter se trezi pe jos în camera de zi, îngrădit în ţarc, în timp ce Laura trebăluia la etaj.

Acum putea în sfârşit să-şi plănuiască evadarea. Undeva în casă se găsea bagheta magică a lui Kate. Dacă ar reuşi să şi-o fluture pe deasupra capului...

Reuşi să se ridice, apucându-se cu mânuţele lui grăsuţe, dar lipsite de forţă, de barele ţarcului şi trăgându-se în sus. Acestea tot se mai înălţau cu câţiva centimetri deasupra capului său. N-avea unde să-şi sprijine picioarele şi nici destulă putere ca să se caţere şi să iasă. Se aşeză. Va trebui să-l scoată cineva de-acolo. Va trebui s-o aducă pe Laura jos.

Tocmai era pe punctul de a striga după ea, când atenţia i-a fost atrasă de o cărămidă de un galben-aprins de lângă piciorul lui. Galben, galben, galben, cânta aceasta. Vibra, strălucea,

fredona. Şi-o dorea cu tot dinadinsul. Plonjă în faţă, puse mâna pe ea, dar nu putu s-o *simtă* cu adevărat – sau nu suficient. O ridică la gură şi, cu buzele şi gingiile lui sensibile, precum şi cu unicul său dinte, îi exploră gustul lemnos, gălbui, cubic, de vopsea, până ce-o înţelese cu totul.

Apoi zări un ciocan de plastic roşu, atât de roşu, că-i simţea căldura culorii pe faţă. Călători cu gura, cu limba şi cu saliva în jurul şănţuleţelor, colţurilor şi pliurilor lui.

Aşa-l găsi mătuşa Laura zece minute mai târziu: ronţăind fericit piciorul unui cangur de jucărie.

Ziua s-a scurs într-o învălmăşeală de plăcere şi mâncare, urmată de somnul de după-amiază. Din când în când Peter îşi amintea că trebuie să caute bagheta, dar apoi gândurile îi erau acaparate de gustul nemaipomenit al unei mâncări atât de bune, încât ar fi vrut să-şi cufunde tot corpul în ea, sau îi erau mângâiate de cântece cu idei ciudate, pe care trebuia să-şi concentreze toată atenţia – o femeie care locuia într-un pantof, o vacă sărind peste lună, o pisică în fântână. Sau vedea alte lucruri pe care trebuia să le bage în gură.

Mai către seară, după somnul de după-amiază, mătuşa Laura îl aduse la parter şi îl puse pe jos, de data asta în afara ţarcului. Împrospătat de somn, Peter hotărî să încerce din nou. Bagheta era, probabil, în bucătărie. Tocmai se târa spre uşă, când zări în stânga o pereche de pantofi cunoscuţi: pantofii *lui*. Privirea îi

urcă pe picioarele încălţate cu pantofii aceia până ce dădu de faţa băiatului din fotoliu. Îl privea încruntat.

De data asta Peter îşi stăpâni frica. Ştia că nu există decât o singură modalitate de a rezolva problema. Se târî spre picioarele acelea, se trase în sus până ce se ridică şi, încă gâfâind de efort, i se adresă direct lui Kenneth:

— Ascultă. Te rog să nu te mai uiţi aşa la mine. N-ai niciun motiv să nu mă placi. Nu-i nimic în neregulă cu mine. Sunt chiar simpatic...

Dar când rostea aceste cuvinte, camera începu să se lumineze, să se răstoarne şi să se micşoreze. Brusc, Peter se trezi aşezat în fotoliu, cu bebeluşul Kenneth stându-i între genunchi şi încercând să-i spună ceva.

Peter luă copilul în braţe şi-l aşeză la el în poală. Kenneth întinse precaut mânuţa şi-i apăsă lui Peter vârful nasului.

— Tiit! zise Peter tare.

Mâna bebeluşului se retrase brusc, iar pe faţă i se citi rapid neliniştea, care apoi se topi în zâmbete şi hohote de râs. Dacă Peter fi spus gluma cea mai amuzantă, mai deşteaptă, mai idioată din univers, tot n-ar fi reuşit să facă pe cineva să râdă mai mult decât râdea Kenneth acum.

Peter se uită peste capul bebeluşului la Kate, care stătea în celălalt capăt al încăperii.

— Nu cred că-i un monstru. De fapt, ştii, chiar îmi place de

el.

Kate nu-i răspunse. Nu-l credea.

— Adică mi se pare că-i chiar nemaipomenit, continuă Peter.

— Hmm, spuse Kate şi îşi puse deoparte bagheta. Dacă vorbeşti serios, hai cu mine să-l plimbăm cu căruciorul în parc.

Era o provocare pe care era sigură că Peter n-o putea accepta.

— Bine, spuse Peter, spre uluirea surorii lui.

Se ridică în picioare, cu bebeluşul în continuare la el în braţe.

— Hai să mergem. O să vadă tot felul de chestii uluitoare.

Kate se ridică şi ea.

— Peter, ce-ai păţit?

Dar fratele ei n-o auzi. În timp ce-l scotea pe Kenneth pe hol, începu să cânte din toate puterile „Bee, bee, oaie neagră, ai tu nişte lână...”

Adultul

În fiecare an, în luna august, familia Fortune închiria o căsuţă pescărească în Cornwall, pe coasta oceanului. Oricine vedea locul trebuia să recunoască faptul că era un fel de paradis. Când ieşeai pe uşa din faţă, păşeai într-o livadă. Dincolo de ea curgea un pârâu – nu mai lat decât un şanţ, dar

bun de zăgăzuit. Mai încolo, de partea cealaltă a unui desiş, treceau nişte şine de cale ferată abandonate, pe care se scotea pe vremuri minereul dintr-o mină locală de cositor. De-a lungul ei, la vreo opt sute de metri, se găsea un tunel închis cu scânduri, în care copiii n-aveau voie să intre. În spatele căsuţei se întindeau câţiva metri pătraţi de grădină mărăcinoasă care dădea direct în potcoava lată a unui golf mărginit de nisip fin şi auriu. La un capăt al golfului se aflau nişte peşteri suficient de adânci şi întunecate ca să fie înspăimântătoare. În timpul refluxului se formau ochiuri de apă. În parcarea din spatele golfului staţiona de dimineaţa târziu până la asfinţit o maşină cu îngheţată. În jurul golfului erau grupate şase căsuţe, iar familia Fortune şi celelalte familii care veneau în august se cunoşteau şi se plăceau. Peste o duzină de copii cu vârste între doi şi paisprezece ani formau un grup pestriţ, care se juca împreună şi era poreclit, cel puţin printre membrii săi, Gaşca de pe Plajă.

Cele mai plăcute momente erau de departe serile, când soarele se cufunda în Atlantic şi familiile se adunau la un grătar într-una din grădinile din spate. După ce mâncau, adulţii îşi savurau cu prea mult nesaţ băuturile şi taclalele nesfârşite ca să mai meargă să-şi culce copiii, aşa că Gaşca de pe Plajă profita de ocazie şi se răspândea în liniştea domoală a amurgului către toate locurile preferate de peste zi. Doar că

acum se mai adăugau şi misterul întunericului şi al umbrelor stranii, şi nisipul ce li se răcea sub picioare, şi senzaţia delicioasă, din perioada cât se zbenguiau, că luaseră acest răstimp pe datorie. Trecuse de mult ora de culcare şi copiii ştiau că, mai devreme sau mai târziu, adulţii îşi vor abandona totuşi conversaţiile şi în aerul nopţii vor începe să răsune nume: Charlie! Harriet! Toby! Kate! Peter!

Uneori, când strigătele adulţilor nu răzbăteau până la copiii de la celălalt capăt al plajei, o trimiteau pe Gwendoline. Ea era sora mai mare a trei copii din Gaşca de pe Plajă. Pentru că în căsuţa lor nu era suficient loc, Gwendoline stătea cu familia Fortune. Avea camera lângă a lui Peter. Părea atât de tristă, atât de pierdută în propriile gânduri! Era matură – unii spuneau că avea chiar nouăsprezece ani – şi stătea tot timpul cu adulţii, deşi nu lua parte la discuţiile lor. Era studentă la Medicină şi se pregătea pentru un examen important. Peter se gândea mult la ea, deşi nu-i era clar de ce. Gwendoline avea ochii verzi şi părul atât de roşcat, că părea aproape portocaliu. Uneori se uita îndelung la Peter, dar nu-i vorbea decât rareori.

Când venea să-i culeagă pe copii, traversa plaja agale, desculţă şi în nişte pantaloni scurţi zdrenţuiţi, iar privirea nu şi-o ridica decât atunci când ajungea la ei. Vorbea cu o voce înceată, tristă, melodioasă – „Haideţi, trupă. La culcare!" –, şi apoi, fără să le aştepte protestele sau să repete, se întorcea şi se

îndepărta, împrăştiind nisipul cu picioarele. Era oare tristă pentru că era adultă şi nu-i plăcea? Greu de spus.

În vara petrecută în Cornwall în cel de-al doisprezecelea an de viaţă, Peter a început să observe cât de diferită era lumea adulţilor de cea a copiilor. Nu puteai să spui că părinţii nu se distrează. Se duceau să înoate, dar niciodată mai mult de douăzeci de minute. Le plăcea să joace câte o partidă de volei, dar numai pentru vreo jumătate de oră. Câteodată puteau fi convinşi să se joace de-a v-aţi ascunselea sau leapşa ori să construiască un castel uriaş de nisip, dar acestea erau ocazii speciale. Adevărul e că pe plajă, atunci când aveau ocazia, toţi adulţii preferau să se cufunde într-una din următoarele activităţi: să stea la taclale, să citească ziare şi cărţi sau să moţăie. Singura lor formă de exerciţiu fizic (dacă poate fi numit astfel) o constituiau plimbările lungi şi plicticoase, care nu erau de fapt decât o scuză pentru şi mai multă trăncăneală. Pe plajă se uitau deseori la ceas şi, cu mult înainte să i se facă foame cuiva, începeau să-şi spună unii altora că era timpul să se gândească la prânz sau cină.

Îşi inventau drumuri: la meşterul care locuia cam la opt sute de metri, la service-ul din sat sau în orăşelul din apropiere, la cumpărături. Când se întorceau, se plângeau de traficul de vacanţă, deşi, evident, *ei* erau traficul de vacanţă. Aceşti adulţi fără astâmpăr mergeau întruna la cabina telefonică de la

capătul aleii, ca să sune la rude, la serviciu sau la copiii lor mai mari. Peter observă că majoritatea adulţilor nu puteau să-şi înceapă ziua fericiţi până nu se duceau cu maşina să-şi găsească un ziar – ziarul potrivit. Alţii nu rezistau toată ziua fără ţigări. Altora le trebuia bere. Alţii nu se descurcau fără cafea. Unii nu-şi puteau citi ziarul fără o ţigară *şi* o cafea. Adulţii pocneau veşnic din degete şi gemeau fiindcă unul din ei se întorsese din oraş şi uitase ceva. Tot timpul le lipsea câte ceva şi îşi promiteau să cumpere mâine – încă un scaun pliant, şampon, usturoi, ochelari de soare, cârlige de rufe –, ca şi când nu te puteai bucura de vacanţă, nu puteai nici măcar s-o începi până nu adunai toate aceste obiecte inutile. Însă Gwendoline era altfel. Ea pur şi simplu stătea ziua întreagă pe scaun şi citea.

În tot acest timp Peter şi prietenii lui nu ştiau niciodată ce zi a săptămânii sau ce oră a zilei este. Alergau pe plajă încoace şi încolo, urmărindu-se, ascunzându-se, războindu-se, invadând, jucându-se de-a piraţii sau de-a extratereştrii. Construiau în nisip diguri, canale, fortăreţe, ba chiar şi o grădină zoologică marină, pe care au populat-o cu crabi şi creveţi. Peter şi ceilalţi copii inventau poveşti despre care spuneau că sunt adevărate, ca să-i înspăimânte pe cei mici. Cu monştri acvatici cu tentacule, care ieşeau târându-se din valuri, apucau copiii de glezne şi îi târau în adâncuri. Sau cu nebunul cu păr de alge,

care trăia în peşteră şi îi transforma pe copii în homari. Peter punea atâta suflet în aceste poveşti, încât se trezea el însuşi că n-avea chef să intre singur în peşteră şi că se cutremura în apă când câte-o şuviţă de alge îi trecea peste picioare.

Uneori Gaşca de pe Plajă rătăcea pe uscat, prin livadă, unde-şi făcea o tabără. Sau fugea de-a lungul şinelor de tren către tunelul interzis. În scânduri exista o spărtură şi ei se provocau unii pe alţii să se strecoare înăuntru, în beznă. Apa picura cu ecouri dogite, plescăind înfricoşător. Auzeau ceva fugind şi îşi închipuiau că sunt şobolani, şi întotdeauna adia o briză umedă, rece şi întunecată, despre care una din fete a zis că e respiraţie de vrăjitoare. N-a crezut-o nimeni, dar nici n-a mai îndrăznit nimeni să se afunde mai mult de câţiva paşi în peşteră.

Aceste zile de vară începeau devreme şi se sfârşeau târziu. Uneori, când se culca, Peter încerca să-şi aducă aminte cum începuse ziua. Întâmplările dimineţii păreau să fi avut loc cu săptămâni în urmă. Existau seri când adormea chiar în timp ce se străduia să-şi amintească începutul zilei.

Într-o seară, după cină, Peter începu să se certe cu unul din ceilalţi băieţi, pe care-l chema Henry. Neînţelegerea începuse de la o ciocolată, dar gâlceava se transformă rapid într-un potop de insulte. În mod ciudat, toţi ceilalţi copii – bineînţeles, cu excepţia lui Kate –, îi luară partea lui Henry. Peter aruncă ciocolata pe jos, în nisip, şi plecă de unul singur. Kate intră în

casă după un plasture pentru o tăietură de la picior. Restul grupului o porni de-a lungul ţărmului. Peter se întoarse şi îi privi cum se îndepărtează. Auzi râsete. Poate că vorbeau despre el. Pe măsură ce grupul se distanţa înspre asfinţit, nu-i mai putu vedea pe fiecare în parte, ci doar ca pe o masă amorfă, care se întindea încoace şi încolo. Probabil că uitaseră cu totul de el şi începuseră un joc nou.

Peter stătu mai departe cu spatele la ocean. Un vânt rece, stârnit brusc, îl făcu să tremure. Se uită spre căsuţe. Desluşi murmurul înfundat al conversaţiei adulţilor, zgomotul unei sticle de vin care tocmai era destupată, râsul melodios al unei femei – poate chiar mama lui. În acea seară de august, cum stătea acolo, între cele două grupuri şi cu oceanul lipăindu-i la picioare, Peter îşi dădu dintr-odată seama de ceva foarte evident şi teribil: într-o bună zi va trebui să părăsească trupa care alerga liberă încoace şi încolo pe plajă şi se va vedea nevoit să se alăture grupului care şedea şi vorbea. Era greu de crezut, dar ştia că e adevărat. Îl vor interesa alte lucruri: serviciul, banii, impozitele, carnetele de cecuri, cheile, cafeaua, precum şi să discute şi să stea, să stea aşa, la infinit.

Cu aceste gânduri s-a dus în seara aceea la culcare. Şi nu erau neapărat gânduri fericite. Cum să-l facă fericit ideea de a-şi petrece viaţa stând pe scaun şi discutând? Sau rezolvând treburi şi mergând la serviciu? Un viitor în care n-o să se mai

joace, în care n-o să se mai distreze niciodată *cu adevărat*. Într-o bună zi va fi o persoană complet diferită. Avea să i se întâmple atât de încet, încât nici nu va observa, iar când transformarea va fi completă, sinele lui nemaipomenit şi jucăuş de la unsprezece ani va fi la fel de departe, la fel de ciudat şi de greu de înţeles cum îi păreau lui acum adulţii. Şi, cu aceste gânduri triste, adormi.

În dimineaţa următoare Peter Fortune se trezi din nişte vise zbuciumate şi se pomeni transformat într-o persoană uriaşă, într-un adult. Încercă să-şi mişte braţele şi picioarele, dar îi erau grele şi efortul era prea mare pentru acea oră matinală. Aşa că rămase nemişcat, ascultă păsările de afară şi se uită în jurul lui. Camera era aceeaşi, dar părea mult mai mică. Gura îi era uscată, îl durea capul şi se simţea uşor ameţit. Avea dureri când clipea. Îşi dădu seama că noaptea trecută băuse prea mult vin. Probabil că şi mâncase prea mult, pentru că simţea o strângere în stomac. Şi vorbise prea mult, pentru că îl durea gâtul.

Gemu şi se întoarse pe spate. Făcu un efort uriaş şi reuşi să ridice braţul şi să-şi ducă mâna la faţă, ca să se poată freca la ochi. Pielea de pe maxilar îi scârţâi ca şmirghelul de cum o atinse. Înainte de orice, trebuia să se scoale şi să se bărbierească. Şi trebuia să se mişte mai repede, pentru că avea lucruri de făcut, treburi de rezolvat, sarcini de îndeplinit. Dar

înainte să se poată urni, îl surprinse imaginea propriei mâini. Era acoperită cu un păr des, negru şi ondulat! Se holbă la chestia asta mare şi umflată, cu degetele ca nişte cârnaţi, şi începu să râdă. Până şi pe încheieturi îi creştea păr. Cu cât se uita mai mult la ea, cu atât semăna mai tare cu o perie de toaletă, mai ales când îşi încleşta pumnul.

Se ridică şi se aşeză pe marginea patului. Era în pielea goală. Trupul îi era pietros, osos şi păros, cu muşchi noi pe braţe şi pe picioare. Când se ridică în cele din urmă în picioare, aproape că-şi sparse capul de una din grinzile din mansardă. „Ce ridic...” începu el să spună, dar propria lui voce îl ului. Suna ca o combinaţie între o maşină de tuns iarba şi un corn de ceaţă. Trebuie să mă spăl pe dinţi şi să fac o gargară, se gândi el. Se îndreptă spre chiuvetă şi podelele scârţâiră sub greutatea lui. Genunchii îi erau mai groşi şi mai ţepeni. Când ajunse la chiuvetă, trebui să se ţină de ea în timp ce-şi examină faţa în oglindă. Masca de ţepi negri îi dădea senzaţia că din oglindă îi întoarce privirea o maimuţă.

Îşi dădu seama că ştie exact cum să se bărbierească. Îl urmărise destul de des pe tatăl lui. Odată bărbierită, faţa îi semănă mai mult cu a lui. De fapt arăta chiar mai bine, mai puţin rotofeie decât cea de la unsprezece ani, cu un maxilar impunător şi o privire îndrăzneaţă. Foarte chipeş, se gândi el.

Îşi puse hainele, care îi zăceau pe un scaun, şi se duse jos.

Toţi vor fi şocaţi când vor vedea că am crescut peste noapte cu zece ani şi treizeci de centimetri, se gândi el. Dar dintre cei trei adulţi tolăniţi la masă, numai Gwendoline îl străfulgeră rapid cu ochii ei verzi şi strălucitori, după care se uită în altă parte. Părinţii lui mormăiră doar „'neaţa" şi continuară să-şi citească ziarele. Peter avea o senzaţie ciudată în stomac. Îşi turnă cafea, luă ziarul care stătea împăturit lângă farfuria lui şi se uită rapid peste prima pagină. O grevă, un scandal legat de arme şi o întâlnire a liderilor câtorva ţări importante. Descoperi că ştie numele tuturor preşedinţilor şi miniştrilor, precum şi biografiile lor şi ce urmăreau. Stomacul tot ciudat şi-l simţea. Sorbi din cafea. Avea un gust groaznic, de carton ars, mărunţit şi fiert în apă cu săpun. Continuă totuşi să o bea, fiindcă nu voia să creadă cineva că de fapt are unsprezece ani.

Peter îşi termină pâinea prăjită şi se ridică. Se uită pe geam şi văzu Gaşca de pe Plajă alergând de-a lungul ţărmului, către peşteră. Câtă risipă de energie – şi încă atât de devreme!

— Mă duc să telefonez la serviciu, îi informă Peter pe ceilalţi cu un aer important. După aceea merg la o plimbare.

Exista ceva mai plictisitor şi mai adult decât o plimbare? Tatăl lui mormăi ceva, mama lui zise „Bine", iar Gwendoline se uită în farfurie.

În hol formă numărul asistentei lui de la laboratorul din Londra. Toţi inventatorii au măcar o asistentă.

— Ce progrese aţi mai făcut cu aparatul antigravitaţie? întrebă Peter. Aţi primit ultimele schiţe pe care vi le-am trimis?

— Schiţele au lămurit totul, spuse asistenta. Am făcut schimbările pe care le-aţi sugerat, apoi am pornit aparatul timp de cinci secunde. Toate lucrurile din încăpere au început să plutească, exact aşa cum aţi prevăzut. Înainte să mai încercăm, va trebui să prindem mesele şi scaunele în şuruburi de podea.

— Nu vreau să mai încercaţi până nu mă întorc din vacanţă, zise Peter. Vreau să văd cu ochii mei. Revin la sfârşitul săptămânii.

După ce termină convorbirea, ieşi în livadă şi se opri lângă pârâu. Era o zi frumoasă. Apa care curgea pe sub podeţul de lemn susura fermecător, iar el era încântat de noua sa invenţie. Însă, din cine ştie ce motiv, n-avea chef să se îndepărteze de casă. Auzi un zgomot în spatele lui şi se întoarse. Gwendoline stătea în pragul uşii şi îl privea. Peter simţi din nou strângerea aceea în stomac. Era o senzaţie rece, de leşin. Simţi cum i se înmoaie puţin genunchii. Gwendoline îşi sprijini braţul de marginea vechiului butoi cu apă de ploaie de lângă uşa din faţă. Lumina soarelui de dimineaţă, frântă de frunzele merilor, îi juca pe umeri şi prin păr. În toţi cei douăzeci şi unu de ani de viaţă ai săi, Peter nu văzuse niciodată ceva atât de... ei bine,

atât de perfect, delicios, minunat, frumos... Nu exista niciun cuvânt potrivit pentru ceea ce vedea. Ochii ei verzi erau pironiţi într-ai lui.

— Ziceai că te duci la o plimbare, spuse ea molcom.

Peter nu era sigur că va fi în stare să vorbească. Îşi drese glasul.

— Da. Vrei să vii şi tu?

O porniră prin livadă către drumeagul pavat cu zgură pe unde trecuse cândva calea ferată. Vorbiră tot felul de fleacuri – vacanţa, vremea, ştirile din ziar... orice, numai să nu vorbească despre ei. În timp ce mergeau, ea îşi strecură mâna rece şi fină într-a lui. Peter se gândi cu toată seriozitatea că s-ar putea să-şi ia zborul până în vârful copacilor. Auzise el despre băieţi şi fete, despre bărbaţi şi femei, că se îndrăgosteau şi îi apuca nebunia, dar întotdeauna îşi închipuise că lumea exagerează. În fond, cât de tare putea să-ţi placă de cineva cu adevărat? Iar în filme scenele alea care trebuiau să existe tot timpul şi în care eroul şi eroina întrerupeau o vreme acţiunea ca să devină melodramatici, să se privească în ochi şi să se sărute – scenele alea i se păruseră întotdeauna o pierdere ridicolă de vreme, care nu făcea altceva decât să oprească intriga minute în şir. Şi-acum iată-l cum se topea la simpla atingere a mâinii lui Gwendoline şi cum voia să strige, să urle de bucurie!

Ajunseră la tunel şi, fără să se oprească din conversaţie,

trecură prin spărtura din scânduri şi intrară în bezna rece şi înceţoşată. Înaintau ţinându-se strâns şi chicoteau când păşeau prin bălţi. Tunelul nu era foarte lung. Se vedea deja ieşirea, ce strălucea ca o stea roz. Se opriră la jumătatea drumului. Stăteau foarte aproape unul de altul. Braţele şi feţele lor mai păstrau încă fierbinţeala soarelui. Stăteau foarte aproape şi, în zgomotul animăluţelor ce fugeau şi a apei ce picura în bălţi, se sărutară. Peter îşi dădu seama că niciodată în anii copilăriei lui fericite, nici măcar în momentele ei cele mai extraordinare, cum ar fi joaca de seară cu Gaşca de pe Plajă, nu făcuse ceva mai plăcut, mai senzaţional şi mai ciudat decât acest sărut dat lui Gwendoline în tunelul de cale ferată.

Când o porniră din nou către lumină, ea îi povesti cum într-o bună zi va deveni medic şi om de ştiinţă şi va lucra să descopere tratamente noi pentru bolile incurabile. Ieşiră la soare, clipind din ochi, şi îşi găsiră un loc sub copaci, unde nişte flori albastre creşteau pe tulpini subţiri, mlădioase. Se întinseră pe spate în iarba înaltă, unul lângă altul, cu ochii închişi şi înconjuraţi de murmurul insectelor. El îi povesti despre invenţia lui, aparatul antigravitaţie. Puteau să pornească în curând la drum, să urce în maşina lui decapotabilă verde, cu două uşi, şi să meargă spre Londra pe drumurile înguste din Cornwall şi Devon. Pe drum se vor opri la un restaurant şi vor comanda spumă de ciocolată, îngheţată

şi găleţi de limonadă. La miezul nopţii vor ajunge în faţa clădirii. Vor urca în lift. El va descuia laboratorul şi-i va arăta aparatul, cu cadranele şi luminiţele sale strălucind cald. Va trage maneta şi vor sălta şi se vor rostogoli împreună în aer, împreună cu mesele şi scaunele...

Probabil că aţipise în iarbă în timp ce-i spunea toate astea. Maşina sport, se gândi el somnoros, spuma de ciocolată, miezul nopţii, culcatul târziu şi Gwendoline... Acesta a fost momentul în care şi-a dat seama că nu se uita la cer, ci la tavanul dormitorului. Se dădu jos din pat şi se duse la fereastra care dădea spre plajă. În depărtare se zărea Gaşca. Oceanul era la reflux şi băltiţele aşteptau printre stânci. Îşi puse pantalonii scurţi şi un tricou şi coborî repede. Era târziu: toată lumea terminase demult micul dejun. Înghiţi pe nerăsuflate un pahar cu suc de portocale, luă o chiflă şi fugi afară. Traversă grădiniţa din spate şi ajunse pe plajă. Nisipul se simţea deja fierbinte sub tălpi şi părinţii săi, împreună cu prietenii lor, erau de-acum instalaţi comod, cu cărţi, şezlonguri şi umbrele.

Mama sa flutură mâna spre el.

— Ai dormit zdravăn. Aveai nevoie de-un somn bun.

Prietenii îl zăriră şi-l chemară:

— Peter, Peter, vino să vezi ceva!

El o luă la goană încântat, pornind spre ei, şi trebuie să fi fost pe la jumătatea drumului când se opri şi se întoarse, ca să le

mai arunce o privire adulţilor. Se aplecau unii spre alţii sub umbrele şi sporovăiau. De-acum avea alte sentimente faţă de ei. Ştiau şi le plăceau lucruri care pentru el de-abia începeau să se distingă, ca nişte siluete în ceaţă. Până la urmă, îl mai aşteptau şi alte aventuri.

Gwendoline stătea deoparte, ca de obicei, cu cărţile şi hârtiile ei, învăţând pentru examen. Îl zări şi ridică mâna. Îşi aranjase pur şi simplu ochelarii de soare sau îi făcuse un semn? Nu va şti niciodată.

Se întoarse cu faţa spre ocean. Era strălucitor până departe, la orizont. Se întindea în faţa lui, imens şi misterios. Unul după altul, valurile nesfârşite veneau rostogolindu-se şi se spărgeau de ţărm, iar Peter se gândi că seamănă cu toate ideile şi fanteziile pe care le va avea el în viaţă.

Îşi auzi numele strigat din nou. Sora lui, Kate, ţopăia şi dansa pe nisipul ud.

— Am găsit o comoară, Peter!

În spatele ei, Harriet stătea într-un picior, cu mâinile în şolduri, şi desena un cerc în nisip cu degetul mare de la picior. Toby, Charlie şi cei mici se îmbrânceau, înghesuindu-se să sară cu rândul de pe o stâncă într-o baltă cu apă de mare. Iar dincolo de toată această agitaţie umană, oceanul sălta, se retrăgea şi se prelingea, căci nimic nu se putea opri în loc – nici oamenii, nici apa, nici timpul.

— Comoara! îl chemă iarăşi Kate.

— Vin! strigă Peter. Vin acum!

Şi o luă la fugă către malul apei.

Se simţi sprinten, imponderabil. Abia atingea nisipul. Acuşi îmi iau zborul, se gândi el. Oare visa sau chiar zbura?

Sfârşit

(*Traducere: Dana Crăciun*)